I. Stalin

Lenin ja Leninismi

I. STALIN

LENIN JA LENINISMI

I. STALIN

LENIN JA LENINISMI

LENININ KUTSUNNALLE
OMISTETTU. — *TEKIJÄ*

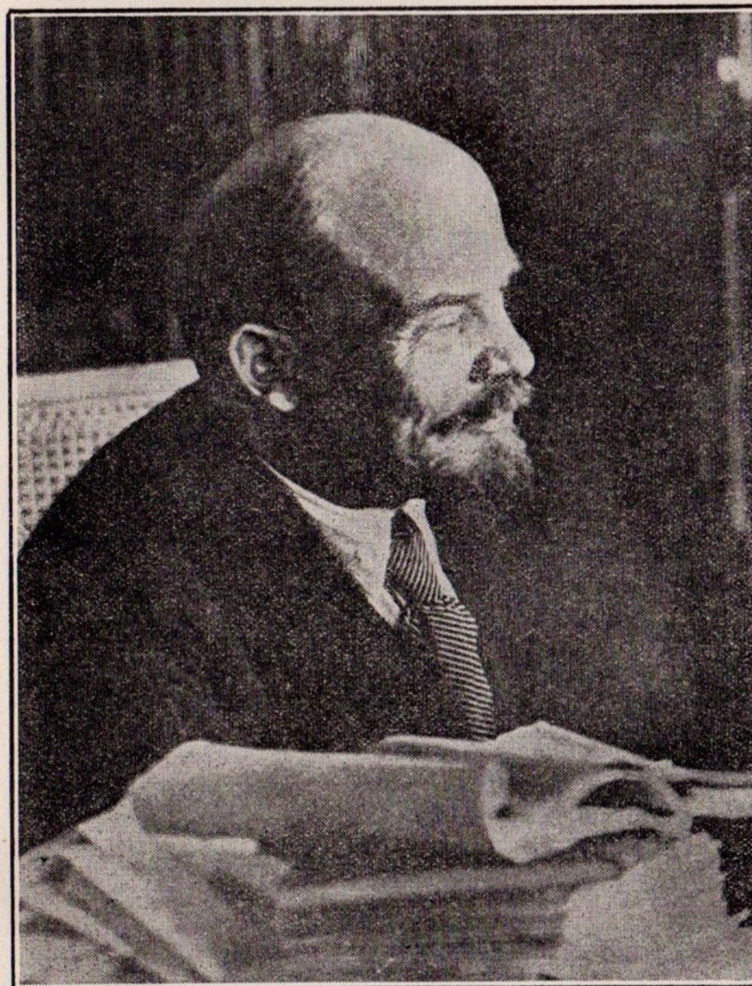

AMERIKAN SUOMAL. SOSIALISTISTEN
KUSTANNUSLIIKKEIDEN KUSTANTAMA

Printed in U. S. A.

TYOMIES SOCIETYN KIRJAPAINOSSA ~ *SUPERIOR, WIS. 1926*

Lenin työpöytänsä ääressä

MUISTELMIA LENINISTÄ

Puhe Kremlin kurssilaisten illanvietossa 28 p. tammik. v. 1924.

Toverit! Minulle sanottiin, että te järjestätte tänne Leninin muistelma-illan ja minua pyydettiin illanviettoonne yhdeksi selostajista. Käsittääkseni ei ole tarpeellista tehdä yhtenäistä selostusta Leninin toiminnasta. Mielestäni on parempi rajoittua tuomaan julki tosiseikkoja, jotka kuvaavat Leninin ominaisuuksia ihmisenä ja toiminnan miehenä. Vaikka näiden tosiseikkojen välille ei ehkä tulekaan sisäistä yhteyttä, niin ei sillä ole ratkaisevaa merkitystä yleiskäsityksen saantiin Leninistä. Joka tapauksessa en nyt voi antaa teille enempää kuin mitä juuri lupasin.

Ensi kerran tutustuin Leniniin v. 1903. En tosin henkilökohtaisesti, vaan kirjeenvaihdon kautta. Mutta se jätti minuun häviämättömän muiston, jota en ole voinut unohtaa koko puoluetoimintani aikana. Olin silloin Siperiassa karkoitettuna. Tutustuminen Leninin vallankumoukselliseen toimintaan 1890 luvun lopulta ja varsinkin vuoden 1901 jälkeen, kun "Iskra" oli alkanut ilmestyä, sai minut vakuutetuksi, että Leninimme on erikoisuus. Hän ei ollut minun silmissäni silloinkaan pelkästään puolueen johtaja, vaan sen tosiasiallinen luoja, sillä hän yksin käsitti puolueemme sisäisen olemuksen ja kipeimmät tarpeet. Kun vertasin Leniniä puolueemme muihin johtajiin — Pleha-

nov'iin, Martov'iin, Axelrod'iin ja muihin —, niin minusta näytti, että hän oli päätään näitä pitempi, että hän näihin verraten ei ollut vain yksi johtajista, vaan korkeamman kategorian kotka, joka ei tunne pelkoa taistelussa, mies, joka rohkeasti ja taitavasti johti puoluetta eteenpäin Venäjän kumousliikkeen tutkimattomia teitä. Tämä vaikutelma painui niin syvästi mieleeni, että sisäinen pakko pani minut kirjoittamaan hänestä eräälle läheiselle ystävälleni, joka silloin oli maanpaossa, ja kysymään tämän mielipidettä. Jonkun ajan kuluttua, ollessani jo Siperiaan karkoitettuna — v. 1903 lopussa — sain ystävältäni ihastuneen vastauskirjeen ja sen mukana yksinkertaisen mutta sisältörikkaan kirjeen Leniniltä, jonka ystäväni oli tutustuttanut kirjeeseeni. Leninin kirje oli verrattain lyhyt, mutta se antoi rohkean ja pelottoman arvostelun puolueemme toiminnasta ja erittäin selvän ja suppean selostuksen puolueen lähimmän ajan toimintasuunnitelmasta. Vain Leninillä oli taito kirjoittaa kaikkein sotkuisimmistakin asioista niin yksinkertaisesti ja selvästi, suppeasti ja rohkeasti. Hänen jokainen lauseensa sattuu kuin naulan kantaan. Tuo yksinkertainen ja rohkea kirjelmä lujitti yhä enemmän käsitystäni, että Lenin on puolueemme horjumattomin taistelija. En voi antaa itselleni anteeksi, että vanhan maalaisen tottumuksesta poltin tämän Leninin kirjeen, niinkuin monet muutkin paperit.

Tästä ajasta alkoi tuttavuuteni Leninin kanssa.

Vaatimattomuus.

Ensi kerran kohtasin Leninin bolshevikien konferenssissa Tampereella joulukuussa v. 1905. Toivoin näkeväni puolueemme jättiläisen, suuren ihmisen, ei ainoastaan poliittisesti, vaan myös fyysillisesti, sillä mielikuvitukseni oli tehnyt hänestä komean, huomiotaherättävän jättiläisen. Miten hämmästyinkään, kun näin aivan tavallisen ihmisen, keskimittaa lyhyemmän, miehen, joka ulkomuodoltaan ei missään suhteessa eronnut tavallisesta kuolevaisesta.

Yleisen käsityksen mukaan on "suuren ihmisen" aina tultava myöhästyneenä kokouksiin, saattaakseen kokouksen jäsenet hengitystään pidättäen odottamaan hänen ilmaantumistaan ja varottelemaan toisiaan: "ts . . . hiljempää . . . hän tulee". Tällainen seremonia ei tuntunut minusta liialliselta, sillä sehän vaikuttaa, herättää kunnioitusta. Miten hämmästyinkään, saadessani tietää, että Lenin tuli kokoukseen ennen edustajia ja painui johonkin nurkkaan, antautuen muitta mutkitta aivan jokapäiväiseen keskusteluun konferenssin kaikkein yksinkertaisimpien osanottajain kanssa. En salaa, että tämä silloin näytti minusta tarpeellisten käyttäytymissääntöjen rikkomiselta.

Vasta myöhemmin ymmärsin, että tämä Leninin yksinkertaisuus ja vaatimaton käytös, pyrkimys jäädä huomaamattomaksi tahi ainakin pysytellä syrjässä eikä alleviivata vaikutusvaltaista asemaansa — että tämä luonteenpiirre oli eräs Leninin — uusien joukkojen uuden johtajan, ihmiskunnan syvimpien "pohjasakkojen" johtajan, vahvimmista puolista.

Johdonmukaisen ajattelun kyky.

Kerrassaan mainioita olivat Leninin kaksi puhetta, jotka hän piti tässä konferenssissa: tilanteesta ja maakysymyksestä. Valitettavasti ne eivät ole säilyneet. Ne olivat lennokkaita puheita, jotka herättivät koko konferenssissa

myrskyisää innostusta. Tavaton vakaumuksen voima, todistelun yksinkertaisuus ja selvyys, lyhyt ja kaikille käsitettävä sanontatapa, turhan maalailun puute, repäisevien liikkeiden ja loistavien fraasien poisjättäminen — kaikki tämä eroitti Leninin puheet hänen edukseen tavallisten "parlamentti"-puhujain esityksistä.

Mutta Leninin puheitten tämä puoli ei mieltäni kiinnittänyt. Minut kahlehti Leninin puheiden verraton johdonmukaisuus. Hieman kuivana mutta sitä täydellisemmin valtasi hän kuulijakunnan, sai sen vähitellen sähköistetyksi ja kiersi sen siten, niinkuin sanotaan, "pikkusormensa ympärille". Muistan kuinka monet edustajista sanoivat: "Leninin puheiden johdonmukaisuus on valtava, tuntuu kuin voimakkaat tuntosarvet joka puolelta ahdistaisivat eikä niistä millään voisi vapautua: joko antaudut, taikka olet perikadon oma."

Juuri tätä erikoisuutta Leninin puheissa pidän hänen puhetaitonsa vahvimpana puolena.

Ei mitään voivotteluja.

Toisen kerran kohtasin Leninin v. 1906 puolueemme Tukholman kokouksessa. Kuten tunnettua, bolshevikit siinä jäivät vähemmistöön, kärsivät tappion. Näin Leninin silloin ensi kerran tappiolle joutuneen asemassa. Hän ei laisinkaan muistuttanut niitä johtajia, jotka voivottelevat ja lamaantuvat tappion jälkeen. Päinvastoin, tappio tiivisti hänen toimintatarmonsa ja saattoi hänet innostamaan kannattajiaan uusiin taisteluihin, tulevaan voittoon. Puhun tässä Leninin tappiosta. Mutta millainen tappio se oli? Sieti nähdä Leninin vastustajat, Tukholman kokouksen

voittajat — Plehanov, Axelrod, Martov y. m. — he hyvin vähän muistuttivat todellisia voittajia, sillä säälimättömässä kritiikissään ei Lenin ollut jättänyt heihin ehjää paikkaa. Muistan, miten me, bolsheviki-edustajat kokoonnuimme yhteen ja katselimme Leniniä kysyen häneltä neuvoa. Muutamien edustajien puheissa ilmeni väsymystä ja lamaannusta. Muistan miten Lenin vastaukseksi näihin puheisiin sanoa tokaisi: "Ei mitään voivotteluja, toverit; me vielä varmasti voitamme, sillä me olemme oikeassa." Kun Lenin silloin puhui kanssamme, niin ilmeni hänen sanoissaan viha voivottelevia intelligenttejä kohtaan, luottamus omiin voimiin ja voittoon. Tuntui, että bolshevikien tappio on hetkellinen, että bolshevikit lähitulevaisuudessa voittavat.

"Tappio on nurkumatta kestettävä" — tämä oli Leninin toiminnassa juuri se ominaisuus, joka auttoi häntä kokoamaan ympärilleen loppuun asti uskollisen ja voimiinsa luottavan armeijan.

Pöyhkeilystä vapaa.

Seuraavassa kokouksessa v. 1907 Lontoossa bolshevikit voittivat. Näin Leninin silloin ensi kerran voittajana. Tavallisesti voitto nostaa höyryä päähän, tekee pöyhkeäksi. Useimmiten juhlitaan voittoa ja jäädään lepäämään laakereille. Leninissä ei ollut merkkiäkään tällaisesta. Päinvastoin juuri voiton jälkeen hän kävi erikoisen valppaaksi ja varovaiseksi. Muistan, miten Lenin silloin teroitti edustajain mieleen: "ensiksikin — voitosta ei saa intoilla eikä pöyhkeillä; toiseksi — voittomme on saatava lujitetuksi; kolmanneksi — vihollista ei ole jätettävä rau-

haan, sillä se on vasta saanut selkäsaunan, mutta ei se ole vielä lopullisesti lyöty." Hän ivasi pisteliäästi niitä edustajia, jotka ajattelemattomasti vakuuttivat, että "nyt on menshevikeistä tehty loppu." Hänen oli helppo todistaa, että menshevikeillä on vielä juurensa työväenliikkeessä, että niiden kanssa on taisteltava taidolla, välttäen kaikin mokomin omien voimien yliarvioimista ja erittäinkin vihollisen voimien väheksymistä.

"Voitosta ei pöyhkeillä" — se edusti Leninin luonteessa sitä ominaisuutta, joka auttoi häntä tarkasti arvioimaan vihollisen voimat ja siten turvaamaan puolueen mahdollisilta yllätyksiltä.

Periaatteellisuus.

Puoluejohtajien on annettava arvoa puolueensa enemmistön mielipiteelle. Enemmistö on voima, jota johtaja ei voi jättää pois laskuistaan. Lenin ymmärsi tämän vähintään yhtä hyvin kuin puolueen kuka muu johtaja tahansa. Mutta Lenin ei koskaan alistunut enemmistön vangiksi, varsinkaan silloin, kun tältä enemmistöltä puuttui periaatteellinen pohja. Puolueemme historiassa on ollut hetkiä, joina puolueen enemmistön mielipide tai puolueemme hetkelliset edut ovat joutuneet ristiriitaan köyhälistön perusetujen kanssa. Sellaisissa tapauksissa Lenin empimättä ja päättävästi asettui puolustamaan periaatetta puolueen enemmistöä vastaan. Eikä hän tällöin pelännnyt esiintyä aivan yksinään kaikkia vastaan, ollen sitä mieltä — niinkuin hän usein sanoi — että "periaatteellinen politiikka on oikeinta politiikkaa."

Erikoisen kuvaavia tässä suhteessa ovat seuraavat kaksi tosiasiaa.

Ensimäinen tosiasia on vuosien 1909-1911 ajalta, jolloin puolue, vastavallankumouksen lyömänä, oli täydessä hajaantumistilassa. Se oli aikaa, jolloin ei luotettu puolueeseen, aikaa, jolloin puolueesta luopuminen oli vallannut kuin kulkutauti ei vain intelligentit, vaan osan työläisistäkin, maanalaisen toiminnan kieltämisen aikaa, likvidaattoruuden ja rappeutumisen aikaa. Ei vain menshevikien, vaan bolshevikienkin keskuudessa oli silloin koko joukko ryhmiä ja suuntia, joista suurin osa oli irrallaan työväenliikkeestä. On tunnettua, että juuri tuona aikana syntyi ajatus maanalaisen toiminnan tyyten lopettamisesta ja työväen järjestämisestä julkiseksi vapaamieliseksi stolypinilaiseksi puolueeksi. Lenin oli silloin ainoa, johon yleinen kulkutauti ei tarttunut, ja hän piti korkealla puolueen lippua, ihmeteltävällä kärsivällisyydellä ja tavattomalla sitkeydellä kooten yhteen puolueen hajalle lyötyjä voimia, taistellen kaikkia työväenliikkeessä esiintyviä puoluevastaisia suuntia vastaan, puolustaen puoluetta miehuullisesti ja horjumattomasti.

On tunnettua, että tässä puolueesta käydyssä riidassa Lenin pääsi voittajaksi.

Toinen tosiasia on vuosien 1914-1917 ajalta, imperialistisen sodan kaudelta, jolloin kaikki tai melkein kaikki sosialidemokraattiset ja sosialistiset puolueet, jouduttuaan isänmaallisen kiihkon valtaan, antautuivat maansa imperialismin käskyläisiksi. Se oli aikaa, jolloin II Internatsionaale laski lippunsa alas pääoman edessä, jolloin shovinistista aaltoa eivät kestäneet edes sellaiset miehet kuin Plehanov, Kautsky, Guesde y.m. Lenin oli silloin ainoa tai

miltei ainoa, joka päättävästi lähti taisteluun sosialishovinismia ja sosialipasifismia vastaan, paljastaen Guesdein ja Kautskyjen kavalluksen ja saattaen häpeäpaaluun moiset puolinaiset "vallankumousmiehet". Lenin ymmärsi, että hänen puolellaan on mitätön vähemmistö, mutta se ei hänen kantaansa vaikuttanut, sillä hän tiesi, että ainoa oikea politiikka, jolle kuuluu tulevaisuus, on johdonmukaisen internatsionalismin politiikka, sillä hän tiesi, että periaatteellinen politiikka on ainoaa oikeinta politiikkaa.

Tiedämme, että tässä riidassa uuden Internatsionaalen puolesta Lenin voitti.

"Periaatteellinen politiikka on aina oikeinta politiikkaa" — siinä se määritelmä, jonka avulla Lenin valloitti uudet "valloittamattomat" asemat, voittaen kumouksellisen marxilaisuuden puolelle proletariaatin parhaat ainekset.

Luottamus joukkoihin.

Puolueiden teoreetikot ja johtajat, jotka tuntevat kansojen historiat ja ovat kannesta kanteen tutkineet vallankumousten historian, sairastavat joskus pahaa tautia. Tätä tautia sanotaan joukkojen pelkäämiseksi, joukkojen luovan kyvyn epäilemiseksi. Tällä maaperällä syntyy johtajissa joskus eräänlaista ylimysmielisyyttä joukkoihin nähden, joukkoihin, joilla ei ole vallankumousten historian tuntemusta mutta jotka historia on määrännyt hävittämään vanhan ja luomaan uutta. Pelko, että alkuvoimat pääsevät valloilleen, että joukot voivat "hävittää liian paljon", halu näytellä lapsenhoitajan osaa, joka pyrkii opettamaan joukkoja kirjojen mukaan mutta ei itse tahdo oppia

mitään joukoilta — tällainen on tämän ylimysmielisyyden perusta.

Lenin oli tällaisten johtajain täydellinen vastakohta. En tiedä toista kumousmiestä, joka niin syvästi olisi luottanut proletariaatin luomisvoimaan ja sen luokkavaiston vallankumoukselliseen tarkoituksenmukaisuuteen. En tiedä toista kumousmiestä, joka niin säälimättömästi on ruoskinut niitä itsetyytyväisiä arvostelijoita, jotka jaarittelevat "kumouskaaoksesta" ja siitä, kuinka "joukot hillittömissä intohimoissaan hekumoivat." Muistan miten Lenin kerran vastaukseksi eräälle toverille, joka huomautti, että "vallankumouksen jälkeen pitää palauttaa lainalainen järjestys", pilkallisesti huomautti: "On valitettavaa, jos miehet, jotka haluavat olla kumousmiehiä, unohtavat, että lainalaisin järjestys historiassa on vallankumouksen järjestys."

Sentähden halveksi hän kaikkia niitä, jotka pyrkivät ylhäältä katselemaan joukkoihin ja opettamaan niitä kirjojen mukaan. Sentähden Lenin aina teroitti: on opittava joukoilta, annettava niiden teoille arvo, tutkittava huolellisesti joukkotoiminnan taistelukokemusta.

Luottamus joukkojen luoviin kykyihin — se juuri oli Leninin toiminnassa se ominaisuus, joka teki hänelle mahdolliseksi alkuvoimain oikein arvioinnin ja sen liikkeen suuntaamisen köyhälistökumouksen uomaan.

Kumousnero.

Lenin oli syntynyt vallankumousta varten. Hän oli todella vallankumousliikkeen nero ja vallankumouksen johtajana suuri mestari. Milloinkaan hän ei tuntenut itseään

niin vapaaksi ja iloiseksi kuin kumousmyrskyjen aikana. Tällä en suinkaan tahdo sanoa, että Lenin olisi hyväksynyt minkä vallankumouksellisen kuohunnan tahansa ja että hän aina ja ehdoitta olisi kannattanut kaikkia vallankumouksellisia purkauksia. En lainkaan. Tällä tahdon vain sanoa, että milloinkaan ei Leninin nerokas kaukonäköisyys ollut niin täydellinen ja selvä kuin kumouspurkausten aikana. Vallankumouksellisten käännekohtien päivinä hän oli oikeassa elementissään, katseli kirkkaasti asioita, arvioi ennakolta luokkien liikehtimisen ja vallankumouksen todennäköiset mutkat, katsellen niitä aivan kuin olisivat ne olleet hänen kämmenellään. Puoluepiireissämme ei suotta sanotakaan, että "Iljitsh osaa uida vallankumouksen aalloissa kuin kala vedessä." Tähän perustui Leninin taktillisten tunnuslauseiden "ihmeteltävä" *selvyys* ja kumoussuunnitelmain "uhkarohkeus".

Muistuu mieleeni kaksi tosiasiaa, jotka erikoisen selvästi kuvaavat Leninin tätä ominaisuutta.

Ensimäinen tosiasia. Aika lokakuun vallankumouksen edellä, aika, jolloin miljoonat työläiset, talonpojat ja sotilaat tukalan tilanteen ahdistamina, niin rintamalla kuin selkäpuolella, vaativat rauhaa ja vapautta; jolloin ylin sotilasjohto ja porvaristo valmistelivat sotilasdiktatuuria, voidakseen jatkaa "sodan voitokkaaseen loppuun"; jolloin koko niinkutsuttu yleinen mielipide, kaikki niinkutsutut sosialistiset puolueet olivat bolshevikeja vastaan sättien niitä Saksan kätyreiksi; jolloin Kerenski yritti painaa bolshevikien puolueen maan alle, — ja osaksi siinä onnistuikin; jolloin meidän väsyneitä ja hajoamistilassa olevia armeijoitamme vastassa olivat itävaltalais-saksalaiset, silloin vielä mahtavat ja kurinalaiset armeijat ja jolloin länsieuropalaiset sosialistit olivat liitossa hallitustensa kanssa auttaakseen "sodan voittoisaan loppuun."

Mitä tiesi kapinan nostattaminen sellaisella hetkellä? Kapinan nostattaminen sellaisessa tilanteessa merkitsi kaiken heittämistä yhden kortin varaan. Mutta Lenin uskalsi sen tehdä, sillä hän tiesi, näki kaukonäköisillä silmillään, että kapina ei ole vältettävissä, että kumous voittaa, että kumous Venäjällä valmistaa imperialistisen sodan loppua, että kumous Venäjällä saattaa liikkeelle länsimaiden kärsineet joukot, että kumous Venäjällä muuttaa imperialistisen sodan kansalaissodaksi, että kumous tuo mukanaan neuvostotasavallan, että neuvostotasavalta on oleva koko maailman vallankumousliikkeen tukikohtana.

Tiedämme, että tämä Leninin vallankumouksellinen ennakkoarviointi täsmälleen toteutui.

Toinen tosiasia. Ensi päivät lokakuun vallankumouksen jälkeen, jolloin Kansankomissaarien neuvosto yritti pakottaa kapinallisen kenraalin, ylipäällikkö Duhoninin lopettamaan sotatoimet ja ryhtymään välirauhanneuvotteluihin saksalaisten kanssa. Muistan, miten Lenin, Krylenko (tuleva ylipäällikkö) ja minä lähdimme Pietarissa Pääesikuntaan puhuaksemme suoralla johdolla Duhoninin kanssa. Hetki oli kriitillinen. Duhonin ja Päämaja kieltäytyivät jyrkästi täyttämästä Kansankomissaarien Neuvoston määräystä. Armeijan päällikkökunta oli kokonaisuudessaan Päämajan käsissä. Mitä sotilaihin tulee, niin emme tienneet, mitä sanoo 12-miljoonainen armeija, jossa määräilivät Neuvostovallalle vihamieliset armeijajärjestöt. Itse Pietarissakin, kuten tunnettua, puhkesi silloin junkkerien kapina. Sitäpaitsi Kerenskin sotajoukot olivat hyökkäämässä Pietariin. Muistan, miten hetkisen äänettömyy-

den jälkeen puhelimen ääressä Leninin kasvot kirkastuivat. Niiden erikoinen loiste todisti, että hän oli tehnyt päätöksensä. "Lähtekäämme radioasemalle — sanoi Lenin — voimme käyttää sitä: eroitamme erikoismääräyksellä kenraali Duhoninin, määräämme hänen sijaansa ylipäälliköksi tov. Krylenkon, käännymme sotilaitten puoleen, päällikkökunnan pään yli ja pyydämme heitä pidättämään kenraalit, keskeyttämään sotatoimet, ottamaan yhteyden itävaltalaisten ja saksalaisten sotilaiden kanssa ja ottamaan rauhanteon omiin käsiinsä."

Tämä oli hyppäys tietymättömiin kohtaloihin. Mutta Lenin ei tätä "hyppäystä" pelännyt; päinvastoin, hän tahtoi sitä, sillä hän tiesi, että armeija tahtoo rauhaa ja että se hankkii rauhan, lakaisee sen tieltä pois kaikki esteet, sillä hän tiesi, että rauhaan pääsy tätä tietä ei voi olla vaikuttamatta itävaltalaisiin ja saksalaisiin sotilaihin, että se päästää valloilleen rauhankaipuun poikkeuksetta kaikilla rintamilla.

Tiedämme, että tämä Leninin vallankumouksellinen ennakkoarviointi toteutui täsmälleen.

Nerokas kaukonäköisyys, nopea käsityskyky ja kyky nähdä kehittyvien tapausten sisäinen merkitys — se oli se Leninin ominaisuus, joka auttoi häntä löytämään oikean strategian ja selvän toimintasuunnan kumousliikkeen käänteissä.

LENINISMIN PERUSTEITA

Sverdlovin Yliopistossa pidetty luentosarja.

Leninismin perusteet on laajasisältöinen aihe. Sen tyhjentävä käsittely vaatii kokonaisen kirjan. Enemmänkin, kokonaisen kirjasarjan. Näinollen ei luentoni voi olla perinpohjainen esitys leninismistä. Parhaimmassa tapauksessa antavat ne vain suppean rungon leninismin perusteista. Pidän kuitenkin hyödyllisenä tämän rungon esittämisen, edes muutamain perustavain lähtökohtien esittämisen, jotka ovat välttämättömiä, ennenkuin leninismiä voi menestyksellä tutkia.

Leninismin perusteitten esittäminen ei vielä merkitse Leninin maailmankatsomuksen perusteiden esittämistä. Leninin maailmankatsomus ja leninismin perusteet eivät ole sama asia aineen laajuuteen nähden. Lenin on marxilainen ja hänen maailmankatsomuksensa pohjana on niinmuodoin marxilaisuus. Tästä ei suinkaan seuraa, että leninismin selostaminen on alettava marxilaisuuden perusteiden selostamisesta. Leninismin esittäminen merkitsee sen Leninin teoksissa esiintyvän erikoisen ja uuden esittämistä, minkä Lenin on tuonut marxilaisuuden yleiseen aarreaittaan ja mikä siis liittyy hänen nimeensä. Vain tässä mielessä tulen luennoissani puhumaan leninismin perusteista.

Siis, mitä on leninismi?

Eräät sanovat, että leninismi on marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin. Tässä määritelmässä on hitunen totta, mutta siinä ei lähimainkaan esiinny koko totuus. Lenin tosiaan sovelti marxilaisuuden venäläiseen todellisuuteen, sovelti mestarillisesti. Mutta jos leninismi olisi vain marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin, niin silloinhan leninismi olisi ainoastaan kansallinen, puhtaasti venäläinen ilmiö. Me kuitenkin tiedämme, että leninismi ei ole yksinomaan venäläinen ilmiö, vaan kansainvälinen ilmiö, jolla on juurensa koko kansainvälisessä kehityksessä. Senvuoksi pidän tätä määritelmää yksipuolisena.

Toiset sanovat, että leninismi on 1840-luvun marxilaisuuden vallankumouksellisten ainesten elvyttämistä erotukseksi myöhempien vuosikymmenien marxilaisuudesta, joka oli ikäänkuin maltilliseksi ja epäkumoukselliseksi muuttunutta marxilaisuutta. Jos emme voikaan hyväksyä tällaista Marxin opin tyhmää ja matalamielistä jakamista kahteen osaan — vallankumoukselliseen ja maltilliseen osaan, niin on silti tunnustettava, että tässäkin aivan riittämättömässä ja epätyydyttävässä määritelmässä on hiukkanen totta. Totta siinä on se, että Lenin todellakin herätti henkiin marxilaisuuden vallankumouksellisen sisällön, jonka II Internatsionaalen opportunistit olivat hämänneet. Mutta tämä on vain osa totuutta. Koko totuus leninismistä on, että leninismi ei ainoastaan elvyttänyt uudelleen eloon marxilaisuutta, vaan että leninismi otti askeleen eteenpäin, — kehittäen marxilaisuutta edelleen kapitalismin ja proletariaatin luokkataistelun uusissa oloissa.

Mitä siis leninismi loppujen lopuksi on?

Leninismi on imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen ajan marxilaisuutta. Täsmällisemmin sanoen: leninismi on yleensä proletariaatin vallankumouksen teoria ja taktiikka, erikoisesti proletariaatin diktatuurin teoria ja taktiikka. Marx ja Engels toimivat vallankumousta edeltäneenä ajanjaksona (tässä tarkoitamme vain proletaarista vallankumousta), jolloin imperialismi ei vielä ollut kehittynyt, ajanjaksona, jolloin proletariaatti eli vallankumouksen valmistuskautta, jolloin proletaarinen vallankumous ei ollut vielä suoranainen käytännöllinen välttämättömyys. Lenin, Marxin ja Engelsin oppilas, taas toimi kehittyneen imperialismin aikana, proletaarisen vallankumouksen nousukautena, jolloin proletaarinen vallankumous yhdessä maassa jo voitti, hävitti porvarillisen demokratian ja avasi proletaarisen demokratian aikakauden, neuvostojen aikakauden.

Juuri tämän tähden leninismi on marxilaisuuden jatkuvaa kehittämistä.

Tavallisesti alleviivataan leninismin kiihkeä taisteluluonne, sen erikoisen kumouksellinen sisältö. Aivan oikein. Leninismin tämän ominaisuuden selittää kaksi seikkaa: ensiksi, leninismi on noussut proletaarisen vallankumouksen pyörteistä ja niin ollen kantaa sen leimaa; toiseksi, se kasvoi ja lujittui otteluissa II Internatsionaalen opportunismia vastaan, jota vastaan taisteleminen oli ja on välttämätön, jos mieli käydä menestyksellistä taistelua kapitalismia vastaan. Ei ole unohdettava, että Marxin ja Engelsin toiminnan ja Leninin toiminnan välillä on kokonainen ajanjakso, II Internatsioaalen opportunismin rajat-

toman herruuden kausi, jona säälimätön taistelu opportunismia vastaan on luonnollisestikin ollut leninismin tärkeimpiä tehtäviä.

I.

Leninismin historialliset juuret.

Leninismi kasvoi ja muovautui imperialismin oloissa, jolloin kapitalismin ristiriidat jo olivat kehittyneet huippuunsa, jolloin proletaarinen vallankumous tuli välittömän käytännön kysymykseksi, jolloin työväenluokan kumousvalmistelun kausi jo oli loppunut ja kasvanut uudeksi suoranaisen rynnäkön kaudeksi kapitalismia vastaan.

Lenin nimitti imperialismia "kuolevaksi kapitalismiksi." Miksi? Siksi, että imperialismi kehitti kapitalismin ristiriidat huippuunsa, äärimmäisiin rajoihinsa, joitten takana alkaa vallankumous. Kaikkein tärkeimpinä näistä ristiriidoista on pidettävä kolmea seuraavaa:

Ensimäinen ristiriita on työn ja pääoman välinen ristiriita. Imperialismi on monopoolitrustien, syndikaattien, pankkien ja finanssioligarkian, (harvainvallan) kaikkivaltaa teollisuusmaissa. Taistelussa tätä kaikkivaltaa vastaan osoittautuivat työväenluokan tavalliset menettelytavat — ammattiliitot ja osuustoiminta, parlamenttipuolueet ja parlamenttaarinen taistelu — aivan riittämättömiksi. Oli joko antauduttava pääoman armoille, elää retuutettava vanhaan tapaan ja vajottava yhä suurempaan kurjuuteen tai omaksuttava uudet taistelukeinot. Näin asetti imperialismi kysymyksen miljoonaisille köyhälistöjoukoille. Imperialismi vie työväenluokan vallankumoukseen.

Toinen ristiriita on eri finanssiryhmien ja eri imperialististen valtioiden välinen ristiriita niiden taistelussa raa-

ka-ainelähteistä ja vieraista maista. Imperialismi on pääoman ulosvientiä raaka-ainelähteille, hurjaa taistelua näiden lähteiden monopoolisesta hallinnasta, taistelua jo jaetun maailman uudelleen jakamisesta, taistelua, jota uudet finanssiryhmät ja valtiot, mitkä hakevat "paikkaa auringon alla", käyvät erikoisella raivolla vanhoja ryhmiä ja valtioita vastaan, jotka taas lujasti pitävät kiinni siitä, mitä ovat ehtineet anastaa. Tämä eri kapitalistiryhmien välinen hurja taistelu on siinä suhteessa erikoista, että siihen välttämättömänä aineksena sisältyvät imperialistiset sodat, sodat vieraiden alueiden valtaamisesta. Tämä seikka vuorostaan on siinä suhteessa merkittävä, että se johtaa keskenään taistelevien imperialistien heikkenemiseen, heikentää kapitalismin asemaa yleensä, lähentää proletaarisen vallankumouksen hetkeä, tekee tämän kumouksen käytännölliseksi välttämättömyydeksi.

Kolmas ristiriita on harvojen hallitsevien sivistyskansojen ja satamiljoonaisten siirto- ja vasallikansojen välinen ristiriita. Imperialismi on mitä laajimpien siirtomaiden satamiljoonaisten väestöjoukkojen alastonta riistämistä ja epäinhimillistä orjuutusta. Tämän riiston ja orjuutuksen tarkoituksena on ylivoiton pusertaminen. Mutta samalla kun imperialismi riistää näitä maita, on se pakotettu rakentamaan niissä rautateitä, tehtaita, teollisuus- ja kauppakeskuksia. Proletaarien luokan ilmaantuminen, paikallisen intelligenssin syntyminen, kansallistunnon herääminen, vapausliikkeen voimistuminen — ne ovat tämän politiikan välttämättömiä seurauksia. Ilmeisenä todisteena tästä on kumousliikkeen voimistuminen kaikissa siirto- ja vasallimaissa. Tämä seikka on tärkeä proletariaatille siinä suhteessa, että se kuluttaa pois pohjan kapitalismin alta,

muuttaen siirto- ja vasallimaat imperialismin reserveistä proletaarisen vallankumouksen reserveiksi.

Tällaiset ovat yleispiirteissään imperialismin suurimmat ristiriidat, jotka ovat muuttaneet entisen "kukoistavan" kapitalismin kuolevaksi kapitalismiksi.

Kymmenen vuotta sitten (v. 1914) puhjenneella imperialistisella sodalla on ollut huomattava merkitys muun muassa siinä, että se keräsi kaikki nämä ristiriidat yhteen solmuun ja heitti ne vaakakuppiin, jouduttaen ja helpoittaen proletariaatin kumoustaisteluja.

Toisin sanoen: imperialismi ei ainoastaan ole vienyt siihen, että vallankumous on tullut käytännölliseksi välttämättömyydeksi, vaan myöskin siihen, että on muodostunut edulliset ehdot rynnäkölle kapitalismin linnoituksia vastaan.

Tällainen on kansainvälinen tilanne, joka on synnyttänyt leninismin.

Kaikki tuo hyväksytään — sanotaan meille — mutta miksi siinä on Venäjä, joka ei suinkaan ollut eikä voinut olla imperialismin klassillinen maa? Miksi siinä on Lenin, joka toimi pääasiassa Venäjällä ja Venäjän hyväksi? Miksi juuri Venäjä on ollut leninismin kehto, proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan kotimaa?

Siksi, että Venäjä on ollut kaikkien näiden imperialismin ristiriitojen solmukohta.

Siksi, että Venäjä oli vallankumouksen raskauttama enemmän kuin mikään muu maa ja tämän tähden vain se kykeni ratkaisemaan nämä ristiriidat kumouksen tietä.

On alettava siitä, että tsaarin Venäjällä rehoitti kaikkinainen sorto — sekä kapitalistinen että siirtomaasorto ja sotilasmielivalta — mitä epäinhimillisimmässä ja raaim-

massa muodossaan. Kukapa ei tietäisi että Venäjällä kapitaalin kaikkivalta yhtyi tsarismin despotismiin, venäläinen agressiivinen kansalliskiihko tsarismin pyövelitoimintaan kaikkia ei-venäläisiä kansallisuuksia kohtaan, kokonaisten alueiden — Turkin, Persian ja Kiinan — riistäminen näiden alueiden valtaamiseen tsaarivallan voimilla, sotaan näiden alueiden valtaamisesta. Lenin oli oikeassa sanoessaan, että tsarismi on "sotilaallis-feodaalista imperialismia." Tsarismissa yhtyivät imperialismin kielteisimmät puolet neliöön koroitettuina.

Edelleen. Tsaristinen Venäjä oli länsimaiden imperialismin voimakas reservi ei ainoastaan siinä mielessä, että sinne vapaasti pääsi ulkomainen pääoma, jonka käsissä olivat Venäjän kansantaloudelle niin ratkaisevat alat kuin polttoainetuotanto ja metallurgia, vaan myös siinä mielessä, että Venäjä saattoi länsimaiden imperialistien hyväksi panna liikkeelle miljoonia sotilaita. Muistakaa Venäjän 12-miljoonaista armeijaa, joka vuodatti vertaan imperialistisilla rintamilla senvuoksi, että englantilais-ranskalaisten kapitalistien huimaavat voitot tulisivat taatuiksi.

Edelleen. Tsaarivalta ei ollut ainoastaan imperialismin vahtikoirana Itä-Euroopassa, vaan myös Lännen imperialismin asioimistona korkojen kiskomiseksi satamiljoonaiselta väestöltä niistä lainoista, joita Pariisi ja Lontoo, Berliini ja Brysseli olivat sille antaneet.

Lopuksi. Tsarismi oli Lännen imperialismin uskollisin liittolainen Turkin, Persian, Kiinan y.m. jakamisessa. Kukapa ei tietäisi, että tsaarivalta kävi imperialistista sotaa liitossa Ententen imperialistien kanssa ja että Venäjä muodosti tämän sodan oleellisen tekijän?

Tämän vuoksi tsarismin ja länsi-europalaisen imperia-

lismin edut sattuivat yhteen ja loppujen lopuksi sulivat yhdeksi ainoaksi imperialismin etujen vyyhdeksi. Saattoiko länsimainen imperialismi sovinnolla suostua niin voimakkaan itäisen tukikohtansa ja ihmisvoimasta ja raaka-aineista rikkaan varastonsa menetykseen, kuin vanha, tsaristinen, porvarillinen Venäjä oli, nousematta koko voimallaan hurjaan taisteluun Venäjän vallankumousta vastaan tsarismin puolustamiseksi ja säilyttämiseksi? Eipä tietenkään.

Mutta tästä seuraa, että sen, joka tahtoi taistella tsarismia vastaan, sen oli myös välttämättä noustava imperialismia vastaan, että sen, joka nousi kapinaan tsarismia vastaan, sen oli noustava kapinaan imperialismiakin vastaan. Sillä sen, joka kumosi tsarismin, sen oli kumottava myös imperialismi, jos ei tahtonut vain haavoittaa tsarismia, vaan murskata se perinpohjin. Vallankumouksen tsarismia vastaan täytyi niinmuodoin muuttua vallankumoukseksi imperialismia vastaan, täytyi muuttua proletariaatin vallankumoukseksi.

Venäjällä nousi valtava kansan vallankumous, jonka johdossa oli maailman kumouksellisin proletariaatti, ja sillä käytettävissään niin mahtava liittolainen kuin Venäjän kumouksellinen talonpoikaisto. Tarvitseeko todistella, että tuollainen vallankumous ei voinut pysähtyä puolitiehen, että sen onnistuessaan piti mennä etemmäksi, kohottaa kapinalippu imperialismia vastaan?

Senpävuoksi Venäjästä täytyi tulla imperialismin ristiriitojen solmukohta ei ainoastaan siinä mielessä, että nämä ristiriidat helpoimmin puhkesivat juuri Venäjällä, jossa ne olivat erikoisen inhoittavia ja sietämättömiä, eikä ainoastaan sentähden, että Venäjä oli Lännen imperialis-

min tärkein tukikohta, joka yhdisti länsimaisen finanssikapitaalin Idän siirtomaihin, vaan myös siksi, että vain Venäjällä oli sellainen reaalinen voima, joka kykeni ratkaisemaan imperialismin ristiriidat vallankumouksen tietä.

Tästä seuraa, että Venäjän vallankumouksen täytyi tulla proletaariseksi vallankumoukseksi, että sen jo kehityksensä ensi päivinä täytyi saada kansainvälinen luonne, että se niinmuodoin ei voinut olla järkyttämättä maailman imperialismin syvimpiä perusteita.

Saattoivatko venäläiset kommunistit näissä oloissa rajoittaa toimintansa Venäjän vallankumouksen ahtaasti kansallisiin puitteisiin? Luonnollisesti eivät. Päinvastoin koko sekä sisäinen (syvä kumouksellinen kriisi) että ulkoinen (sota) tilanne työntämällä työnsi heitä astumaan näiden puitteiden yli, siirtämään taistelun kansainväliselle näyttämölle, puhkaisemaan imperialismin mätäpaiseet, osoittamaan kapitalismin romahduksen välttämättömyyden, lyömään hajalle sosiaalishovinismin ja sosiaalipasifismin ja loppujen lopuksi kumoamaan kapitalismin omassa maassaan ja takomaan proletariaatille uudet taistelu-aseet, proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan, tehdäkseen siten kapitalismin kukistamisen helpommaksi koko maailman proletaareille. Venäjän kommunistit eivät voineet toisin menetellä, sillä vain tämä tie saattoi johtaa kansainvälisessä tilanteessa visseihin muutoksiin, jotka voivat olla takeina siitä, että porvarillinen järjestelmä on palauttamattomasti Venäjältä poistettu.

Näistä syistä Venäjästä tuli leninismin ahjo, ja venäläisten kommunistien johtajasta, Leninistä, sen luoja.

Venäjään ja Leniniin nähden "sattui" käymään jotensakin samoin kuin Saksaan ja Marxiin-Engelsiin nähden

viime vuosisadan 40-luvulla. Saksa oli silloin porvarillisen vallankumouksen raskauttamana, aivan niinkuin Venäjä 20:nnen vuosisadan alussa. Marx kirjoitti silloin "Kommunistisessa Manifestissa": Saksaan kohdistavat kommunistit päähuomionsa, koska Saksa elää porvarillisen vallankumouksen aattoa ja koska tämä kumous tapahtuu europalaisen sivistyksen ollessa edistyneemmällä asteella yleensäkin ja köyhälistön ollessa paljon kehittyneempää kuin vallankumouksen tapahtuessa 17:nnellä vuosisadalla Englannissa ja 18:nnella vuosisadalla Ranskassa, joten Saksan porvarillinen vallankumous ei muuta voi olla kuin proletaarisen vallankumouksen välitön alkunäytös.

Toisin sanoen vallankumouksellisen liikkeen keskus siirtyi Saksaan.

Tuskimpa voi olla epäilystä, että juuri tuo seikka, jonka Marx yllämainitsemassani sitaatissa on esittänyt, oli todennäköisenä syynä siihen, että juuri Saksasta tuli tieteellisen sosialismin syntymämaa ja Saksan köyhälistön johtajista, Marxista ja Engelsistä, sen luojat.

Samaa on sanottava, mutta vielä suuremmassa määrin Venäjästä 20:nnen vuosisadan alussa. Venäjä eli tänä kautena porvarillisen vallankumouksen aattoa, sen oli suoritettava tämä vallankumous Europan edistyneemmissä oloissa ja kehittyneemmällä proletariaatilla, kuin aikanaan Saksan (puhumattakaan Englannista ja Ranskasta). Tämän lisäksi kaikki tosiasiat puhuivat sen puolesta, että tämä vallankumous oli oleva proletaarisen vallankumouksen sytykkeenä ja alkunäytöksenä. Ei ole suinkaan sattuma, että Lenin jo vuonna 1902, jolloin Venäjän vallankumous oli vielä kapaloissaan, kirjoitti kirjasessaan "Mitä tehdä?" seuraavat ikimuistettavat sanat:

"Historia on asettanut venäläisten marxilaisten eteen lähimmän tehtävän, joka on kumouksellisempi kuin minkään muun maan proletariaatin lähimmät tehtävät, tehtävän, jonka suoritus — ei ainoastaan europalaisen vaan myöskin aasialaisen taantumuksen mahtavimman tuen hävittäminen — tekisi Venäjän proletariaatista kansainvälisen vallankumouksellisen proletariaatin etujoukon."

Toisin sanoen: kumouksellisen liikkeen keskus oli siirtyvä Venäjälle.

Tiedämme, että kumouksen kulku Venäjällä on todistanut tämän Leninin ennustuksen aivan oikeaksi.

Onko tämän jälkeen ihmeellistä, että maa, joka on tehnyt sellaisen vallankumouksen ja jolla on sellainen proletariaatti, on ollut proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan syntymämaa?

Onko ihmeellistä, että tämän proletariaatin johtajasta, Leninistä, on samalla tullut tämän teorian ja taktiikan luoja ja kansainvälisen proletariaatin johtaja?

II.

Leninismin metoodi.

Edellä jo mainitsin, että Marxin ja Engelsin toiminnan ja Leninin toiminnan välinen aika oli II Internatsionaalen opportunismin valtakautta. Ollakseni täsmällinen, on minun lisättävä, ettei puhe ole opportunismin muodollisesta, vaan sen todellisesta vallasta. Muodollisesti olivat II Internatsionaalen johdossa "oikeaoppiset" marxilaiset, "ortodoksit" — Kautsky y. m. Mutta II Internatsionaalen varsinainen työ suoritettiin todellisuudessa opportunismin linjalla. Opportunistit mukaantuivat porvaristoon taipuisan pikkuporvarillisen luonteensa vuoksi, "ortodoksit" taas antoivat perään opportunisteille "säilyttääkseen yhtenäisyyden" opportunistien kanssa, säilyttääkseen "rauhan puolueessa". Tuloksena oli opportunismin ylivalta, sillä kahle, joka kytki toisiinsa porvariston politiikan ja "ortodoksien" politiikan, tuli näin yhteentaotuksi.

Tämä oli kapitalismin verrattain rauhallisen kehityksen aikaa, niin sanoakseni sotaa edeltävä ajanjakso, jolloin imperialismin perikatoon johtavat ristiriidat eivät olleet vielä ehtineet paljastua aivan silminnähtäviksi, jolloin työväen taloudelliset lakot ja ammatillinen liike kehittyivät enemmän tai vähemmän "normaalisesti", jolloin vaalitaistelu ja parlamenttiryhmät antoivat "päätähuimaavia" tuloksia, jolloin julkisia taistelumuotoja ylistettiin maasta taivaaseen ja julkisella toiminnalla luultiin voitavan "tappaa" kapitalismi — lyhyesti sanoen, aikaa, jolloin

II Internatsionaalen puolueet rasvoittuivat eikä enää tahdottu vakavasti ajatella vallankumousta, proletariaatin diktatuuria ja joukkojen kumouksellista kasvatusta.

Ehjän kumouksellisen teorian asemesta — ristiriitaisia määritelmiä ja teoriatynkiä, joilla ei ollut yhteyttä joukkojen elävän kumouksellisen taistelun kanssa, vaan jotka olivat muuttuneet kuolleiksi uskonkappaleiksi. Näön vuoksi kyllä mainittiin Marxin teoriasta, mutta vain siksi, että siitä saataisiin riistetyksi elävä kumoushenki.

Kumouksellisen politiikan asemesta — surkeaa poroporvarillisuutta ja järkeilevää politikoimista, parlamenttaarista diplomatiaa ja parlamenttaarisia sovitteluja. Näön vuoksi kylä hyväksyttiin "kumouksellisia" päätöksiä ja tunnuslauseita, mutta vain sitä varten, että ne pantaisiin veran alle.

Sen sijaan, että puolueet olisivat ottaneet oppia omista virheistään ja kasvaneet oikaan kumoustaktiikkaan, kipeät kysymykset huolellisesti kierrettiin ja hämättiin. Näön vuoksi kyllä kipeistäkin kysymyksistä puhuttiin, mutta vain siksi, että asia saataisiin päättymään johonkin venyvään päätöslauselmaan.

Tällainen oli II Internatsionaalen naamataulu, tällaisia sen työtapa ja taisteluaseet.

Samaan aikaan teki tuloaan uusi ajanjakso, imperialististen sotien ja proletariaatin kumoustaistelujen aikakausi. Vanhat taistelutavat osottautuivat ilmeisen riittämättömiksi ja tehottomiksi finanssikapitaalin kaikkivaltaa vastaan.

Välttämättömyyden pakko vaati tarkistamaan II Internatsionaalen koko toiminnan, kaikki sen menettelytavat, puhdistamaan sen poroporvarillisuudesta, lyhytnäköisyydestä, politikoimisesta, petturuudesta, sosialishovinismista ja sosialipasifismista. Välttämättömyyden pakko vaati tarkistamaan II Internatsionaalen koko arsenaalin, poistamaan asevarastosta kaikki, mikä oli ruostunutta ja vanhaa, takomaan uusia aselajeja. Ilman tätä ennakkotyötä ei ollut lähtemistä sotaan kapitalismia vastaan. Ilman sitä oli tarjolla vaara, että proletariaatti joutuisi riittämättömästi aseistettuna ja vieläpä aseistamattomana tuleviin kumoustaisteluihin.

Kunnia II Internatsionaalen Augiaksen tallien yleistarkastuksesta ja suursiivouksesta lankesi leninismin osalle.

Tällaisissa oloissa syntyi ja taottiin leninismin metoodi. Mitä vaatimuksia tämä metoodi asettaa?

Ensiksi: *on tarkistettava* II Internatsionaalen teoreettiset opinkappaleet joukkojen kumouksellisen taistelun tulessa, elävän käytännön tulessa. Toisin sanoen: on jälleen rakennettava teorian ja käytännön välinen särkynyt yhteys, tehtävä loppu niiden eristyneisyydestä, sillä vain siten on luotavissa todella proletaarinen puolue, joka on aseistettu vallankumouksellisella teorialla.

Toiseksi: *on tarkistettava* II Internatsionaalen puolueiden politiikka ei niiden tunnuslauseiden ja päätöslauselmien mukaan (joihin ei ole uskomista), vaan niiden tekojen, niiden *toiminnan* perusteella, sillä vain siten on saavutettavissa ja ansaittavissa proletaarijoukkojen luottamus.

Kolmanneksi: koko puoluetyö *on järjestettävä uudelle* kumoukselliselle uralle joukkojen vallankumoukselliseen taisteluun kasvattamisen ja valmistamisen hengessä, sillä vain siten voidaan joukot valmentaa proletaariseen vallankumoukseen.

Neljänneksi: proletaaristen puolueiden on harjoitettava *itsekritiikkiä* ja itsekasvatusta ottaen oppia omista virheistään, sillä vain siten ovat kasvatettavissa puolueen todelliset kantajoukot ja todelliset johtajat.

Tämä on leninismin metoodin perusta ja olemus.

Miten sovellettiin tätä metoodia käytäntöön?

II Internatsionaalen opportunisteilla on joukko teoreettisia dogmeja (opinkappaleita), joista he aina pitävät tiukasti kiinni. Tarkastakaamme muutamia niistä.

Ensimäinen dogmi: ehdot, joiden täytyttyä proletariaatti voi ottaa vallan käsiinsä. Opportunistit vakuuttavat, että proletariaatti ei voi eikä saa ottaa valtaa käsiinsä, ellei se ole enemmistönä maassa. Todistuksia ei ole minkäänlaisia, sillä tätä järjetöntä väitettä on sekä teoreettisesti että käytännössä mahdoton todistaa. Olkoonpa niin, vastaa Lenin II Internatsionaalen herroille. Entä jos syntyy sellainen historiallinen tilanne (sota, maatalouskriisi j.n.e.), jonka aikana proletariaatilla, vaikka muodostaisikin väestön vähemmistön, olisi mahdollisuus koota ympärilleen työtätekevien joukkojen huomattava enemmistö — miksei se silloin ottaisi valtaa käsiinsä? Miksi ei proletariaatti käyttäisi hyväkseen sille suotuisaa kansainvälistä ja sisäistä tilannetta murtaakseen pääoman rintaman ja jouduttaakseen yleistä ja lopullista ratkaisua? Eikö Marx jo viime vuosisadan 50-luvulla sanonut, että proletaarisen vallankumouksen asiat Saksassa olisivat oikein hyvät, jos voitaisiin avustaa proletariaatin kumousta "niin sanoakseni talonpoikaissodan toisella painoksella?" Eikö joka ainoa tiedä, että Saksassa oli silloin proletaareja suhteellisesti vähemmän kuin esim. Venäjällä v. 1917? Eikö Venäjän proletaarinen vallankumous ole käytännössä

osoittanut, että tällä II Internatsionaalen sankareitten rakkaimmalla uskonkappaleella ei proletariaatille ole mitään merkitystä? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö on kumonnut tämän mädänneen opinkappaleen?

Toinen dogmi: köyhälistö ei voi säilyttää valtaa, jollei sen käytettävissä ole riittävää kantajoukkoa valmiita valistustoimitsijoita ja hallintomiehiä, jotka kykenevät järjestämään maan hallinnon, — ensin on nämä kantajoukot luotava kapitalismin vallitessa ja vasta sitten otettava valta. Olkoonpa niin, vastaa Lenin, mutta miksikä ei asiaa voi suorittaa niin, että ensin otetaan valta, luodaan edulliset olot proletariaatin kehittymiselle ja lähdetään sitten peninkulmaisin askelin kohottamaan työtätekevien joukkojen kulttuuritasoa, luomaan työläisistä lukuisa kantajoukko erilaisia toimitsijoita? Eikö käytäntö Venäjällä ole osoittanut, että tämä kantajoukko kasvaa työläisistä, proletariaatin pitäessä valtaa, sata kertaa nopeammin ja perusteellisemmin kuin kapitaalin vallan alla? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö on säälittä murskannut opportunistien tämänkin teoreettisen opinkappaleen?

Kolmas dogmi: proletariaatti ei voi hyväksyä poliittista suurlakkoa, sillä se on teoreettisesti kestämätön (kts. Engelsin kritiikkiä), käytännössä vaarallinen (voi saattaa sekasortoon maan talouselämän ja tyhjentää ammattiliittojen kassat), ei voi korvata parlamenttaarisia taistelumuotoja, jotka ovat proletariaatin luokkataistelun päämuoto. Hyvä, vastaavat leniniläiset. Mutta ensiksikin: Engelsin kritiikki ei kohdistu mihin suurlakkoon tahansa, vaan ainoastaan suurlakon määrättyyn lajiin, anarkistien

taloudelliseen suurlakkoon, jolla anarkistit tahtovat *korvata* proletariaatin poliittisen taistelun — miksi sotkette tähän *poliittisen* suurlakon metoodin? Toiseksi: kuka on todistanut ja missä, että parlamenttaarinen taistelumuoto on proletariaatin taistelun päämuoto? Eikö vallankumousliikkeen historia osota, että parlamenttaarinen taistelu on vain koulu ja apuväline proletariaatin ulkoparlamenttaarisen taistelun järjestämiseksi, että työväenliikkeen peruskysymykset kaptalismin vallitessa ratkaistaan voimalla, proletaarijoukkojen välittömällä taistelulla, joukkojen suurlakolla, niiden kapinalla? Kolmanneksi: mistä on otettu kysymys parlamenttaarisen taistelun korvaamisesta poliittisella suurlakolla? Missä ja milloin poliittisen suurlakon puoltajat ovat pyrkineet korvaamaan parlamenttaariset taistelumuodot ulkoparlamenttaarisilla taistelumuodoilla? Neljänneksi: Eikö Venäjän vallankumous ole osottanut, että poliittinen suurlakko on mitä parhain proletaarisen vallankumouksen koulu ja korvaamaton laajojen proletaarijoukkojen mobilisoimis- ja organisoimiskeino lähdettäessä rynnäkköön kapitalismin linnoitusta vastaan? Mitä tekemistä tässä on poroporvarillisilla lörpöttelyillä talouselämän tavallisen kulun häiriintymisestä ja ammattiliittojen kassoista? Eikö ole selviö, että vallankumouksellisen taistelun käytäntö kumoaa tämänkin opportunistien dogmin?

Jne., jne., jne....

Juuri tämän tähden on Lenin lausunut, että "vallankumouksellinen teoria ei ole dogmi", että se "kehittyy lopullisesti vasta kiinteässä yhteydessä todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytännön kanssa" (Penikkatauti"), sillä teorian on palveltava käytäntöä, sillä "teorian on vastattava käytännön asettamiin kysymyksiin" ("Penikkatauti"), sillä sitä on tarkistettava käytännön tosiasiain pohjalla.

Mitä tulee II Internatsionaalen puolueitten poliittisiin tunnuslauseisiin ja poliittisiin päätöksiin, niin riittää kun muistaa "sota sodalle" tunnuslauseen historian, ymmärtääkseen näiden puolueiden käytännöllisen poliittisen käytännön koko vilpillisyyden ja mädännäisyyden, puolueiden, jotka verhoavat vallankumousta vastustavan toimintansa hehkuviin vallankumouksellisiin tunnuslauseisiin ja päätöslauselmiin. Kaikki muistavat II Internatsionaalen intoilevan esiintymisen Baselin kongressissa, jossa uhattiin imperialisteja kaikilla kapinan kauhuilla ja uhkaavalla tunnuslauseella "sota sodalle", jos imperialistit uskaltavat alkaa sodan. Mutta kukapa ei muistaisi, että jonkun ajan kuluttua, juuri sodan edellä, Baselin päätös painettiin villasella ja työläisille annettiin uusi tunnuslause — tuhota toinen toisiaan kapitalistisen isänmaan kunniaksi? Eikö ole ilmeistä, että kumoukselliset tunnuslauseet ja ponnet eivät ole killinginkään arvoisia, jos niitä ei itse teossa toteuteta? Voidakseen ymmärtää opportunismin politikoitsijain koko kataluuden ja leninismin menettelytapojen koko suuruuden, on vain verrattava leniniläistä politiikkaa imperialistisen sodan muuttamiseksi kansalaissodaksi II Internatsionaalen petolliseen politiikkaan sodan aikana. En voi olla esittämättä tässä erästä kohtaa Leninin kirjasta "Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky", jossa hän ankarasti ruoskii II Internatsionaalen johtajaa K. Kautskya tämän opportunistisesta yrityksestä arvostella puolueita niiden paperille pantujen tunnuslauseiden ja asiapapereiden mukaan, eikä niiden toiminnan mukaan:

"Kautsky on politiikassaan tyypillinen poroporvari, kun hän kuvittelee, että *tunnuslauseen esittäminen* muka muuttaa asian. Porvarillisen demokratian koko historia on tämän harhakuvan paljastusta: kansan pettämiseksi porvarilliset demokraatit aina esittivät ja esittävät mitä tunnuslauseita tahansa. Kysymys on siinä, että *tarkistetaan*, ovatko ne vilpittömiä, että sanoja verrataan toimintaan, ettei tyydytä idealistiseen tai huijarimaiseen fraasiin, vaan että etsitään kunnes löydetään asian luokkatodellisuus..."

En puhu mitään II Internatsionaalen puolueiden itsekritiikin pelosta, niiden tavasta salata virheensä, hämätä kipeät kysymykset, peittää puutteensa hyvinvoinnin valheverhoon, joka tylsistyttää elävän ajatuksen ja jarruttaa puolueen vallankumouksellista kasvatusta omien virheittensä pohjalla, tavasta, jota Lenin on ivannut ja jonka hän on naulannut häpeäpaaluun. Näin kirjoittaa Lenin "Penikkataudissaan" proletaaristen puolueiden itsekritiikistä:

"Poliittisen puolueen suhtautuminen virheisiinsä on yksi tärkeimmistä ja varmimmista koetuskivistä, joka todistaa, miten vakavasti tämä puolue ottaa asiat ja miten se *itse teossa* täyttää velvollisuutensa *luokkaansa* ja *työtätekevien joukkoja kohtaan*. Virheen avonainen tunnustaminen, sen syiden paljastaminen, virheen aiheuttaneen tilanteen analysoiminen, tutkistelu ja huolellinen harkinta keinojen löytämiseksi virheen korjaamiseksi — kas tästä tunnetaan vakava puolue, tämä todistaa sen täyttävän velvollisuutensa, tätä voi sanoa *luokan* ja sen kautta myös *joukkojen* kasvatukseksi."

Jotkut sanovat, että omien virheiden paljastaminen ja itsekritiikki ovat vaarallisia puolueelle, sillä vihollinen voi

käyttää niitä proletariaatin puoluetta vastaan. Lenin piti tällaisia vastaväitteitä harkitsemattomina ja aivan väärinä. Niinpä hän sanoi tästä kirjassaan "Askel eteenpäin" jo v. 1904, jolloin puolueemme oli vielä heikko ja pieni:

"Marxilaisten vastustajat irvistelevät vahingoniloisina, tarkkaillessaan riitojamme; tietenkin he tulevat lainaamaan omiin tarkoituksiinsa yksityisiä kohtia kirjastani, joka on omistettu puolueemme puutteille ja vioille. Venäläiset marxilaiset ovat jo saaneet riittävän tulikasteen, voidakseen säilyttää rauhallisuutensa näissä pikku nipistelyissä, jatkaakseen niistä välittämättä itsekritiikkiään ja omien puutteiden säälimätöntä paljastamista, puutteiden, jotka varmasti tulevat poistetuiksi työväenliikkeen kasvaessa."

Tällaiset ovat yleispiirteissään leninismin metoodin kuvaavimmat piirteet.

Se, mitä sisältyy Leninin metoodiin, sisältyi pohjaltaan jo Marxin oppiin, joka, käyttääkseni Marxin omia sanoja, oli "oleelliselta sisällöltään kriitillinen ja kumouksellinen." Leninin metoodi alusta loppuun on juuri tämän kriitillisen ja kumouksellisen hengen läpitunkema. Mutta olisi silti väärin ajatella, että Leninin metoodi on vain toisintoa siitä, mitä Marx on esittänyt. Itse asiassa ei Leninin metoodi ole ainoastaan toisintoa, vaan Marxin kriitillisen ja vallankumouksellisen metoodin, hänen materialistisen dialektiikkansa konkretisointia ja edelleen kehittämistä.

III.

Leninismin teoria.

Tästä teemasta otan käsitelläkseni kolme kysymystä: a) teorian merkitys proletaariselle liikkeelle, b) alkuvoimaisuuden "teorian" kritiikki ja c) proletaarisen vallankumouksen teoria.

1. Teorian merkitys.

Jotkut luulevat, että leninismi on etusijan antamista käytännölle, käytännön asettamista teorian edelle siinä mielessä, että leninismille on pääasia marxilaisten määritelmien toiminnassa toteuttaminen — niiden "suoritus", kun taas teoriaan nähden leninismi muka olisi hyvin välinpitämätön. Kuten tunnettua, Plehanov usein piti ilvettä siitä, että Lenin on "välinpitämätön" teoriaa ja eritoten filosofiaa kohtaan. Eivätpä monet nykyiset leniniläiset käytännön miehet pane suurtakaan painoa teorialle, erittäinkin sen suunnattoman käytännöllisen työtaakan tähden, jonka tilanne sälyttää heidän kannettavakseen. Minun on ilmoitettava, että tämä enemmän kuin omituinen käsitys Leninistä ja leninismistä on aivan väärä eikä vähimmässäkään määrin vastaa todellisuutta, että käytännön miesten taipumus teorian hylkimiseen on kokonaan leninismin hengen vastaista ja hyvin vaarallinen asiallemme.

Teoria on kaikkien maiden työväenliikkeen kokemus otettuna yleisessä muodossaan. Teoria käy tietysti esineet-

tömäksi, jollei se ole sidottu vallankumoukselliseen käytäntöön, aivan samoin kuin käytäntökin tulee sokeaksi, jollei se valaise tietään vallankumouksellisella teorialla. Mutta jos teoria kehittyy kiinteässä yhteydessä vallankumouksellisen käytännön kanssa, niin siitä voi tulla työväenliikkeen suurin voima, sillä se ja vain se voi antaa liikkeelle varmuuden, orienteerausvoiman, kyvyn ymmärtää ympärillä sattuvien tapausten sisäinen syy-yhteys, sillä teoria ja vain teoria voi auttaa käytännössä ymmärtämään — ei ainoastaan, miten ja minne luokat nykyisyydessä liikehtivät — vaan myös, miten ja minne ne tulevat liikehtimään lähimmässä tulevaisuudessa. Lenin juuri on lausunut ja toistanut kymmeniä kertoja tunnetun määritelmän: *"ilman vallankumouksellista teoriaa ei voi olla olemassa vallankumouksellista liikettäkään"* (katso "Mitä tehdä").

Lenin ymmärsi paremmin kuin kukaan muu teorian suuren merkityksen, erikoisesti sellaiselle puolueelle kuin meidän puolue, jonka osalle on tullut kansainvälisen proletariaatin etumaisen taistelijan tehtävä ja jonka on toimittava tavattoman monimutkaisessa sisäisessä ja kansainvälisessä tilanteessa. Arvaten ennakolta jo v. 1902 puolueemme erikoisen kutsumuksen, Lenin katsoi jo silloin tarpeelliseksi huomauttaa: *"etumaisen taistelijan tehtävän voi täyttää vain sellainen puolue, jota ohjaa etumainen teoria"* ("Mitä tehdä").

Kun Leninin ennustukset puolueemme kutsumuksesta ovat toteutuneet, tarvinnee tuskin todistella, että nyt tällä Leninin lausunnolla on aivan erikoinen kantavuus ja merkitys.

Kenties selvimpänä osoituksena siitä suuresta merkityksestä, minkä Lenin antoi teorialle, on pidettävä sitä

tosiasiaa, että juuri hän, eikä kukaan muu, ryhtyi suorittamaan mitä vaikeinta tehtävää materialistisen filosofian alalla, yleistämään tärkeimmän siitä, mitä tiede oli antanut Engelsin jälkeen, ja antamaan kaikenpuolisen kritiikin marxilaisten keskuudessa esiintyvistä anti-materialistisista (materialismin-vastaisista) suunnista. Engels on sanonut: "materialismin tulee aina saada uusi muoto, kun on tehty joku uusi suuri keksintö". Tiedämme, että tämän tehtävän on aikaansa varten suorittanut juuri Lenin mainiossa kirjassaan "Materialismi ja empirio-kritisismi". Tiedämme, että Plehanov, joka mielellään virnuili Leninin "välinpitämättömyydelle" filosofiaa kohtaan, ei itse uskaltanut vakavasti ryhtyä suorittamaan tätä tehtävää.

2. Alkuvoimaisuuden "teorian" kritiikki eli etujoukon merkityksestä työväenliikkeessä.

Alkuvoimaisuuden "teoria" on opportunismin teoria, työväenliikkeen vaistovaraiselle alkuvoimaisuudelle kumartamisen teoriaa, teoriaa, joka tosiasiassa kieltää työväenluokan etujoukon, sen puolueen johtavan merkityksen.

Alkuvoimaisuuden palvomisen teoria on ehdottomasti työväenliikkeen vallankumouksellisen luonteen vastainen, sillä se vastustaa työväenliikkeen suuntaamista taistelulinjalle kapitalismin perusteita vastaan, se on sillä kannalla, että työväenliikkeen tulee tyytyä sellaisiin vaatimuksiin, jotka kapitalismi voi hyväksyä ja täyttää, se tahtoo kuljettavaksi "pienimmän vastustuksen linjaa."

Alkuvoimaisuuden teoria on trade-unionismin ideologiaa.

Alkuvoimaisuuden edessä kumartamisen teoria on ehdottomasti sitä vastaan, että alkuvoimaiselle liikkeelle annettaisiin tietoinen ja suunnitelmallinen luonne, se on sitä vastaan, että puolue kulkisi työväenluokan etunenässä, että puolue kohottaisi joukot tietoisuuden tasolle, että puolue johtaisi liikettä, — se on sillä kannalla, että tietoiset ainekset eivät saa estää liikettä kulkemasta omia teitään, se tahtoo, että puolue ainoastaan seuraisi alkuvoimaista liikettä ja laahustaisi sen häntäpäässä. Alkuvoimaisuuden teoria on työväenliikkeen tietoisten ainesten merkityksen väheksymisteoriaa, häntyryyden (hvostismin) ideologiaa, *kaikkinaisen* opportunismin loogillinen perusta.

Käytännössä tämä teoria, ilmestyttyään näyttämölle jo ennen Venäjän ensimäistä vallankumousta, johti siihen, että sen kannattajat n. k. ekonomistit kielsivät itsenäisen työväenpuolueen välttämättömyyden Venäjällä, vastustivat työväenluokan kumouksellista taistelua tsaarivallan kaatamiseksi, saarnasivat trade-unionilaista politiikkaa ja yleensä jättivät työvänliikkeen vapaamielisen porvariston johdettavaksi.

Vanhan "Iskran" taistelu ja Leninin kirjasessaan "Mitä tehdä" antama loistava kritiikki "häntäpään" (hvostismin) teoriasta eivät ainoastaan murskanneet ekonomismia, vaan loivatpa vielä teoreettisen perustan Venäjän työväenluokan todella vallankumoukselliselle liikkeelle.

Ilman tätä taistelua ei ollut ajattelemistakaan itsenäisen työväenpuolueen luomista Venäjällä, työväenpuolueen, joka voisi saavuttaa johtavan aseman vallankumouksessa.

Mutta alkuvoimaisuuden palvomisen teoria ei ole ainoastaan venäläinen ilmiö. Se on hyvin laajalle levinnyt

— totta kyllä hieman toisessa muodossa — poikkeuksetta kaikissa II Internatsionaalen puolueissa. Tarkoitan II Internatsionaalen johtajain äitelää n. k. "tuotantovoimain" teoriaa, joka oikeuttaa kaiken ja tyydyttää kaikkia, joka toteaa tosiasiat ja selvittelee niitä sen jälkeen, kun jo kaikki ovat saaneet niistä kyllikseen, ja rajoittuu aina vain toteamaan ja toteamaan.

Marx on sanonut, että materialistinen teoria ei voi rajoittua vain selittämään maailmaa, vaan että sen pitää se myöskin muuttaa. Mutta Kautsky ja kumppanit eivät halua niin pitkälle, he mieluummin pysähtyvät Marxin kaavan ensi osaan. Esitän erään esimerkin tämän "teorian" monista sovellutuksista. Ennen imperialistista sotaa II Internatsionaalen puolueet uhkasivat julistaa "sodan sodalle", jos imperialistit alkavat sodan. Juuri ennen sotaa samaiset puolueet peittivät villasella tunnuslauseen "sota sodalle" ja ottivat käytäntöön päinvastaisen tunnuslauseen "sodasta imperialistisen isänmaan puolesta." Tämän tunnuslauseiden vaihdon tuloksena miljoonia työläisuhreja. Mutta olisi väärin ajatella, että siihen joku on syyllinen, että joku muka oli pettänyt tai kavaltanut työväenluokan. Ei suinkaan. Kaikki kävi niinkuin käydä piti. Ensiksikin siksi, että Internatsionaale on "rauhan eikä sodan ase." Toiseksi siksi että sillä "tuotantovoimain tasolla", mikä silloin oli, ei mitään muuta voitu tehdä, "syylliset" ovat "tuotantovoimat". Näin selittää meille yksityiskohtia myöten herra Kautskyn tuotantovoima-"teoria". Joka tätä teoriaa ei usko, se ei ole marxilainen. Puolueiden merkitys? Niiden merkitys työväenliikkeessä? Mutta mitäpä voisi puolue tehdä niin ratkaisevalle tekijälle kuin on "tuotantovoimain taso?"

Tällaisia esimerkkejä marxilaisuuden väärentämisestä voisi esittää suuren joukon.

Tuskin tarvitsee todistaa, että tämä väärennelty "marxilaisuus", joka on tarkoitettu verhoamaan opportunismin alastomuuden, on pelkkä europalainen muunnos samasta hvostismin teoriasta, jota vastaan Lenin taisteli jo ennen Venäjän ensimäistä vallankumousta.

Tuskin kaipaa todistelua sekään, että tämän teoreettisen vääristelyn murskaaminen on Lännessä todella vallankumouksellisten puolueiden luomisen välttämätön ennakkoehto.

3. *Proletaarisen vallankumouksen teoria.*

Leniniläinen proletaarisen vallankumouksen teoria lähtee kolmesta perusmääritelmästä.

Ensimäinen määritelmä. Finanssipääoma on herrana edistyneimmissä kapitalistisissa maissa, arvopaperien emissioni on finanssipääoman tärkein toimitus (operatsioni). Pääoman ulosvienti raaka-ainelähteille on yksi imperialismin perusteista. Finanssipääoman herruuden tulos on finanssioligarkian (harvainvallan) kaikkivalta. — Kaikki tämä paljastaa monopoolisen kapitalismin räikeän loisluonteen, tekee kapitalististen trustien ja syndikaattien sorron sata kertaa tuntuvammaksi, synnyttää työväenluokassa yhä yltyvää suuttumusta kapitalismin perusteita vastaan, työntää joukot proletaariseen vallankumoukseen, joka on niiden ainoa pelastus (katso Leninin "Imperialismi").

Tästä ensimäinen johtopäätös: vallankumouksellinen kriisi kapitalistisissa maissa kärjistyy; proletaarien rintaman sisäiset kumousvoimat "emämaissa" varttuvat.

Toinen määritelmä. Pääoman ulosvienti siirto- ja vasallimaihin lisääntyy. "Vaikutuspiirit" ja siirtomaa-alueet laajenevat ja käsittävät lopuksi koko maapallon. Kapitalismi muuttuu *järjestelmäksi, jonka avulla finanssipääoma orjuuttaa koko maailman* ja jonka avulla kourallinen "sivistyskansoja" sortaa maapallon asujamiston valtavaa enemmistöä. Kaikki tämä on toiselta puolen muuttanut erilaiset kansallistaloudet ja kansalliset alueet saman ketjun renkaiksi, jota sanotaan maailmantaloudeksi, toiselta puolen jakanut maapallon väestön kahteen leiriin: kouralliseen kapitalistisia "sivistyskansoja", jotka riistävät ja sortavat suunnattomia siirtomaita ja vasallivaltioita, ja siirto- ja vasallimaat, jotka käsittävät valtavasti suurimman osan maapalloa ja jotka ovat pakotetut käymään taistelua imperialistisesta sorrosta vapautuakseen (Imperialismi").

Tästä toinen johtopäätös: vallankumouksellinen kriisi siirtomaissa kärjistyy, kapinan ainekset imperialismia vastaan kasvavat ulkoisella, siirtomaarintamalla.

Kolmas määritelmä. "Vaikutusalueiden" ja siirtomaiden monopoolinen omistus; eri kapitalististen maiden epätasainen kehitys, joka on vienyt kiihkeään taisteluun maailman uudelleenjaosta niiden maiden, jotka jo ovat aluevaltauksia suorittaneet ja niiden maiden välillä, jotka tahtovat saada "osansa"; imperialistiset sodat ainoana keinona häirityn "tasapainon" palauttamiseksi — kaikki tämä vahvistaa kolmatta rintamaa, kapitalistien keskinäistä rintamaa, joka heikentää imperialismia ja helpoittaa kahden

ensimäisen rintaman, vallankumouksellisen köyhälistön rintaman ja siirtomaiden vapausliikkeen rintaman yhtymistä imperialismia vastaan (katso "Imperialismi").

Tästä kolmas johtopäätös: imperialismin vallitessa eivät sodat ole vältettävissä. Proletaarisen vallankumouksen on ehdottomasti liityttävä Idän siirtomaavallankumouksen kanssa yhtenäiseksi vallankumouksen maailmanrintamaksi imperialismin maailmanrintamaa vastaan.

Kaikki nämä johtopäätökset yhdistää Lenin yhdeksi yhteiseksi johtopäätökseksi: *"imperialismi on sosialistisen vallankumouksen aattoa"* (katso "Imperialismi").

Tämän mukaisesti muuttuu myös kysymys proletaarisesta vallankumouksesta, vallankumouksen luonne, sen laajuus, sen syvyys, vallankumouksen kaavio (sheema) yleensä.

Aikaisemmin tavallisesti lähdettiin proletaarisen vallankumouksen edellytyksiä analysoimaan kunkin maan taloudellisen tilan näkökannalta. Nykyään ei tämä riitä. Nykyään on lähdettävä analysoimaan kaikkien tai ainakin useimpien maiden taloudellisen tilanteen kannalta, maailmantalouden tilanteen kannalta, sillä yksityiset maat ja yksityiset kansallistaloudet ovat lakanneet olemasta itseään tyydyttäviä yksikköjä, ovat muuttuneet yhtenäisen ketjun renkaiksi, maailmantalouden osasiksi, sillä vanha "sivistynyt" kapitalismi on kehittynyt imperialismiksi ja imperialismi on finanssiorjuutuksen ja siirtomaasorron yleismaailmallinen järjestelmä, jolla kourallinen "sivistysmaita" orjuuttaa ja sortaa maapallomme asujamiston valtavaa enemmistöä.

Aikaisemmin oli tapana puhua siitä, oliko vai eikö ollut objektiiviset edellytykset proletaariselle vallankumoukselle eri maissa tai tarkemmin sanoen — siinä ja siinä kehittyneessä maassa. Nykyään ei tämä riitä. Nykyään on puhuttava siitä, *onko vallankumouksen objektiiviset edellytykset olemassa imperialistisen maailmantalouden koko järjestelmässä* yhtenäisenä kokonaisuutena, jolloin se seikka, että tässä järjestelmässä on joitakin teollisessa suhteessa riittämättömästi kehittyneitä maita, ei voi olla vallankumouksen voittamaton este, *jos* järjestelmä kokonaisuudessaan tai oikeammin, *koska* järjestelmä kokonaisuudessaan jo on vallankumoukseen kypsynyt.

Aikaisemmin oli tapana puhua proletaarisesta vallankumouksesta siinä tai tässä kehittyneessä maassa erillisenä itsessään riittävänä asiana ja sen vastakohdaksi, antipoodiksi asetettiin pääoman erillinen, kansallinen rintama. Nykyään ei tämä riitä, nykyään on puhuttava proletaarisesta maailmanvallankumouksesta, sillä pääoman erilliset kansalliset rintamat ovat muuttuneet yhtenäisen ketjun n.k. imperialismin maailman rintaman osasiksi, ja sitä vastaan on asetettava kaikkien maiden vallankumouksellisen liikkeen yhteisrintama.

Ennen pidettiin proletaarista vallankumousta yksistään kyseessäolevan maan sisäisen kehityksen tuloksena. Nykyään ei tämä riitä. Nyt on proletaarista vallankumousta pidettävä ennenkaikkea tuloksena ristiriitojen kehityksestä imperialismin maailmanjärjestelmässä, tuloksena maailman imperialistisen rintamaketjun katkeamisesta siinä tai tässä maassa.

Missä alkaa vallankumous, missä kohden voidaan ensin murtaa pääoman rintama, missä maassa?

Siellä, missä teollisuus on kehittyneintä, missä proletariaatti muodostaa enemmistön, missä kulttuuritaso on

korkein, missä demokratia on laajin — vastattiin tavallisesti aikaisemmin.

Ei — väittää leniniläinen vallankumouksen teoria — ei ehdottomasti siellä, missä teollisuus on kehittyneintä j.n.e. Pääoman rintama murtuu siellä, missä imperialismin ketju on heikoin, sillä proletaarinen vallankumous on tulos maailman imperialistisen rintamaketjun murtumisesta sen heikoimmasta kohdasta, jolloin voi käydä niin, että maa, joka vallankumouksen on alkanut, maa, joka on murtanut pääoman rintaman, on kapitalistisessa suhteessa vähemmän kehittynyt, kuin toiset kehittyneemmät maat, jotka kuitenkin ovat jääneet kapitalismin puitteisiin.

V. 1917 imperialismin maailmanrintaman ketju osoittautui heikommaksi Venäjällä kuin muissa maissa. Siellä se murtuikin päästäen proletaarisen vallankumouksen voittoon. Miksi? Siksi, että Venäjällä oli puhjennut valtava kansan vallankumous, jonka etunenässä kulki vallankumouksellinen proletariaatti, liittolaisenaan niin merkitsevä voimatekijä kuin tilanherrain sortama ja riistämä monimiljoonainen talonpoikaisto. Siksi, että kumousta vastassa siellä oli niin inhoittava imperialismin edustaja kuin tsarismi, jolla ei ollut mitään moraalista painoa ja jota väestö yleisesti vihasi. Venäjällä oli ketju heikompi, vaikka Venäjä kapitalistisessa suhteessa oli vähemmän kehittynyt kuin, sanokaamme, Ranska tai Saksa, Englanti tai Amerika.

Missä tulee ketju murtumaan lähimmässä tulevaisuudessa? Taaskin siellä, missä se on heikoin. Ei ole mahdotonta, että ketju voi murtua, sanokaamme, Intiassa. Miksi? Siksi, että siellä on nuori taisteluintoinen proletariaatti, jolla on sellainen liittolainen kuin kansallinen vapausliike

— epäilemättä vankka ja vakava liittolainen. Siksi, että vallankumousta vastassa siellä on sellainen kaikille tunnettu vihollinen kuin vieras imperialismi, jolla ei ole vähintäkään moraalista luottoa ja joka on hankkinut Intian sorrettujen ja riistettyjen joukkojen yleisen vihan.

Hyvin mahdollista on myös, että ketju murtuu Saksassa. Miksi? Siksi, että samat tekijät, jotka vaikuttavat esim. Intiassa, alkavat vaikuttaa Saksassakin. Tällöin on ymmärrettävää, että suunnaton ero Saksan ja Intian kehitystasojen välillä painaa leimansa vallankumouksen kulkuun ja tulokseen Saksassa.

Tämän tähden Lenin sanookin:

"Länsi-Europan kapitalistiset maat päättävät kehityksensä sosialismiin, ei sosialismin tasamittaisella "kypsymisellä" niissä, vaan sen kautta, että toiset valtiot riistävät toisia, että imperialistisen sodan aikana voitetuista ensimäistä valtiota riistetään ja tämä riistäminen yhtyy koko Idän riistämiseen, että toisaalta Itä on lopullisesti astunut vallankumoukselliseen liikkeeseen juuri tämän ensimäisen imperialistisen sodan vaikutuksesta ja lopullisesti tullut vedetyksi yleismaailmallisen vallankumousliikkeen pyörteisiin" ,"Parempi vähemmän, mutta parempaa").

Lyhyesti: imperialismin rintamaketjun pitää yleensä murtua siellä, missä ketjun renkaat ovat heikoimmat, eikä suinkaan ehdottomasti juuri siellä, missä kapitalismi on kehittyneintä, missä proletaareja on niin ja niin monta prosenttia, talonpoikia niin ja niin monta jne.

Siksipä tilastolliset laskelmat väestön proletaarisen aineksen prosenttiluvusta jossain maassa menettävät sen erikoisen merkityksen ratkaistaessa kysymystä proletaarisesta vallankumouksesta, minkä niin mielellään niille an-

toivat II Internatsionaalen nappikauppiaat, jotka eivät ymmärtäneet mitä on imperialismi, ja jotka pelkäsivät kumousta kuin ruttoa.

Edelleen. II Internatsionaalen sankarit vakuuttivat (ja vakuuttavat edelleen), että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ja proletaarisen vallankumouksen välillä on ylipääsemätön kuilu, tai ainakin kiinanmuuri, joka erottaa ne toisistaan lyhyemmällä tai pitemmällä väliajalla, jonka kuluessa valtaan päässyt porvaristo kehittää kapitalismia, ja proletariaatti kokoaa voimiaan ja valmistautuu "ratkaisevaan taisteluun" kapitalismia vastaan. Tämä väliaika lasketaan tavallisesti moniksi kymmeniksi vuosiksi ellei pitemmäksikin. Tuskinpa kaipaa todistelua, että tämä kiinanmuurin "teoria" on imperialismin aikana vailla kaikkea tieteellistä merkitystä, että se on vain verho porvariston vastavallankumouksellisten pyrkimysten salaamiseksi. Tuskinpa tarvinnee todistella, että imperialismin aikana, joka on täynnään yhteentörmäyksiä ja sotia, "sosialistisen vallankumouksen aattona" jolloin "kukoistava" kapitalismi muuttuu kuolevaksi kapitalismiksi ja vallankumouksellinen liike maailman kaikissa maissa kasvaa, — jolloin imperialismi yhtyy poikkeuksetta kaikkien taantumuksellisten voimien kanssa aina tsarismiin ja maaorjuuteen saakka tehden juuri sillä välttämättömäksi kaikkien vallankumouksellisten voimien yhtymisen, alkaen länsimaiden proletaarisesta liikkeestä aina Idän kansalliseen vapausliikkeeseen asti, jolloin feodaalisen maaorjuuden jätteiden kumoaminen on mahdotonta ilman vallankumouksellista taistelua imperialismia vastaan, — tuskinpa tarvinnee todistella, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen enemmän tai vähemmän kehittyneessä maassa

on näissä oloissa pakosta lähestyttävä proletaarista vallankumousta, että edellinen pakostakin kasvaa jälkimäiseksi. Venäjän vallankumouksen historia on todistanut täysin selvästi tämän ajatuksen oikeaksi. Suotta ei Lenin jo v. 1905, Venäjän ensimäisen vallankumouksen aattona, kirjasessaan "Kaksi taktiikkaa" kuvannut porvarillis-demokraattista vallankumousta ja sosialistista vallankumousta saman ketjun kahdeksi renkaaksi, yhtenäiseksi tauluksi, joka sisältää Venäjän vallankumouksen eri vaiheet:

"Proletariaatin on suoritettava demokraattinen kumous loppuun asti ja liitettävä ympärilleen talonpoikaismassat, voimalla murtaakseen itsevaltiuden vastustuksen ja hervaistakseen horjuvan porvariston. Köyhälistön on suoritettava sosialistinen kumous, yhdistettävä ympärilleen väestön puoliproletaariset ainekset, murtaakseen väkivallalla porvariston vastarinnan ja paralysoidakseen häilyväisen talonpoikaiston ja pikkuporvariston. Tällaiset ovat proletariaatin tehtävät, joista iskralaisilla on niin ahdas käsitys heidän kaikissa järkeilyissään ja päätöslauselmissaan vallankumouksen laajuudesta."

En mainitse Leninin muista myöhemmistä teoksista, joissa ajatus porvarillisen vallankumouksen muuttumisesta proletaariseksi on vieläkin selvemmin kuin "Kahdessa taktiikassa" leniniläisen vallankumousteorian yhtenä kulmakivenä.

Jotkut toverit nähtävästi olettavat, että Leninissä heräsi tämä ajatus vasta v. 1918, että hän siihen asti muka otaksui Venäjän vallankumouksen pysyvän porvarillisissa puitteissa, että siis valta oli siirtyvä proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurielimeltä porvariston käsiin eikä proletariaatin käsiin. Sanotaan, että tämä vakuutus

on päässyt tunkeutumaan kommunistiseen sanomalehdistöömmekin. Minun on sanottava, että tämä väite on aivan väärä, että se ei lainkaan vastaa todellisuutta.

Voisin vedota Leninin tunnettuun puheeseen III puoluekokouksessa (v. 1905), jossa hän määritteli proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin, s. o. demokraattisen vallankumouksen voiton, "sodan organisatsioniksi", eikä "järjestyksen organisatsioniksi" (katso Leninin koottujen teosten 8 osaa).

Voisin vielä vedota Leninin tunnettuihin artikkeleihin "väliaikaisesta hallituksesta" (v. 1905), joissa hän, kuvatessaan Venäjän vallankumouksen kehitysperspektiivejä, asettaa puolueen tehtäväksi "pyrkiä siihen, että Venäjän vallankumous ei olisi muutamien kuukausien liike, vaan monien vuosien liike, että se ei johtaisi ainoastaan pikkumyönnytyksiin yli aikansa eläneiden valtaelinten taholta, vaan näiden valtaelinten täydelliseen murskaamiseen", joissa hän, edelleen kehittäessään näitä perspektiivejä ja yhdistäessään ne Europan vallankumouksen kanssa, jatkaa:

"Jos tämä onnistuu, niin silloin . . . niin silloin kumouspalo sytyttää Europan, porvarillisen taantumuksen näännyttämä europalainen työläinen nousee vuorostaan ja näyttää meille, "kuinka se tehdään", silloin Europan vallankumouksellinen nousu vaikuttaa takaisin Venäjään ja tekee muutamien kumousvuosien ajanjaksosta useampien kumouksellisten vuosikymmenien ajanjakson" . . . (samasta artikkelista).

Edelleen voisin vedota Leninin tunnettuun artikkeliin v. 1915 marraskuulta. Siinä hän kirjoittaa:

"Proletariaatti taistelee ja tulee avoimesti taistelemaan vallasta, tasavallan puolesta, maiden pakkoluovutuksen puolesta, "ei-proletaaristen kansanjoukkojen" saattamisesta osallisiksi porvarillisen Venäjän vapauttamiseen "sotilaallis-feodaalisesta" imperialismista (tsarismista). Ja tätä porvarillisen Venäjän vapautumista tsarismista, tilanherrain maavallasta käyttää proletariaatti *heti,* ei auttaakseen äveriäitä talonpoikia niiden taistelussa maatyöläisiä vastaan, vaan suorittaakseen sosialistisen vallankumouksen liitossa Europan proletaarien kanssa" (katso "Vasten virtaa").

Voisin lopuksi vedota tunnettuun kohtaan Leninin kirjassa "Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky", jossa hän, viitaten esittämääni sitaattiin "Kahdesta taktiikasta", tulee Venäjän vallankumouksen laajuudesta seuraavaan johtopäätökseen:

"Kävi juuri niin kuin me sanoimme. Vallankumouksen kulku on vahvistanut ajatuksemme oikeaksi. *Ensin* yhdessä "koko" talonpoikaiston kanssa monarkiaa vastaan, tilanherroja vastaan, keskiajan jätteitä vastaan (ja sikäli vallankumous jää porvarilliseksi, porvarillis-demokraattiseksi). *Sitten* yhdessä köyhimmän talonpoikaiston kanssa, puolproletariaatin kanssa, kaikkien riistettyjen kanssa *kapitalismia vastaan,* myöskin kyläpohattoja, kulakkeja, keinottelijoita vastaan — ja sikäli vallankumous muodostuu *sosialistiseksi.* Yritys asettaa keinotekoinen kiinanmuuri kummankin vallankumouksen välille, erottaa ne toisistaan jollain *muulla kuin* proletariaatin valmistuneisuuden asteella ja sillä, missä määrin se on liittoutunut maalaisköyhälistön kanssa — on mitä suurinta marxilaisuuden väärentämistä, lokaansotkemista, sen korvaamista liberalismilla."

Nähtävästi tämä riittää.

Hyvä, vastataan meille, — mutta miksi Lenin näinollen taisteli "permanenttisen" (keskeymättömän) vallankumouksen ajatusta vastaan.

Siksi, että Lenin tahtoi käyttää talonpoikaiston kumouksellisuuden loppuun asti, käyttää pohjaa myöten sen kumouksellisen tarmon, murskatakseen tsarismin täydellisesti, siirtyäkseen proletaariseen vallankumoukseen, kun "permanenttisen" vallankumouksen puoltajat sen sijaan eivät ymmärtäneet talonpoikaiston suurta merkitystä Venäjän vallankumouksessa, aliarvioivat talonpoikaiston kumouksellisen energian voiman ja vaikeuttivat näin talonpoikaiston vapautumista porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston kokoamista proletariaatin ympärille.

Siksi, että Lenin tahtoi kumousasian *päätettävän* vallansiirrolla köyhälistön käsiin, kun sensijaan "permanenttisen" vallankumouksen puoltajat ajattelivat kumouksen *alettavan* suorastaan proletariaatin vallasta, ymmärtämättä, että he näin sulkevat silmänsä sellaisilta "pikku seikoilta" kuin maaorjuuden jätteet, eivätkä ota huomioon niin vakavaa voimaa, kuin Venäjän talonpoikaisto, ymmärtämättä, että tällainen politiikka voi vain jarruttaa talonpoikaiston voittamista proletariaatin puolelle.

Lenin ei siis tapellut "permanenttisen" vallankumouksen puoltajia vastaan permanenttisuuskysymyksen tähden, sillä Lenin itse oli katkeamattoman vallankumouksen kannalla, vaan siksi, että he aliarvioivat talonpoikaiston, proletariaatin suurimman reservin merkityksen.

"Permanenttisen" vallankumouksen ajatus ei ole uusi. Sen esitti ensiksi Marx 40-luvun lopulla tunnetussa "Vetoomuksessaan" kommunistiliitolle (1850). Tästä asiapaperista ovat meidänkin permanenttilaisemme omaksuneet katkeamattoman vallankumouksen ajatuksen. On huomautettava, että permanenttilaisemme hieman muuttivat Marxin ajatusta ja muuttaessaan "pilasivat", tehden sen käytännölliseen tarpeeseen kelpaamattomaksi. Tarvittiin Leninin kokenut käsi korjaamaan tämän virheen, ottamaan permanenttisen vallankumouksen ajatuksen Marxilta puhtaassa muodossaan ja tekemään siitä yhden vallankumousteoriansa kulmakiven.

"Vetoomuksessaan" sanoo Marx permanenttisesta vallankumouksesta, sen jälkeen, kun on luetellut joukon vallankumouksellis-demokraattisia vaatimuksia, joita toteuttamaan hän kommunisteja kehotti:

Sen sijaan, että demokraattiset pikkuporvarit tahtovat mahdollisimman pian lopettaa vallankumouksen ajamalla läpi mahdollisimman monta yllämainituista vaatimuksista, vaativat meidän etumme, meidän tehtävämme, että vallankumous jatkuu niin kauan kunnes kaikki enemmän tai vähemmän omistavat luokat on poistettu vallasta, kunnes proletariaatti on vallannut valtiovallan, kunnes proletaarien järjestöt ei vain yhdessä maassa, vaan yleensä maailman määräävissä maissa ovat päässeet niin pitkälle, että näiden maiden proletaarien välinen kilpailu lakkaa, ja kunnes ainakin ratkaisevat tuotantovoimat ovat keskittyneet proletaarien käsiin."

Toisin sanoen:

a) Marx ei suinkaan esittänyt vallankumousta *alettavaksi* Saksassa 50-luvulla suorastaan köyhälistön vallasta ja oli siis *vastaista* mielipidettä kuin meidän venäläiset "permanenttilaisemme."

b) Marx esitti kumousasian *päätettävän* proletaarisella

valtiovallalla työntäen askel askeleelta toisen porvariston osan toisensa jälkeen vallan kukkuloilta. Köyhälistön päästyä valtaan oli sitten sytytettävä vallankumous kaikissa maissa. Tämä on *täydelleen yhdenmukaista* sen kanssa, mitä Lenin opetti ja toteutti käytännössä Venäjän vallankumouksessa, noudattaen teoriaansa proletaarisesta vallankumouksesta imperialismin oloissa.

Niinpä siis meidän venäläiset "permanenttilaisemme" eivät ainoastaan aliarvioineet talonpoikaiston merkitystä Venäjän vallankumouksessa, vaan vieläpä muuttivat (huonommaksi) Marxin ajatuksen "permanenttisesta" vallankumouksesta ja tekivät sen käytäntöön kelpaamattomaksi.

Juuri tämän tähden Lenin pilkkasi "permanenttilaistemme" teoriaa, sanoi sitä "originaaliseksi" ja "erinomaiseksi", syyttäen "permanenttilaisiamme" haluttomuudesta ajatella sitä, "mistä syistä elämä on kokonaista 10 vuotta kulkenut tämän teorian ohi" (Leninin artikkeli v. 1915, 10 vuotta sen jälkeen kun "permanenttilaisten" teoria ilmestyi Venäjälle).

Tämän tähden Lenin piti tätä teoriaa puolittain menshevistisenä ja lausui, että "se saa bolshevikeilta kutsun proletariaatin ratkaisevaan vallankumoustaisteluun ja köyhälistön vallan pystyttämiseen, mutta menshevikeiltä talonpoikaiston merkityksen kieltämisen." (Katso Leninin artikkelia "Kahdesta kumoussuunnasta" kirjoituskokoelmassa "Virtaa vasten").

Tällainen on Leninin ajatus porvarillis-demokraattisen vallankumouksen muuttumisesta proletaariseksi ja siitä, miten porvarillista vallankumousta on käytettävä hyväkseen voidakseen "välittömästi" siirtyä proletaariseen vallankumoukseen.

Edelleen. Ennen pidettiin vallankumouksen voittoa yhdessä maassa mahdottomuutena, sillä oletettiin, että voittaakseen porvariston, on kaikkien johtavien maiden, tai ainakin useimpien maiden proletaarien yhtenäinen esiintyminen välttämätön. Nykyään ei tämä ajatuskanta enää vastaa todellisuutta. Nyt on lähdettävä tuon voiton mahdollisuudesta, sillä kapitalististen maiden epätasainen ja hyppäyksin tapahtuva kehitys imperialismin aikana, sillä katastrofisten ristiriitain kehitys imperialismin sisällä, ristiriitain, jotka kiertämättömästi johtavat sotiin, vallankumouksellisen liikkeen kasvu maailman kaikissa maissa kasvaa — tämä kaikki vie ei ainoastaan proletariaatin voiton mahdollisuuteen, vaan sen välttämättömyyteen eri maissa. Venäjän vallankumouksen historia on siitä selvänä todisteena. Tällöin pitää vain muistaa, että porvariston kukistaminen on menestyksellä suoritettavissa vain eräillä aivan välttämättömillä edellytyksillä, joita ilman on turha ajatellakaan proletariaatin saavan vallan käsiinsä.

Lenin sanoo näistä edellytyksistä "Penikkataudissaan":

"Vallankumouksen peruslaki, jonka kaikki vallankumoukset ja erittäinkin Venäjän kaikki kolme vallankumousta 20-vuosisadalla ovat vahvistaneet oikeaksi, on seuraava: vallankumousta varten ei riitä se, että riistetyt ja sorretut joukot ovat tulleet tietoisuuteen, että elämän jatkuminen ennallaan on mahdoton, ja vaativat muutoksia. Vallankumousta varten on välttämätöntä, että riistäjät eivät voi elää ja hallita entiseen tapaan. Vain silloin kun "pohjajoukot" eivät tahdo ja kun "yläkerrokset" eivät voi elää vanhaan tapaan, vain silloin voi vallankumous voittaa. Toisin sanoin voidaan tämä totuus lausua näin: *val-*

lankumous ei ole mahdollinen ilman yleiskansallista kriisiä (joka koskee sekä riistäjiin että riistettyihin). Vallankumousta varten pitää siis ensiksikin, saada aikaan se, että työläisten enemmistö (tai ainakin tietoisten, ajattelevien, poliittisesti aktiivisten työläisten enemmistö) käsittää täydelleen kumouksen välttämättömyyden ja on valmis käymään vaikka kuolemaan sen puolesta; toiseksi, että hallitsevat luokat potevat hallituskriisiä, joka vetää takapajuisimmatkin joukot politiikkaan osallisiksi, tekee hallituksen voimattomaksi ja antaa kumousmiehille mahdollisuuden sen nopeaan kukistamiseen"...

Mutta porvariston vallan kumoaminen ja köyhälistön vallan pystyttäminen yhdessä maassa ei vielä takaa sosialismin täyttä voittoa. Sosialismin päätehtävä — sosialistisen tuotannon järjestäminen — on vielä edessä. Voidaanko tämä tehtävä ratkaista, voidaanko päästä sosialismin lopulliseen voittoon yhdessä maassa ilman useampien johtavien maiden proletaarien yhteisponnistuksia? Ei, ei voida! Porvariston vallasta syöksyyn riittää yhden maan voimat — meidän vallankumouksen historia on todisteena siitä. Sosialismin lopulliseen toteuttamiseen, sosialistisen tuotannon järjestämiseen, eivät yhden maan, varsinkaan sellaisen talonpoikaismaan kuin Venäjän voimat riitä — siihen tarvitaan useampien johtavien maiden proletaarien yhteisponnisteluja. Sentähden on voittaneen vallankumouksen tärkein tehtävä vallankumouksen kehittäminen ja tukeminen muissa maissa. Sentähden kumousta yhdessä maassa ei saa pitää itsenäisenä yksikkönä, vaan tukikohtana ja työaseena köyhälistön voiton jouduttamiseksi muissa maissa.

Lenin on parilla sanalla ilmaissut tämän ajatuksen

sanoessaan, että voittaneen vallankumouksen tehtävä on toteuttaa "mahdollisimman paljon siitä, mitä on toteutettavissa yhdessä maassa, kehittääkseen, tukeakseen ja herättääkseen vallankumouksen *kaikissa maissa* (Proletaarinen vallankumous").

Tällaiset ovat proletaarisen vallankumouksen leniniläisen teorian yleispiirteet.

IV.

Proletariaatin diktatuuri.

Tästä teemasta otan kolme peruskysymystä: a) proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena, b) proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli ja c) Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona.

1. *Proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena.*

Kysymys proletariaatin diktatuurista on ennenkaikkea kysymys proletaarisen vallankumouksen varsinaisesta sisällyksestä. Proletaarinen vallankumous, sen kulku, sen laajuus, sen saavutukset ruumiillistuvat vasta proletariaatin diktatuurin kautta. Proletariaatin diktatuuri on proletaarisen vallankumouksen ase, sen elin, sen tärkein tukikohta, syntynyt ensiksi kukistamaan vallasta syöstyjen riistäjien vastarinnan ja lujittamaan omat saavutuksensa; toiseksi, viemään proletaarisen vallankumouksen päähän asti, sosialismin täydelliseen voittoon asti. Vallankumous voi voittaa porvariston ja kumota sen vallan ilman proletariaatin diktatuuriakin. Mutta vallankumous ei kykene tukahuttamaan porvariston vastarintaa, säilyttämään voittoa ja etenemään sosialismin lopulliseen voittoon, ellei se vissillä kehitysasteellaan luo erikoista elintä, proletariaatin diktatuuria tärkeimmäksi, vankimmaksi tuekseen.

"Vallankumouksen peruskysymys on kysymys vallasta" (Lenin). Merkitseekö tämä sitä, että asia rajoittuu vain vallanottoon, sen valtaamiseen? Ei, sitä se ei merkitse. Vallanotto on vasta asian alkua. Porvaristo, joka on syösty vallasta yhdessä maassa, jää monista syistä vielä pitkäksi aikaa sen kukistanutta proletariaattia voimakkaammaksi. Siksi on koko asian ydin siinä, miten voitaisiin valta säilyttää ja lujittaa, tehdä se voittamattomaksi. Mitä vaaditaan tämän tarkoitusperän saavuttamiseen? Sitä varten on välttämätöntä suorittaa ainakin kolme päätehtävää, jotka nousevat proletariaatin diktatuurin eteen "voiton jälkeisenä päivänä":

a) Vallasta syöstyjen ja vallankumouksen ekspropieeraamien tilanherrojen ja kapitalistien vastarinta on murrettava, on tehtävä loppu niitten kaikista yrityksistä palauttaa pääoman valta;

b) rakennustyö on järjestettävä siinä hengessä, että kaikki työtätekevät kootaan proletariaatin ympärille ja tämä työ johdetaan siihen suuntaan, joka valmistaa luokkien häviämistä;

c) on aseistettava vallankumous, järjestettävä kumousarmeija ulkoisen vihollisen torjumiseksi, taistelua varten imperialismia vastaan.

Näiden tehtävien suorittamiseen tarvitaan proletariaatin diktatuuria.

"Siirtyminen kapitalismista kommunismiin — sanoi Lenin — on kokonainen historiallinen aikakausi. Niin kauan, kuin se ei ole päättynyt, jää riistäjille pakostakin vallanpalauttamisen toivo ja tämä *toivo* muuttuu vallanpalauttamis*yrityksiksi.* Ja ensimäisen vakavan tappion jälkeen vallasta syöstyt riistäjät, jotka eivät odottaneet

kukistumistaan, eivät uskoneet siihen, eivät sietäneet ajatustakaan siitä, heittäytyivät taisteluun kymmenkertaisella tarmolla, hurjalla intohimolla, satakertaisella vihalla, taisteluun anastetun "paratiisin palauttamiseksi, perheittensä puolesta, jotka elivät niin huolettomasti ja jotka nyt yksinkertainen rahvas tuomitsee kurjuuteen ja köyhyyteen (tai "yksinkertaiseen", ruumiilliseen työhön). Ja riistäjäkapitalistien jäljessä seuraavat laajat pikkuporvariston joukot, joista kymmenien vuosien historiallinen kokemus kaikissa maissa todistaa, että ne heiluvat ja horjuvat sinne tänne — tänään ne kulkevat proletariaatin jäljessä, huomenna ne peljästyvät vallankumouksen vaikeuksia ja joutuvat työläisten ensimäisestä tappiosta, jopa puolinaisestakin, pakokauhun valtaan, hermostuvat, valittelevat ja karkaavat leiristä leiriin" ("Proletaarinen vallankumous").

Porvaristolla on omat perusteensa valtansa palauttamisyrityksiin, sillä vielä valtansa menetyksenkin jälkeen jää se kauaksi aikaa voimakkaammaksi kuin sen kaatanut köyhälistö.

"Jos riistäjät on lyöty ainoastaan yhdessä maassa — sanoo Lenin — ja näin on tietysti tavallisesti asianlaita, sillä yht'aikainen vallankumous useammassa maassa on harvinainen poikkeus, — niin *ne yhä jäävät voimakkaammiksi* kuin riistetyt" ("Proletaarinen vallankumous").

Missä on kukistetun porvariston voima?

Ensiksikin: "kansainvälisen pääoman voimassa, porvariston kansainvälisten siteiden voimassa ja laajuudessa" ("Penikkatauti").

Toiseksi siinä, että riistäjät pitkän aikaa kumouksen jälkeen säilyttävät ehdottomasti joukon todellisia ja suuria etuja: heille jää rahoja (rahaa ei voida heti hävittää),

jonkun verran irtainta omaisuutta, joskus paljonkin, heille jäävät yhteydet, organiseeraus- ja hallintotottumukset, he tietävät kaikki hallinnon "salaisuudet" (tavat, teknilliset temput, välineet, mahdollisuudet), heille jää korkeampi sivistys, läheinen suhde korkeamman teknillisen henkilökunnan kanssa (joka elää ja ajattelee porvarillisesti), heille jää tavattoman suuri tottumus sota-asioissa (tämä on hyvin tärkeä) j.n.e., j.n.e ("Proletaarinen vallankumous").

Kolmanneksi, *"tottumuksen voimassa, pientuotannon* voimassa, sillä pientuotantoa on maailmaan vielä jäänyt — ikävä kyllä — hyvin, hyvin paljon, ja pientuotanto taas *synnyttää* kapitalismia ja porvaristoa alituiseen, joka päivä, joka tunti, alkuvoimaisesti ja suuressa mitassa"... sillä "luokkien hävittäminen merkitsee — ei ainoastaan tilanherrain ja kapitalistien pois ajamista — sen me suoritimme melko helposti — se merkitsee myös *pienten tavaratuottajien hävittämistä,* mutta niitä ei voi ajaa pois, niitä ei voi lyödä maahan, niiden kanssa pitää tulla toimeen, ne voi (ja täytyy) synnyttää uudestaan, kasvattaa uudestaan vain hyvin pitkällisen, hitaan ja varovaisen organisatoorisen työn kautta" ("Penikkatauti").

Tämän tähden sanoo Lenin:

"Proletariaatin diktatuuri on pidättymätöntä ja säälimätöntä uuden luokan sotaa *paljon voimakkaampaa* vihollista vastaan, porvaristoa vastaan, jonka vastarinta sen kukistuttua kasvaa kymmenkertaiseksi"... "Proletariaatin diktatuuri on itsepintaista taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvattavaa ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja traditsioneja vastaan" (Penikkatauti").

Tuskin tarvinnee todistella, että ei ole mitään mahdollisuutta täyttää näitä tehtäviä lyhyessä ajassa, suorittaa kaikki tämä muutamassa vuodessa. Senvuoksi proletariaatin diktatuuria, siirtymistä kapitalismista kommunismiin, ei saa pitää ohimenevänä ajanjaksona, sarjana "kumouksellisia" näytöksiä ja dekreettejä, vaan sitä on pidettävä kokonaisena historiallisena kautena, joka on täynnään kansalaissotia ja ulkoisia yhteentörmäyksiä, sitkeätä järjestämistoimintaa ja taloudellista rakennustyötä, hyökkäyksiä ja perääntymisiä, voittoja ja tappioita. Tämä historiallinen ajanjakso ei ole välttämätön ainoastaan sosialismin täydellisen voiton taloudellisten ja kulttuuristen edellytysten luomisen vuoksi, vaan myöskin siksi, että se antaa proletariaatille mahdollisuuden: ensiksi, kasvattaa ja karaista itsensä voimaksi, joka kykenee maata hallitsemaan, ja toiseksi, kasvattaa ja muokata uudelleen pikkuporvarilliset kerrokset siihen suuntaan, mikä takaa sosialistisen tuotannon järjestämisen.

"Teidän on — sanoi Marx työläisille — elettävä 15, 20, 50 vuotta kansalais- ja kansainvälisiä sotia ei vain sen tähden, että saisitte suhteet muuttumaan, vaan myös sen tähden, että muututte itse ja teette itsenne kykeneviksi poliittiseen valta-asemaan" ("Marxin ja Engelsin koottujen teosten III:s osa").

Jatkaen ja kehittäen edelleen Marxin ajatusta Lenin kirjoittaa:

"Proletariaatin diktatuurin aikana on kasvatettava miljoonat talonpojat ja pikkuisännät, sadat tuhannet palvelushenkilöt, virkamiehet, porvarilliset intelligentit uusiksi ihmisiksi, alistettava heidät proletaarisen valtion ja proletariaatin johdon alaisiksi, voitettava heidän porvarilliset

tottumukset ja traditsioonit", samoin on välttämätöntä... "kasvattaa itse proletaaritkin proletariaatin diktatuurin pohjalla pitkällisessä taistelussa uusiksi ihmisiksi, sillä hekään eivät yht'äkkiä vapaudu pikkuporvarillisista ennakkoluuloistaan, eivät ihmeen kautta eivätkä jumalanäidin armosta, eivät kumoustunnuksen eivätkä dekreetin voimalla, vaan ainoastaan pitkällisessä ja vaikeassa joukkojen taistelussa pikkuporvarillista joukkovaikutusta vastaan" ("Penikkatauti").

2. *Proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli.*

Siitä, mitä olen sanonut, käy jo ilmi, että proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä henkilövaihdos hallituksessa, "kabinetin" vaihdos jne., jossa vanha taloudellinen ja poliittinen järjestelmä jätetään koskemattomaksi. Kaikkien maiden menshevikit ja opportunistit, jotka pelkäävät diktatuuria kuin tulta ja vaihtavat säikähdyksestä diktatuurikäsitteen käsitykseen "vallan valtaaminen", käsittävät tämän vallan valtaamisen tavallisesti ministeristön "vaihdokseksi", uuden Scheidemannin ja Nosken, MacDonaldin ja Hendersonin-laisista miehistä muodostetun ministeristön ilmestymiseksi. Tuskin kaipaa selvitystä, että tämäntapaisilla ministeristövaihdoksilla ei ole mitään yhteistä proletariaatin diktatuurin kanssa, todellisen proletariaatin todellisen vallanoton kanssa. Kun MacDonaldit ja Scheidemannit pitävät hallitusohjaksia vanhan porvarillisen järjestelmän säilyessä, niin ei heidän hallituksensa voi olla muuta kuin apukoneisto porvariston käsissä, kuin imperialismin mätähaavoja salaava verho, kuin ase porvariston

käsissä sorrettujen ja riistettyjen joukkojen kumousliikettä vastaan. Pääoma tarvitsee näitä hallituksia kaihtimena silloin, kun sille on epämukavaa, epäedullista, vaikeata sortaa ja riistää joukkoja ilman kaihdinta. Tietenkin näiden hallitusten ilmaantuminen on merkkinä siitä, että "heillä siellä" (s. o. kapitalisteilla) on rauhatonta, mutta tuollaiset hallitukset jäävät siitä huolimatta kapitaalia suojaaviksi hallituksiksi. MacDonaldin ja Scheidemannin hallituksesta vallan valtaamiseen proletariaatin käsiin on yhtä pitkä matka kuin maasta taivaaseen. Proletariaatin diktatuuri ei ole hallituksen vaihdos, vaan uusi valtio uusine valtaelimineen keskuksessa ja eri paikkakunnilla, proletariaatin valtio, joka syntyy vanhan valtion, porvarillisen valtion raunioille.

Proletariaatin diktatuuri ei synny porvarillisen järjestelmän pohjalla, vaan porvariston kukistamisen jälkeen, tämän järjestelmän murskaamisprosessissa, tilanherroja ja kapitalisteja eksproprieerattaessa, tärkeimpiä tuotantovälineitä sosialisoitaessa, proletariaatin väkivaltaisen vallankumouksen kulussa. Proletariaatin diktatuuri on vallankumouksellinen valta, joka nojaa väkivaltaan porvaristoa vastaan.

Valtio on koneisto vallitsevan luokan käsissä luokkavihollistensa vastarinnan tukahuttamiseksi. *Tässä suhteessa* proletariaatin diktatuuri ei oleellisesti mitenkään eroa jonkun muun luokan diktatuurista, sillä proletaarinen valtio on koneisto porvariston kukistamiseksi. Mutta siinä on eräs *oleellinen* erilaisuus. Se on siinä, että kaikki tähänastiset luokkavaltiot ovat olleet riistävän vähemmistön diktatuuria riistetyn enemmistön yli, kuin sensijaan

proletariaatin diktatuuri on riistetyn enemmistön diktatuuria riistävän vähemmistön yli.

Lyhyesti sanoen: *"Proletariaatin diktatuuri on lailla rajoittamatonta ja väkivaltaan nojautuvaa proletariaatin herruutta porvariston yli, herruutta, joka nauttii työtätekevien ja riistettyjen joukkojen myötätuntoa ja tukea"* ("Valtio ja vallankumous").

Tästä seuraa kaksi perustavaa johtopäätöstä:

Ensimäinen johtopäätös. Proletariaatin diktatuuri ei voi olla "täydellistä" kansanvaltaa, demokratiaa *kaikille,* sekä rikkaille että köyhille. Proletariaatin diktatuurin "on oltava *uudella tapaa* demokraattinen valtio, demokraattinen proletariaatin ja yleensä omistamattomien *hyväksi,* ja *uudella tapaa* diktatoorinen — porvaristoa vastaan"... ("Valtio ja vallankumous"). Kautskyn ja kumppanien jutut yleisestä tasa-arvosta, "puhtaasta" demokratiasta, "täydellisestä" demokratiasta jne. ovat sen epäämättömän tosiasian porvarillista salaamista, että riistettyjen ja riistäjien tasa-arvo on mahdottomuus. "Puhtaan" demokratian teoria on työväenluokan johtoherrain teoriaa, johtoherrain, jotka imperialistiset rosvot ovat kesyttäneet ja ottaneet eläteikseen. Se on tekaistu salaamaan imperialismin mätähaavat, värjäämään imperialismi kauniiksi ja valamaan siihen moraalista voimaa taistelussa riistettyjä joukkoja vastaan. Kapitalismin vallitessa ei ole eikä voi olla todellista "vapautta" riistetyille jo senkin tähden, että huoneustot, kirjapainot, paperivarastot y. m. "vapaudesta" nauttimiseen välttämättömät tarpeet kuuluvat riistäjien etuoikeuksiin. Kapitalismin vallitessa eivät riistetyt joukot voi tehokkaasti ottaa osaa maan hallintoon jo senkin tähden, että kapitalismin vallitessa demokraattisimmissakaan oloissa ei kansa koskaan aseta hallitusta, vaan sen asettavat Rotschildit ja Stinnekset, Rockefellerit ja Morganit. Demokratia kapitalismin vallitessa on *kapitalistista* demokratiaa, riistävän vähemmistön demokratiaa, joka perustuu riistetyn enemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä enemmistöä vastaan. Vain proletaarisen diktatuurin vallitessa ovat mahdollisia todelliset "vapaudet" riistetyille ja proletaarien ja talonpoikain todellinen osanotto maan hallintoon. Demokratia proletariaatin diktatuurin aikana on *proletaarista* demokratiaa, riistetyn enemmistön demokratiaa, joka perustuu riistävän vähemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä vähemmistöä vastaan.

Toinen johtopäätös. Köyhälistödiktatuuri ei voi syntyä porvarillisen yhteiskunnan ja porvarillisen demokratian rauhallisen kehityksen tuloksena. Se voi syntyä vain porvarillisen valtiokoneiston, porvarillisen armeijan, porvarillisen virkakoneiston, porvarillisen poliisin murskaamisen tuloksena.

"Työväenluokka ei voi yksinkertaisesti vallata valmista valtiokoneistoa ja ruveta käyttämään sitä omiin tarkoituksiinsa" — sanovat Marx ja Engels "Kansalaissodan" alkulauseessa. Proletaarisen vallankumouksen pitää — "olla yrittämättä siirtää toisista käsistä toisiin byrokraattis-sotilaallista koneistoa, niinkuin on tehty tähän asti, *vaan murskata se* — tällainen on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla" — sanoo Marx eräässä kirjeessään Kugelmanille v. 1871.

Marxin rajoittava sanonta mannermaasta on antanut kaikkien maiden opportunisteille ja menshevikeille aihetta huutaa siitä, että Marx muka oletti porvarillisen demokra-

tian voivan rauhallisesti kehittyä proletaariseksi demokratiaksi ainakin joissakin Europan mantereen ulkopuolella olevissa maissa (Englanti, Amerika.) Näin on Marx tosiaan tehnyt ja hänellä oli pätevä syy tällaiseen oletukseen Englantiin ja Amerikaan nähden viime vuosisadan 70-luvulla, jolloin ei vielä ollut monopoolista kapitalismia, ei imperialismia eikä näissä maissa silloin vielä, niiden kehityksen erikoisten ehtojen vuoksi, ollut lujaa sotilasmahtia ja byrokratiaa. Näin olivat asiat siihen asti kuin ilmestyi kehittynyt imperialismi. Mutta sitten, 30—40 vuoden kuluttua, kun olot näissä maissa olivat perin juurin muuttuneet, kun imperialismi oli kehittynyt ja käsitti poikkeuksetta kaikki kapitalistiset maat, kun kummassakin maassa oli syntynyt sekä sotilasmahti että byrokratia, kun Amerikalle ja Englannille ominaiset rauhallisen kehityksen edellytykset olivat hävinneet — eivät näihin maihin nähden tehdyt rajoitukset enää voineet pitää paikkaansa.

'Nykyisin — sanoo Lenin — v. 1917, ensimäisen imperialistisen suursodan aikana, ei tämä Marxin rajoitus enää pidä paikkaansa, ja Englanti sekä Amerika, suurimmat ja viimeiset anglosaksilaisen "vapauden" edustajat siinä mielessä, että niissä ei ole olemassa sotilasmahtia eikä byrokratismia, ovat nyt luisuneet täydellisesti yleiseuropalaiseen likaiseen, byrokraattis-sotilaallisten laitosten veriseen suohon, jotka (laitokset) alistavat kaiken valtansa alle, kaikkia sortavat. Nyt on sekä Englannissa että Amerikassa "jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehtona" "valmiin" valtiokoneiston, joka niissä on v. 1914-17 valmistettu "europalaisessa", yleisimperialistisessa määrässä täydelliseksi, — *särkeminen, murskaaminen.* ("Valtio ja vallankumous").

Toisin sanoen: laki väkivaltaisesta proletariaatin vallankumouksesta, laki porvarillisen valtiokoneiston särkemisestä proletaarisen vallankumouksen ennakkoehtona on kaikkien imperialististen maiden vallankumouksellisen liikkeen kiertämätön laki.

Tietenkin kaukaisessa tulevaisuudessa, jos proletariaatti on voittanut kapitalismin tärkeimmissä maissa ja jos nykyinen kapitalistinen ympäristö vaihtuu sosialistiseen ympäristöön on "rauhallinen" kehitystie hyvin mahdollinen muutamille kapitalistisille maille, joiden kapitalistit "epäsuotuisan" kansainvälisen tilanteen pakoittamina katsovat parhaaksi "vapaaehtoisesti" tehdä vakavia myönnytyksiä proletariaatille. Mutta tämä oletus koskee vain kaukaista ja mahdollista tulevaisuutta. Lähitulevaisuuteen nähden ei sille ole mitään pohjaa.

Siksi Lenin on oikeassa sanoessaan: "proletaarinen vallankumous on mahdoton ilman porvarillisen valtiokoneiston väkivaltaista murskaamista ja sen korvaamista *uudella*". ("Proletaarinen vallankumous").

3. Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona.

Proletariaatin diktatuurin voitto tietää porvariston kukistamista, porvarillisen valtiokoneiston särkemistä, porvarillisen demokratian korvaamista proletaarisella demokratialla. Se on selvä. Mutta mitkä ovat ne järjestöt, joiden avulla tämä suunnaton työ on suoritettavissa? Että proletariaatin vanhat järjestömuodot, jotka ovat kehittyneet porvarillisen parlamenttarismin pohjalla, ovat riittämättömät tähän työhön, siitä voi tuskin olla epäilystä. Minkälaisia ovat sitten ne proletariaatin uudet järjestömuodot,

jotka pystyvät suorittamaan porvarillisen valtiokoneiston haudankaivajan osaa, jotka eivät kykene vain tätä koneistoa särkemään eivätkä vain vaihtamaan porvarillista demokratiaa proletaariseen demokratiaan, vaan jotka kykenevät myös tulemaan proletaarisen valtiovallan perustaksi.

Tänä uutena proletariaatin järjestömuotona ovat neuvostot.

Missä on neuvostojen voima vanhoihin järjestömuotoihin verraten?

Siinä, että neuvostot ovat proletariaatin laajimpia joukkojärjestöjä, sillä ne, ja vain ne käsittävät poikkeuksetta kaikki työläiset.

Siinä, että neuvostot ovat *ainoat* joukkojärjestöt, joiden piiriin kuuluvat kaikki riistetyt ja sorretut, työläiset ja talonpojat, sotilaat ja matruusit, ja joissa proletariaatti, joukkojen etujoukko, sentähden voi helpoimmin ja täydellisimmin toteuttaa joukkotaistelun poliittisen johdon.

Siinä, että neuvostot ovat joukkojen kumoustaistelun, joukkojen poliittisten esiintymisten, joukkojen kapinan *vaikutusvaltaisimmat elimet,* jotka todella kykenevät kukistamaan finanssikapitaalin ja sen poliittisten lisäkkeiden kaikkivallan.

Siinä, että neuvostot ovat joukkojen *välittömiä* järjestöjä s. o. *demokraattisimpia* järjestöjä ja niin muodoin myös kaikkein eniten joukkojen luottoa nauttivia järjestöjä, jotka mahdollisimman suuressa määrin helpoittavat joukkojen osanottoa uuden valtion rakentamiseen ja hallintoon ja jotka kehittävät joukkojen kumouksellisen tarmon, alotekyvyn ja luovat voimat korkeimmilleen taistelussa vanhaa vastaan uuden proletaarisen maailmanjärjestyksen puolesta.

Neuvostovalta on paikallisten neuvostojen yhteenliittymä, formeerautuminen ehjäksi valtiojärjestöksi proletariaatin, sorrettujen ja riistettyjen joukkojen etujoukon ja hallitsevan luokan valtiojärjestöksi, Neuvostotasavallaksi.

Neuvostovallan olemus on siinä, että juuri niiden luokkien joukkojärjestöt ja vallankumouksellisimmat järjestöt, niiden luokkien, joita kapitalistit ja kartanoherrat sortivat, ovat nyt koko valtiovallan, koko valtiokoneiston *vakituisena ja ainoana tukena,* että "juuri ne joukot, jotka kaikkein demokraattisimmissakin tasavalloissa", vaikka lain mukaan olivatkin päässeet tasa-arvoisiksi, todellisuudessa erilaisin keinoin ja petoksin syrjäytettiin poliittisesta elämästä ja demokraattisten oikeuksien ja vapauksien käytöstä — juuri ne joukot nyt vedetään *alituisesti, esteettömästi* ja samalla *ratkaisevasti* osallisiksi valtion demokraattiseen hallintaan (Leninin teosten XVI osa).

Tämän tähden on neuvostovalta valtiojärjestön *uusi muoto,* joka periaatteessa eroaa vanhasta porvarillis-demokraattisesta ja parlamenttaarisesta muodosta, *uusi valtiotyyppi,* jota ei ole sovellettu työläisjoukkojen riistämis- ja sortamistehtäviin, vaan on sovellettu niiden täydelliseen vapauttamiseen kaikkinaisesta riistosta ja sorrosta, proletariaatin diktatuurin tehtäviin.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että neuvostovallan ilmestyessä "porvarillis-demokraattisen parlamenttarismin aikakausi on päättynyt ja maailmanhistoriassa alkanut uusi luku: proletariaatin diktatuurin ajanjakso."

Mitkä ovat Neuvostovallan luonteenomaisimmat piirteet?

Neuvostovalta on laajojen joukkojen demokraattisin valtiojärjestö, demokraattisin kaikista luokkien olemassa-

olon aikana mahdollisista valtiojärjestöistä, sillä se, tultuaan työläisten ja riistettyjen talonpoikien liiton ja yhteistoiminnan toteuttamiskentäksi taistelussa riistäjiä vastaan ja nojautuessaan toiminnassaan tähän liittoon ja yhteistoimintaan, on enemmistön herruutta vähemmistön yli, tämän enemmistön valtio, sen diktatuurin ilmaus.

Neuvostovalta on kansainvälisin luokkayhteiskunnan kaikista valtiojärjestöistä, sillä se, hävittäessään kaikkinaisen kansallisen sorron ja nojatessaan eri kansallisuuksien työtätekevien joukkojen yhteistoimintaan, helpoittaa samalla näiden joukkojen yhtymistä yhtenäiseksi valtioliitoksi.

Neuvostovalta rakenteensa vuoksi helpoittaa sorrettujen ja riistettyjen joukkojen johtamistehtävää, auttaa proletariaattia, neuvostojen tiivistyneintä ja tietoisinta kantajoukkoa, näiden joukkojen etujoukkoa sen johtamistyössä. "Sorrettujen luokkien kaikkien liikkeiden kokemus, sosialistisen maailmanliikkeen kokemus opettaa meille — sanoo Lenin — että vain proletariaatin tehtäväksi on annettu liittää yhteen ja vetää mukaansa työtätekevän ja riistetyn väestön hajanaiset ja takapajuiset kerrokset" (Leninin teosten XVI osa). Neuvostovallan rakenne helpoittaa tämän kokemuksen antaman opin toteuttamista käytännössä.

Neuvostovalta, joka yhdistää sekä lakiasäätävän että toimeenpanevan vallan yhtenäisen valtiojärjestön käsiin, joka korvaa territoriaaliset, alueelliset vaalipiirit tuotannollisilla yksilöillä, tehtailla — neuvostovalta sitoo työläiset ja yleensä työtätekevät joukot välittömästi valtion hallintokoneistoon, opettaa ne hallitsemaan maata.

Vain neuvostovalta voi vapauttaa armeijan porvariston

käskyvallan alaisuudesta ja muuttaa sen kansan sortamisvälineestä, jollainen se on porvarillisen järjestelmän aikana, kansan vapauttamisvälineeksi sekä oman että vieraan porvariston sorrosta.

"Vain neuvostollinen valtiojärjestö voi kerralla ja lopullisesti murskata vanhan s. o. porvarillisen virkamies- ja oikeuskoneiston" (Leninin teosten XVI osa).

Vain neuvostollinen valtiomuoto, joka vetää työtätekevien ja riistettyjen joukkojärjestöt vakinaisesti ja ehdottomasti osallisiksi valtion hallinnasta, pystyy valmistamaan sitä valtiollisuuden kuolemista, mikä on yksi tulevan valtiottoman kommunistisen yhteiskunnan perustekijöistä.

Neuvostojen tasavalta on niinmuodoin se etsitty ja lopultakin löydetty poliittinen muoto, jonka puitteissa proletariaatin taloudellinen vapauttaminen, sosialismin täydellinen voitto on päätettävä.

Pariisin kommuuni oli tämän muodon itu. Neuvostovalta on sen jatkuvaa kehittämistä ja täydentämistä.

Tämän perusteella sanoo Lenin, että "työläisten, sotilaitten ja talonpoikain edustajain Neuvostojen Tasavalta on, ei ainoastaan demokraattisten laitosten korkeimman tyypin muoto, vaan myös *ainoa* muoto, joka takaa kivuttomimman siirtymisen sosialismiin" (teesit perustavasta kansalliskokouksesta).

V.

Talonpoikaiskysymys.

Tästä teemasta otan käsitelläkseni neljä kysymystä: a) kysymyksen asetus, b) talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aikana, c) talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana ja d) talonpoikaisto Neuvostovallan lujittumisen jälkeen.

1. Kysymyksen asetus.

Jotkut luulevat, että perustavaa leninismissä on talonpoikaiskysymys, että leninismin lähtökohtana on kysymys talonpoikaistosta, sen merkityksestä, sen ominaispainosta. Tämä on kokonaan väärä käsitys. Leninismin peruskysymys, sen lähtökohta ei ole talonpoikaiskysymys, vaan kysymys proletariaatin diktatuurista, sen pystyttämisen ehdoista, sen lujittamisen ehdoista. Talonpoikaiskysymys, kysymyksenä proletariaatin liittolaisesta taistelussa vallasta, on johdannainen kysymys.

Tämä seikka ei kuitenkaan hituistakaan vähennä sitä vakavaa, tärkeätä merkitystä, joka sillä epäilemättä on proletaariselle vallankumoukselle. On tunnettua, että talonpoikaiskysymyksen vakava harkinta venäläisten marxilaisten keskuudessa alkoi juuri ensimäisen vallankumouksen aattona (v. 1905), jolloin kysymys tsarismin kumoamisesta ja proletariaatin hegemonian toteuttamisesta nousi puolueen eteen kaikessa kantavuudessaan ja jolloin kysymys

proletariaatin liittolaisesta edessäolevassa porvarillisessa vallankumouksessa tuli päivänpolttavaksi. Niinikään on tunnettua, että talonpoikaiskysymys Venäjällä sai yhä aktuaalisemman luonteen proletaarisen vallankumouksen aikana, jolloin kysymys proletariaatin diktatuurista, sen toteuttamisesta ja säilyttämisestä johti kysymykseen proletariaatin liittolaisista edessä olevassa proletaarisessa vallankumouksessa. Se on selvääkin: sen joka kulkee ja valmistuu valtaan, on tutkittava, missä sen todelliset liittolaiset ovat.

Tässä merkityksessä on talonpoikaiskysymys osa yleistä kysymystä proletariaatin diktatuurista ja sellaisena on se leninismin polttavimpia kysymyksiä.

II Internatsionaalen puolueiden välinpitämätöntä, jopa suorastaan kielteistä suhtaantumista talonpoikaiskysymykseen eivät selitä yksistään kehityksen erikoiset ehdot Lännessä. Sen selittää ennen kaikkea se, että nuo puolueet eivät usko proletariaatin diktatuuriin, pelkäävät vallankumousta eivätkä ajattelekaan johtaa proletariaattia valtaan, ja joka pelkää vallankumousta, joka ei tahdo johtaa proletaareja valtaan, sen mieltä ei voi kiinnittää kysymys proletariaatin liittolaisista vallankumouksessa, sille kysymys liittolaisista on "yhdentekevää", ei ole elämän kysymys. II Internatsionaalen sankarien ivallista suhtautumista talonpoikaiskysymykseen pidetään heidän keskuudessaan hyvän äänilajin merkkinä, "todellisen" marxilaisuuden tunnusmerkkinä. Itse asiassa ei siinä ole hituistakaan marxilaisuutta, sillä välinpitämätön suhtaantuminen niin tärkeään kysymykseen kuin talonpoikaiskysymys proletaarisen vallankumouksen aattona, on proletariaatin

diktatuurin kieltämistä, on epäämätön tunnusmerkki marxilaisuuden suoranaisesta kavaltamisesta.

Kysymys on siitä, onko jo loppuunkäytetty vallankumoukselliset mahdollisuudet, jotka piilevät talonpoikaiston uumenissa sen elämänehtojen vuoksi, vai eikö, ja ellei niitä ole loppuunkäytetty, niin *onko toivoa, onko perustetta* näiden mahdollisuuksien käyttämiseen proletaarisen vallankumouksen *hyväksi,* onko mahdollista muuttaa talonpoikaisto, sen riistetty enemmistö porvariston reservistä, jollaisena se on ollut länsimaiden porvarillisten vallankumousten aikana ja on nytkin — proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, s. o. tunnustaa talonpoikaiston enemmistön riveissä olevan kumouksellisia kykyjä, myöntää näitä ominaisuuksia voitavan käyttää proletariaatin diktatuurin hyväksi. Venäjän kolmen vallankumouksen historia vahvistaa leninismin johtopäätökset tässä suhteessa oikeaksi.

Tästä seuraa käytännöllinen johtopäätös, että on tuettava talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja niiden taistellessa orjuutta ja riistoa vastaan, niiden taistellessa vapautuakseen ikeestä ja kurjuudesta. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että proletariaatin on tuettava *kaikenlaista* talonpoikaisliikettä. Tässä on puhe talonpoikaiston sellaisen liikkeen ja sellaisen taistelun tukemisesta, mikä suoranaisesti tai välillisesti helpottaa proletariaatin vapautusliikettä, mikä tavalla tai toisella tuo vettä proletaarisen vallankumouksen myllyyn, mikä edistää talonpoikaiston muuttumista työväenluokan reserviksi ja liittolaiseksi.

2. *Talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen kumouksen aikana.*

Tämä kausi käsittää ajan Venäjän ensimäisestä vallankumouksesta (v. 1905) toiseen asti (v. 1917 helmik.). Tämän ajan luonteenomaisena piirteenä on talonpoikaiston vapautuminen liberaalisen porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston *loittoneminen* kadeteista, talonpoikaiston *käännös* proletariaatin puoleen, bolshevikien puolueen puoleen. Tämän ajanjakson historia on kadettien (liberaalisen porvariston) ja bolshevikien (proletariaatin) talonpojista käymän taistelun historiaa. Tämän taistelun tuloksen ratkaisi duumain ajanjakso, sillä neljän duuman aikajakso oli hyvä läksy talonpoikaistolle, ja se todisti päivänselvästi talonpojille, että he eivät kadettien kädestä saa maata eikä vapautta, että tsaari on täydelleen tilanherrain puolella ja kadetit tsaaria tukemassa, että ainoa voima, jonka apuun voi luottaa, on kaupunkien työväki — proletariaatti. Imperialistinen sota vieläkin varmemmin todensi duuma-ajan opin, antoi lopullisen sysäyksen talonpoikaiston loittonemiselle porvaristosta, täydelleen eristi liberaalisen porvariston, sillä sodan vuodet todistivat turhiksi ja pettäviksi toiveet saada rauha tsaarilta ja sen porvarillisilta liittolaisilta. Ilman duumakauden havainnollista läksyä olisi proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Näin syntyi ja kehittyi työväen ja talonpoikain liitto porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa. Näin syntyi ja kehittyi proletariaatin hegemonia (johtava asema) yhteisessä taistelussa tsarismin kumoamiseksi, hegemonia, mikä vei helmikuun vallankumoukseen v. 1917.

Lännen (Englannin, Ranskan, Saksan, Itävallan) porvarilliset vallankumoukset kulkivat, kuten tunnettua, toista tietä. Siellä hegemonia kuului vapaamieliselle porvaristolle eikä proletariaatille, joka heikkoutensa vuoksi ei edustanut eikä voinut edustaa itsenäistä poliittista voimaa. Siellä talonpoikaisto sai vapautuksen maaorjuudesta porvaristolta, eikä proletariaatin kädestä, sillä proletariaatti oli vähälukuinen ja järjestymätön. Siellä talonpoikaisto taisteli vanhaa järjestystä vastaan yhdessä vapaamielisen porvariston kanssa. Siellä talonpoikaisto muodosti porvariston reservin. Siellä vallankumous tämän johdosta suuresti lisäsi porvariston poliittista merkitystä.

Venäjällä sitävastoin porvarillinen vallankumous antoi aivan päinvastaiset tulokset. Venäjällä vallankumous ei voimistanut, vaan heikensi porvariston poliittisena voimana, ei suurentanut sen poliittisia reservejä, vaan aiheutti sen perusreservin, talonpoikaiston menetyksen. Porvarillinen vallankumous Venäjällä ei nostanut etusijalle liberaalista porvaristoa, vaan vallankumouksellisen proletariaatin, kooten sen ympärille talonpoikaiston miljoonajoukot.

Tämä selittää m.m. sen tosiasian, että porvarillinen vallankumous Venäjällä kehittyi proletaariseksi vallankumoukseksi verrattain lyhyessä ajassa. Proletariaatin hegemonia oli ituna ja siirtymisasteena proletariaatin diktatuuriin.

Miten on selitettävissä tämä Venäjän vallankumoukselle ominainen ilmiö, jolla ei ole vastinetta länsimaiden porvarillisten vallankumousten historiassa? Mistä tuli tämä erikoisuus?

Se on selitettävissä sillä, että porvarillinen vallankumous tapahtui Venäjällä kehittyneemmissä luokkataisteluoloissa kuin länsimaissa, että Venäjän proletariaatti oli jo

siihen mennessä ehtinyt muuttua itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi, samalla kun liberaalinen porvaristo, jota peloitti proletariaatin kumouksellisuus, hämmentyi ja menetti tyyten kumouksellisuutensa (erikoisesti v. 1905 opetuksen jälkeen) ja ryhtyi liittoon tsaarin ja tilanherrain kanssa vallankumousta vastaan, työväkeä ja talonpoikia vastaan.

On kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin, joiden pohjalla Venäjän porvarillinen vallankumous sai sille ominaisen luonteen:

a) teollisuuden ennen tuntematon keskittyminen Venäjällä vallankumouksen aattona. On tunnettua, että esim. sellaisissa työlaitoksissa, joissa työläismäärä nousi yli 500, työskenteli Venäjällä yli 54% koko työväestä, kun sensijaan niin kehittyneessä maassa kuin Pohjois-Amerika vastaavissa laitoksissa työskenteli vain 32% koko työläismäärästä. Ei tarvinne todistella, että jo tämä seikka yksinään — kun Venäjällä vielä oli niin vallankumouksellinen puolue kuin bolshevikien puolue — muutti Venäjän työväenluokan suurimmaksi voimaksi maan poliittisessa elämässä.

b) Räikeät riistämismuodot työlaitoksissa ynnä tsaarin suosikkien sietämätön poliisikomento — seikka, joka muutti työväen jokaisen vakavamman lakon huomattavaksi poliittiseksi tapahtumaksi ja karkaisi työväenluokan loppuun saakka kumoukselliseksi voimaksi.

c) Venäjän porvariston poliittinen rappeutuneisuus, se kun v. 1905 vallankumouksen jälkeen muuttui tsarismin lakeijaksi ja suorastaan vastavallankumoukselliseksi, mitä ei selitä yksistään Venäjän proletariaatin kumouksellisuus, joka työnsi Venäjän porvariston tsarismin syliin, vaan

myös tämän porvariston suoranainen riippuvaisuus valtion tilauksista.

d) Maaorjuuden sietämättömät jätteet maaseudulla, täydennyksenä kartanonherrain kaikkivalta — seikka, joka heitti talonpoikaiston vallankumouksen syliin.

e) Tsarismi, joka tukahdutti kaiken elävän toiminnan ja jonka mielivalta teki kapitalistien ja tilanherrain ikeen kaksinkerroin raskaammaksi, — seikka, joka yhdisti proletariaatin ja talonpoikain taistelun yhtenäiseksi vallankumoukselliseksi vyöryksi.

f) Imperialistinen sota, joka yhdisti kaikki nämä Venäjän poliittisen elämän ristiriidat syväksi vallankumoukselliseksi kriisiksi ja antoi vallankumoukselle uskomattoman suuren hyökkäysvoiman.

Mistä oli talonpoikaiston haettava liittolaista näissä oloissa? Keneltä sen oli etsittävä apua tilanherrain kaikkivaltaa vastaan, tsarismin mielivaltaa vastaan, tuhoisaa sotaa vastaan, joka vei talouden rappiolle? Vapaamieliseltä porvaristoltako? Mutta sehän oli vihollinen. Siitä oli todisteena kaikkien neljän duuman monivuotinen kokemus. Esserriltäkö? Esserrät olivat luonnollisestikin “parempia” kuin kadetit ja niiden ohjelma oli “mukiinmenevä”, melkeinpä talonpoikainen, mutta mitä voivat antaa esserrät, jos ne aikoivat nojata vain talonpoikiin ja kun ne olivat heikkoja kaupungissa, josta ennenkaikkea vihollinen ammensi voimansa? Missä oli se uusi voima, jota ei mikään pidätä ei maalla eikä kaupungeissa, joka rohkeasti astuu ensi riveissä taisteluun tsaaria ja tilanherroja vastaan, joka auttaa talonpoikaistoa vapautumaan orjuudesta, sorrosta, maattomuudesta ja sodasta? Oliko Venäjällä yleensä sellaista voimaa? Oli. Se oli Venäjän prole-

tariaatti, joka jo v. 1905 oli todistanut voimansa ja taitonsa taistella loppuun asti, rohkeutensa ja kumouksellisuutensa.

Jokatapauksessa ei toista sellaista voimaa ollut eikä sitä voinut mistään ottaa. Sentähden talonpoikaisto, erottuaan kadeteista ja liityttyään esserriin, tuli samalla välttämättömyyden pakosta alistumaan niin miehekkään kumousjohtajan johdettavaksi, kuin Venäjän proletariaatti.

Nämä olivat ne seikat, jotka antoivat Venäjän porvarilliselle vallankumoukselle sille ominaisen kulun.

3. *Talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana.*

Tämä ajanjakso käsittää helmikuun ja lokakuun vallankumouksien välisen ajan (v. 1917). Tämä ajanjakso on verrattain lyhyt — kaikkiaan vain 8 kuukautta. Mutta nämä 8 kuukautta voidaan joukkojen poliittiseen valistukseen ja kumoukselliseen kasvatukseen nähden hyvin rinnastaa kokonaisiin vuosikymmeniin tavallisen perustuslaillisen kehityksen aikaa, — sillä ne tietävät 8 *vallankumous*-kuukautta. Tämän ajanjakson luonteenomaisena piirteenä on talonpoikaiston jatkuva vallankumouksellistuminen, sen pettyminen esserriin nähden, talonpoikaiston *loittoneminen* esserristä, sen uusi käännös proletariaatin puoleen *liittyäkseen välittömästi* sen ympärille, koska se oli ainoa loppuun asti vallankumouksellinen voima, joka kykeni viemään maan rauhaan. Tämän ajanjakson historia on historiaa sodasta, jota esserrät (pikkuporvarillinen demokratia) ja bolshevikit (proletaarinen demokratia) kävivät talonpoikaistosta, sen enemmistön valtaamisesta puolelleen.

Tämän taistelun ratkaisi kokoomushallituksen, kerenskiläisyyden kausi, esserrien ja menshevikien kieltäytyminen tilanherrain maan pakkoluovutuksesta, esserrien ja menshevikien taistelu sodan jatkamisen puolesta, kesäkuun hyökkäys rintamalla, sotilaiden kuolemaantuomion käytäntöönotto, Kornilovin kapina.

Kun aikaisemmin edellisenä ajanjaksona, vallankumouksen pääkysymyksenä oli tsaarin ja tilanherrain vallan kukistaminen, niin nyt, helmikuun vallankumouksen jälkeisenä ajanjaksona, jolloin ei enää ollut tsaaria, jolloin loppumaton sota oli saattanut maan talouden rappiolle ja lopen köyhdyttänyt talonpoikaiston, nyt tuli vallankumouksen pääkysymykseksi kysymys sodan lopettamisesta. Painopiste siirtyi ilmeisesti puhtaasti sisäisistä kysymyksistä peruskysymykseen "sodan lopettamisesta", "sodasta irtaantumisesta" — se oli koko uupuneen maan ja ennenkaikkea talonpoikaiston yleinen huuto.

Mutta päästäkseen sodasta oli välttämätöntä syöstä vallasta väliaikainen hallitus, kumota porvariston valta, kumota esserrien ja menshevikien valta, sillä ne ja vain ne pitkittivät sotaa "voittoisaan loppuun". Ulospääsy sodasta kävi porvariston kukistamisen kautta. Muuta tietä ei ollut.

Se oli uusi vallankumous, proletaarinen vallankumous, sillä se syöksi vallasta imperialistisen porvariston viimeisen, äärimmäisen vasemmistoryhmän, esserrien ja menshevikien puolueet, luodakseen uuden proletaarisen vallan, Neuvostovallan, asettaakseen hallitusohjaksiin vallankumouksellisen proletariaatin puolueen, bolshevikien puolueen, puolueen joka vallankumouksellisesti taisteli imperialistista sotaa vastaan, demokraattisen rauhan puolesta. Talonpoikaiston enemmistö tuki työläisten taistelua rauhan ja Neuvostovallan puolesta.

Muuta ulospääsyä ei talonpoikaistolla ollut eikä voinutkaan olla.

Kerenskiläisyyden aika oli näin ollen mitä suurenmoisinta oppi-aikaa työtätekeville talonpoikaisjoukoille, sillä se havainnollisesti osoitti, että kun esserrät ja menshevikit ovat vallassa, ei maa päässyt sodasta eivätkä talonpojat saa maata eikä vapautta, että menshevikit ja esserrät eroavat kadeteista vain makeissa puheissaan ja valheellisissa lupauksissaan, mutta tosiasiassa harjoittavat samaa imperialistista politiikkaa kuin kadetit, että ainoa mahti, joka kykenee viemään maan oikeille raiteille, voi olla vain Neuvostovalta. Sodan pitkittyminen todensi tämän opetuksen oikeaksi, joudutti vallankumousta ja ajoi talonpoikain ja sotilaiden miljoonajoukot *suoranaisesti* liittymään proletaarisen vallankumouksen ympärille. Esserrät ja menshevikit jäivät ilman joukkoja. Ilman kokoomushallituksen ajan havainnollisia opetuksia olisi proletariaatin diktatuuri ollut mahdoton.

Tällaisia olivat ne syyt, jotka helpoittivat porvarillisen vallankumouksen muuttumisprosessia proletaariseksi vallankumoukseksi.

Näin syntyi proletariaatin diktatuuri Venäjällä.

4. *Talonpoikaisto Neuvostovallan lujittumisen jälkeen.*

Kun aikaisemmin, vallankumouksen ensimäisellä jaksolla oli pääkysymyksenä tsaarivallan kaataminen ja sitten helmikuun vallankumouksen jälkeen ennenkaikkea imperialistisen sodan lopettaminen porvariston vallasta syöksyn kautta, niin nyt, kun kansalaissota oli loppunut ja Neuvostovalta lujittunut tulivat etualalle taloudellisen rakennustyön kysymykset. Voimistettava ja kehitettävä kansallistettua teollisuutta: sitä varten luotava yhteys teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä kaupan kautta, jota valtio säännöstelee; elintarpeiden pakko-ottojärjestelmä korvattava luontaisverolla, jotta sitten luontaisveroa asteettain vähennettäessä, asia järjestyisi teollisuustuotteiden vaihdolla maataloustuotteisiin; kauppaa elvytettävä ja osuustoimintaa kehitettävä, vetäen siihen osallisiksi miljoonat talonpojat — näin määritteli Lenin taloudellisen rakennustyön lähimmät tehtävät kun lähdetään rakentamaan sosialistisen talouden perustaa.

Sanotaan että tämä tehtävä voi käydä ylivoimaiseksi sellaiselle talonpoikaismaalle kuin Venäjä. Vieläpä muutamat epäilijät sanovat, että se on pelkkää utopiaa, mahdoton toteuttaa, sillä talonpojat ovat talonpoikia, ovat pikkutuottajia eikä talonpoikaistoa sen vuoksi voida käyttää sosialistisen tuotannon perustaa järjestettäessä.

Epäilijät kuitenkin erehtyvät sillä he eivät ota huomioon eräitä seikkoja, joilla tässä tapauksessa on ratkaiseva merkitys. Tarkastelkaamme tärkeimpiä niistä.

Ensiksi. Neuvostoliiton talonpoikaistoa ei saa sekoittaa yhteen länsimaiden talonpoikaiston kanssa. Kolmen kumouksen koulun läpikäynyt talonpoikaisto, joka on taistellut tsaarin ja porvariston valtaa vastaan yhdessä proletariaatin kanssa ja proletariaatin johtamana, talonpoikaisto, joka on saanut maan ja rauhan proletaariselta vallankumoukselta ja tämän johdosta tullut proletariaatin reserviksi — tämä talonpoikaisto luonnollisesti eroaa talonpoikaistosta, joka porvarillisen vallankumouksen aikana on taistellut liberaalisen porvariston johdolla, — joka on saanut maansa tältä porvaristolta ja tullut senvuoksi porvariston reserviksi. Tuskin kaipaa todistelua, että Neuvos-

toliiton talonpoikaisto, joka on tottunut antamaan arvoa poliittiselle ystävyydelle ja poliittiselle yhteistoiminnalle proletariaatin kanssa ja joka saa vapaudestaan kiittää juuri tätä ystävyyttä ja yhteistoimintaa — että tämän talonpoikaiston täytyy muodostaa poikkeuksellisen suotuisa aines taloudelliselle yhteistyölle proletariaatin kanssa.

Engels on sanonut, että "poliittisen vallan ottaminen sosialistisen puolueen käsiin on tullut läheisen tulevaisuuden asiaksi", että "voidakseen sen valloittaa on puolueen ensin mentävä kaupungista maaseudulle ja tultava siellä voimakkaaksi" (katso Engelsin "Talonpoikaiskysymystä"). Hän kirjoitti näin 1890 luvulla, pitäen silmällä länsimaista talonpoikaistoa. Täytyykö todistella, että venäläiset kommunistit, jotka tässä suhteessa ovat suorittaneet suunnattoman työn kolmen kumouksen aikana, ovat jo ehtineet hankkia maaseudulla sellaisen vaikutusvallan ja tuen, jollaista länsimaiset toverimme eivät uskalla uneksiakaan? Voiko kieltää, että tämä seikka ei voi olla helpottamatta taloudellisen yhteistoiminnan järjestämistä Venäjän työväenluokan ja talonpoikaiston välillä?

Epäilijät vakuuttavat pikkutalonpoikain olevan tekijän, joka on yhteensovittamaton sosialistisen rakennustyön kanssa. Mutta kuulkaapa, mitä Engels sanoo länsimaiden pikkutalonpojista:

"Me seisomme päättävästi pientalonpojan puolella; me tulemme tekemään kaiken voitavamme tehdäksemme hänen elämänsä siedettäväksi, helpottaaksemme hänen yhtymistään kollektiiviseen työhön, jos hän sitä tahtoo. Siinä tapauksessa, ettei hän vielä voi tehdä tätä päätöstä, me pyrimme varaamaan hänelle mahdollisimman paljon aikaa asian harkintaan maatilkullaan. Näin emme menettele vain sentähden, että pidämme itsenäisesti työskentelevän pientalonpojan siirtymistä puolellemme mahdollisena, vaan myöskin välittömien puolue-etujen tähden. Mitä suurempi on niiden talonpoikain luku, joiden emme anna vajota proletaareiksi ja jotka vedämme puolellemme jo talonpoikina, sitä nopeammin ja helpommin tapahtuu yhteiskunnan muuttuminen uudeksi. Meidän olisi turhaa odottaa tätä muuttumista siihen asti, kunnes kapitalistinen tuotanto olisi kaikkialla kehittynyt äärimmäisiin ristiriitaisuuksiinsa, kunnes viimeinenkin pikkukäsityöläinen ja viimeinenkin pikkutalonpoika sortuisi kapitalistisen suurtuotannon uhreina. Aineelliset uhraukset, joita tässä tarkoituksessa talonpoikaiston hyväksi yhteiskunnallisista varoista on keskitettävä, voivat kapitalistisen talouden kannalta näyttää hukkaan heitetyiltä rahoilta, mutta tosiasiassa on se erittäin edullista pääoman käyttöä, sillä ne rahat säästävät ehkä kymmenen kertaa suuremman summan kuluissa, jotka vaaditaan yhteiskunnan uudistamiseen kokonaisuudessaan. Tässä mielessä me siis voimme olla hyvin anteliaita talonpoikiin nähden (katso Engelsin "Talonpoikaiskysymystä").

Näin sanoi Engels tarkoittaen länsimaiden talonpoikaistoa. Mutta onhan päivänselvää, että Engelsin ajatus on helpoimmin ja nopeimmin toteutettavissa juuri proletariaatin diktatuurin maassa. Onhan selvää, että vain Neuvosto-Venäjällä voidaan jo nyt heti ja täydelleen saada aikaan "itsenäisesti työskentelevän pientalonpoikaiston siirtyminen meidän puolellemme", suorittaa tähän välttämättömät "aineelliset uhrit" ja osoittaa tähän tarvittavaa "anteliaisuutta" talonpoikia kohtaan, että näitä ynnä muita samanlaisia toimenpiteitä talonpoikain hyväksi jo toteutetaan Venäjällä. Miten voidaan kieltää, että tämän sei-

kan vuorostaan täytyy helpottaa ja edistää Neuvostomaan taloudellista rakennustyötä?

Toiseksi. Venäjän maataloutta ei saa sekoittaa yhteen länsimaiden maatalouden kanssa. Niissä maatalous kehittyy kapitalismin tavallista uraa, talonpoikaiston syvän differentioitumisen (luokkavastakohtien kehittymisen) oloissa, joissa toiselta puolen syntyy suuria maatiloja ja yksityiskapitalistisia tiluksia, toiselta puolen köyhyyttä, kurjuutta ja palkkaorjuutta. Siellä kerrostuminen on näinollen täysin luonnollinen.

Niin ei ole Venäjällä. Meillä ei maatalouden kehitys voi käydä tätä tietä jo senkin tähden, että Neuvostovallan olemassaolo ja tärkeimpien tuotantovälineiden kansallistuttaminen estää tuollaisen kehityksen. Venäjällä täytyy maatalouden kehityksen kulkea toista tietä, miljoonain pikku- ja keskivarakkaiden talonpoikain osuustoiminnan tietä, kehittämällä osuustoiminta maaseudulla joukkoliikkeeksi, jota valtio tukee edullisilla luottoehdoilla. Lenin on artikkeleissaan osuustoiminnasta oikein osoittanut, että maatalouden kehitys meillä on kulkeva uutta tietä, siten, että talonpoikaiston enemmistö vedetään osuustoiminnan kautta sosialistiseen rakennustyöhön siten, että asteettaisesti juurrutetaan kollektivismin alkeita maatalouteen vaihdon alalla, ja sitten maataloustuotteiden tuotannon alalla.

Tässä suhteessa ovat erikoisen mielenkiintoisia muutamat uudet ilmiöt maataloudellisen osuustoiminnan yhteydessä maaseudulla. On tunnettua, että Maatalousliiton sisällä on syntynyt uusia suuria järjestöjä maatalousaloittain, pellavan, perunan, voin y.m. tuotantoa ja kauppaa järjestäviä elimiä, joilla on paljon lupaava tulevaisuus.

Niistä esim. Pellavakeskus yhdistää koko joukon pellavaa viljelevien talonpoikien tuotanto-osuuskuntia. Pellavakeskus varustaa talonpoikia siemenillä ja tuotannonvälineillä, ostaa sitten samoilta talonpojilta koko niiden pellavatuotannon, myy sen tukkukaupalla markkinoilla, takaa talonpojille osan voitosta ja yhdistää siten talonpoikaistalouden Maatalousliiton kautta valtion teollisuuden kanssa. Mikä nimi on annettava tällaiselle tuotannon järjestämismuodolle? Tämä on mielestäni valtiollis-sosialistisen suurtuotannon kotiteollisuusjärjestelmä maatalouden alalla. Tarkoitan tässä valtiollis-sosialistisen tuotannon kotiteollisuusjärjestelmää aivan samoin kuin puhutaan kapitalismin kotiteollisuusjärjestelmästä esim. tekstiilituotannon alalla, jolla käsityöläiset, saadessaan kapitalistilta raaka-aineet ja työvälineet ja luovuttaessaan hänelle koko tuotantonsa, olivat tosi-asiassa kotona työskenteleviä puolittain palkkatyöläisiä. Tämä on yksi monista tienviitoista, jotka osoittavat, mitä tietä maatalouden kehitys meillä on kulkeva. En kajoa tässä muihin samantapaisiin tienviittoihin maatalouden muilla aloilla.

Tuskinpa tarvinnee todistella, että talonpoikaiston suunnaton enemmistö mielellään astuu tälle kehityksen uudelle tielle, hylkää yksityiskapitalististen suurtilojen ja palkkaorjuuden tien, köyhyyden ja kurjuuden tien. Lenin sanookin maataloutemme kehityksen teistä:

"Valtion valta kaikkien suurtuotannon välineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonain pientalonpoikain kanssa, köyhälistön johtovalta talonpoikaistoon nähden taattu jne. — eiköhän siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästään osuustoiminnasta, jota me ennen halveksimme kaupusteluhommana ja jota meillä vissiltä puolin

on oikeus halveksia vielä nytkin nepin aikana, eiköhän siinä ole kaikki välttämätön täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakennusta varten? Se ei vielä ole sosialistisen yhteiskunnan rakennus, mutta siinä on riittävästi kaikkea välttämätöntä tätä rakennusta varten" (Katso "Osuustoiminnasta").

Puhuessaan edelleen osuustoiminnan, proletariaatin diktatuurin aikana "väestön uuden organisoimisprinsiipin" ja uuden "yhteiskunnallisen järjestelmän" rahallisesta ja muunkinlaisesta tukemisesta, Lenin jatkaa:

"Jokainen yhteiskuntajärjestelmä syntyy vain määrätyn luokan finanssituen varassa. Riittää kun muistuttaa niistä sadoista ja taas sadoista miljoonista ruplista, jotka "vapaan" kapitalismin syntyminen maksoi. Nyt on meidän oltava tietoisia ja muutettava teoksi tietoisuus siitä, että nykyhetkellä se yhteiskuntajärjestelmä, jota meidän on tuettava tavallista enemmän, on osuustoiminnallinen järjestelmä. Mutta sitä on tuettava sanan todellisessa merkityksessä, s. o., ei riitä, että tällä tukemisella ymmärretään kaiken osuustoiminnan tukemista, — tällä tukemisella on ymmärrettävä sellaisen osuustoiminnan tukemista, johon todella ottavat osaa todelliset väestöjoukot". (Lenin "Osuustoiminnasta").

Mitä tämä opettaa meille?

Sen, että epäilijät ovat väärässä.

Sen, että Leninismi on oikeassa pitäessään työtätekevien talonpoikain joukkoja proletariaatin reservinä.

Sen, että vallassa oleva proletariaatti voi ja sen pitää käyttää tätä reserviä liittääkseen teollisuuden yhteen maa-

talouden kanssa, edistääkseen sosialistista rakennustyötä ja luodakseen proletariaatin diktatuurille sen välttämättömän perustan, jota ilman siirtyminen sosialistiseen talouteen on mahdoton.

VI.

Kansallisuuskysymys.

Tästä teemasta otan käsitelläkseni kaksi pääkysymystä: a) kysymyksen asettaminen ja b) sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.

1. Kysymyksen asettaminen.

Kahden viimevuosikymmenen aikana on kansallisuuskysymys huomattavasti muuttunut. Kansallisuuskysymys II Internatsionaalen kaudella ja kansallisuuskysymys leninismin kaudella eivät ole läheskään sama asia. Ne eroavat syvästi toisistaan sekä kysymyksen laajuuteen että sisäiseen luonteeseensa nähden.

Ennen kansallisuuskysymys käsitti tavallisesti hyvin ahtaan kysymyspiirin, jotka koskivat pääasiassa muutamia "sivistyskansoja". Irlantilaiset, unkarilaiset, puolalaiset, suomalaiset, serbialaiset ja jotkut muut europalaiset kansallisuudet — siinä ne vajaa-oikeudelliset kansat, joiden kohtalot herättivät II Internatsionaalen sankareissa mielenkiintoa. Aasian ja Afrikan kymmen- ja satamiljoonaiset kansat, joita kansallisuussorron ies rasitti raaimmassa ja julmimmassa muodossaan, jätettiin tavallisesti huomioonottamatta. Ei rohjettu rinnastaa valkoista ja mustaa rotua, "sivistyneitä" ja "raakalaisia". Parinen sisällyksetöntä ja happamenimelää päätöslauselmaa, joissa lipevästi kierrettiin kysymys siirtomaiden vapauttamisesta, siinä kaikki, mistä II Internatsionaalen toimitsijat voivat

kerskua. Nyt on tämä kaksinaamaisuus ja puolinaisuus kansallisuuskysymyksessä katsottava lopetetuksi. Leninismi on paljastanut tämän huutavan ristiriidan, murtanut muurin valkoisten ja mustien väliltä, europalaisten ja aasialaisten väliltä imperialismin "sivistyneiden" ja "raakalaisorjien" väliltä, ja näin yhdistänyt kansallisuuskysymyksen siirtomaakysymykseen. Samalla oli kansallisuuskysymys muutettu yksityisestä ja valtion sisäisestä kysymyksestä kansainväliseksi yleiseksi kysymykseksi, maailman kysymykseksi vasalli- ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vapauttamisesta imperialismin ikeestä.

Ennen kansojen itsemääräämisoikeuden periaatetta tavallisesti tulkittiin väärin, rajoitettiin usein kansojen autonomiaoikeuteen. Jopa jotkut II Internatsionaalen johtajista menivät niin pitkälle, että muuttivat kansojen itsemääräämisoikeuden kulttuuriautonomiaoikeudeksi, s. o. sorrettujen kansojen oikeudeksi säilyttää omat sivistyslaitoksensa poliittisen vallan jäädessä hallitsevan kansallisuuden käsiin. Tämä seikka johti siihen, että itsemääräämisajatus oli muuttua taisteluaseesta valtauksia vastaan valtausten oikeuttamisvälineeksi. Nykyään on tämä sekavuus katsottava voitetuksi. Leninismi on laajentanut itsemääräämisoikeuden käsitettä tulkiten sen vasalli- ja siirtomaiden sorrettujen kansojen oikeudeksi erota täysin itsenäisiksi, kansojen oikeudeksi itsenäiseen valtiolliseen elämään. Samalla tuli suljetuksi pois mahdollisuus puolustaa valtauksia tulkitsemalla itsemääräämisoikeus autonomiaoikeudeksi. Itsemääräämisoikeuden periaatekin muuttui näin joukkojen pettämisvälineestä jona se epäilemättä oli sosiali-schovinistien käsissä ja imperialistisen sodan aikana — kaikkien ja kaikenlaisten imperialististen pyrkimysten ja schovinististen salajuonten paljastusvälineeksi,

joukkojen poliittisen valistuksen aseeksi internatsionalismin hengessä.

Ennen kysymystä sorretuista kansoista pidettiin tavallisesti puhtaasti oikeudellisena kysymyksenä. "Kansallisen tasa-arvoisuuden" juhlallinen julistaminen, lukemattomat "kansain yhdenvertaisuuden" deklaratsiot — ne olivat II Internatsionaalen puolueiden ajanvietettä, puolueiden, jotka koettivat peittää sen tosiasian, että "kansojen yhdenvertaisuus" imperialismin vallitessa, jolloin toinen kansallisuusryhmä "vähemmistö" elää toista kansallisuusryhmää riistämällä, — on sorrettujen kansojen katalaa ivaamista. Nyt on tämä porvarillinen oikeusnäkökanta kansallisuuskysymyksessä katsottava paljastetuksi. Leninismi toi kansallisuuskysymyksen suuria lupaavien julistusten korkeuksista maankamaralle ilmoittaen, että deklaratsio "kansojen yhdenvertaisuudesta" kun niitä ei vahvista proletaaristen puolueiden taholta sorrettujen kansojen vapaustaistelun suoranainen avustaminen ovat tyhjiä ja petollisia julistuksia. Samalla kysymys sorretuista kansoista tuli kysymykseksi sorrettujen kansallisuuksien avustamisesta, todellisesta ja alituisesta avustamisesta niiden taistelussa imperialismia vastaan kansojen todellisen yhdenvertaisuuden puolesta niiden itsenäisen valtiollisen elämän puolesta.

Ennen pitivät reformistit kansallisuuskysymystä erilaisena itsenäisenä kysymyksenä, jolla ei ole yhteyttä yleisen kysymyksen kanssa pääoman vallasta, imperialismin kaatamisesta, proletaarisesta vallankumouksesta. Vaieten oletettiin, että proletariaatin voitto Europassa on mahdollinen ilman suoranaista liittoa siirtomaiden vapausliikkeen kanssa, että kansallisuus- ja siirtomaakysymyksen ratkaisu voidaan suorittaa pikkuhiljalleen, "'itsekseen", syrjässä proletaarisen vallankumouksen valtatiestä, ilman vallanku-

mouksellista taistelua imperialismia vastaan. Nyt on tämä kumousvastainen näkökanta katsottava paljastetuksi. Leninismi on todistanut ja imperialistinen sota sekä Venäjän vallankumous todentaneet, että kansallisuuskysymys on ratkaistavissa vain proletaarisen vallankumouksen yhteydessä ja pohjalla, että vallankumouksen tie voittoon länsimaissa kulkee vallankumouksellisen liiton kautta siirto- ja vasallimaiden vapausliikkeen kanssa imperialismia vastaan. Kansallisuuskysymys on osa yleiskysymystä proletaarisesta vallankumouksesta, osa proletariaatin diktatuurin kysymyksestä.

Kysymys on asetettava näin: onko jo loppuun käytetty vallankumoukselliset mahdollisuudet, joita sorrettujen maiden vapausliikkeen uumenissa piilee, vai eikö, ja jos niitä ei ole loppuun käytetty — niin onko toivoa, aihetta käyttää näitä mahdollisuuksia proletaarisen vallankumouksen hyväksi, muuttaa vasalli- ja siirtomaat imperialistisen porvariston reservistä vallankumouksellisen proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti s. o. tunnustaa sorrettujen maiden kansallisen vapausliikkeen uumenissa olevan kumouksellisia kykyjä ja katsoo mahdolliseksi niiden käyttämisen yhteisen vihollisen, imperialismin nujertamiseksi. Imperialismin kehityskulku, imperialistinen sota ja Venäjän vallankumous todistavat leninismin johtopäätökset tässä suhteessa täysin oikeiksi.

Tästä seuraa välttämättömyys, että proletariaatin tulee päättävästi ja aktiivisesti tukea sorrettujen ja vasallikansojen kansallista vapausliikettä.

Tämä ei tietenkään merkitse, että proletariaatin on tuettava jokaista kansallista liikettä, kaikkialla ja aina, kaikissa konkreettisissa yksityistapauksissa. Kysymys on

sellaisten kansallisten liikkeiden tukemisesta, jotka tähtäävät imperialismin heikentämiseen ja nujertamiseen, ei sellaisten, jotka sitä lujittavat ja säilyttävät. On tapauksia, joissa erinäisten sorrettujen maiden kansalliset liikkeet törmäävät proletaarisen liikkeen kehitysetuja vastaan. Tällaisissa tapauksissa ei luonnollisesti voi olla puhettakaan niiden tukemisesta. Kysymys kansallisuusoikeuksista ei ole eristetty ja itsenäinen kysymys, vaan osa yleiskysymystä proletaarisesta vallankumouksesta, alistettu kokonaisuuden alaiseksi, osa, jota on tarkasteltava kokonaisuuden kulmasta. Marx viime vuosisadan 40-luvulla oli puolalaisten ja unkarilaisten kansallisen liikkeen puolella, tschekkien ja etelä-slaavien kansallista liikettä vastaan. Miksi? Siksi, että tschekit ja etelä-slaavilaiset olivat silloin "taantumuksellisia kansoja", "Venäjän etuvartioita" Europassa, yksinvaltiuden etuvartioita, kun taas puolalaiset ja unkarilaiset olivat "vallankumouksellisia kansoja", jotka taistelivat yksinvaltiutta vastaan. Siksi, että tschekkien ja etelä-slaavien kansallisen liikkeen tukeminen merkitsi silloin tsarismin, Europan kumousliikkeen vaarallisimman vihollisen välillistä tukemista.

"Erinäiset demokratian vaatimukset" — sanoo Lenin — itsemääräämisoikeus siihen luettuna, eivät ole absoluutti, vaan osanen yleis-demokraattisesta (nykyään yleissosialistisesta) maailman liikkeestä. Mahdollista, että erinäisissä konkreettisissa tapauksissa osanen on kokonaisuuden kanssa ristiriidassa — silloin se on hyljättävä" ("Kansallisuuskysymyksestä käydyn väittelyn tulokset").

Näin on asia kysymyksestä erinäisistä kansallisista liikkeistä, näiden liikkeiden mahdollisesta taantumuksellisesta luonteesta, jos niitä lopullisesti ei arvioida muodolliselta kannalta, ei abstraktisten oikeuksien kannalta, vaan

konkreettisesti, vallankumouksellisen liikkeen etujen kannalta.

Samaa on sanottava kansallisten liikkeiden vallankumouksellisesta luonteesta yleensäkin. Useimpien kansallisten liikkeiden epäämätön vallankumouksellisuus on yhtä suhteellista ja omalaatuista kuin erinäisten kansallisten liikkeiden mahdollinen taantumuksellisuus. Kansallisen liikkeen vallankumouksellinen luonne imperialismin sortaessa ei suinkaan edellytä, että liikkeessä ehdottomasti on proletaarisia aineksia, että liikkeellä on vallankumouksellinen tai tasavaltainen ohjelma, että sillä on demokraattinen perusta. Afganistanin emirin taistelu maansa riippumattomuuden puolesta on objektiivisesti *vallankumouksellista* taistelua, siitä huolimatta, että emirillä ja hänen asekumppaneillaan on monarkistiset mielipiteet, sillä tämä taistelu heikentää, hajoittaa, kuluttaa imperialismia, kun sitävastoin taistelu, jota kävivät sellaiset "innokkaat" demokraatit ja "sosialistit", "vallankumoukselliset" ja tasavaltalaiset kuin, sanokaamme, Kerenski, Tseretelli, Renaudel ja Scheidemann, Tshernov ja Dan, Henderson ja Clynes imperialistisen sodan aikana oli *taantumuksellista* taistelua, sillä sen tuloksena oli imperialismin kaunisteleminen, lujittuminen, imperialismin voitto. Egyptiläisten kauppiaiden ja porvarillisten intelligenttien taistelu Egyptin itsenäisyyden puolesta on samoista syistä objektiivisesti *vallankumouksellista,* sen porvarillisesta alkuperästä ja Egyptin kansallisen liikkeen johtajien porvarillisesta nimityksestä huolimatta, siitä huolimatta, että he ovat sosialismia vastaan, kuin sitävastoin Englannin työväen hallituksen taistelu Egyptin säilyttämisestä riippuvaisessa asemassa on samoista syistä *taantumuksellista* taistelua, siitä huolimatta, että tämän hallituksen jäsenet ovat proletaarista syntyperää ja kantavat proletaarista nimitystä, siitä huolimatta, että ne ovat sosialismin "puolesta". En enää puhu muista, suuremmista siirto- ja vasallimaista, sellaisista kuin India ja Kiina, joiden joka ainoa askel vapautuksen tiellä — vaikka rikkookin muodollisen demokratian vaatimuksia vastaan — on höyryvasaran isku imperialismiin, s. o. epälemättä *vallankumouksellinen* askel.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että sorrettujen maiden kansallista liikettä ei ole arvioitava muodollisen demokratian kannalta, vaan todellisten tulosten kannalta, joita ne tuottavat imperialismivastaisen taistelun yleiseen tilinpäätökseen, s. o. "ei eristettyinä, vaan maailman mittakaavassa" ("Kansallisuuskysymyksestä käydyn väittelyn tulokset").

2. *Sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.*

Kansallisuuskysymystä ratkaistessaan leninismi pitää lähtökohtina seuraavia määritelmiä:

a) Maailma on jakaantunut kahteen leiriin: toiseen kuuluu kourallinen sivistyskansoja, joiden hallussa on rahapääoma ja jotka riistävät maapallon asujamiston suunnatonta enemmistöä; toiseen leiriin kuuluu tämä enemmistö, siirto- ja vasallimaiden sorretut ja riistetyt kansat.

b) Rahapääoman sortamat ja riistämät siirto- ja vasallimaat muodostavat imperialismin suurimman reservin ja merkitsevimmän voimalähteen.

c) Vasalli- ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vallankumouksellinen taistelu imperialismia vastaan on ainoa tie niiden vapautumiseksi sorrosta ja riistosta.

d) Tärkeimmät vasalli- ja siirtomaat ovat jo astuneet

kansallisen vapausliikkeen tielle, joka ei voi olla johtamatta maailman kapitalismin kriisiin.

e) Proletaarisen liikkeen edut edistyneimmissä maissa ja kansallisen vapausliikkeen edut siirtomaissa vaativat näiden kahden vallankumouksellisen liikkeen liittymistä yhteen rintamaan yhteistä vihollista, imperialismia vastaan.

f) Työväenluokan voitto kehittyneissä maissa ja sorrettujen kansojen vapautuminen imperialismin ikeestä ovat mahdottomia ilman tämän vallankumouksellisen yhteisrintaman luomista ja lujittamista.

g) Vallankumouksellisen yhteisrintaman luominen on mahdoton, ellei sortavien kansojen proletariaatti suoraan ja päättävästi tue sorrettujen kansojen vapausliikettä "isänmaansa" imperialismia vastaan, sillä "ei voi olla vapaa se kansa, joka sortaa toisia kansoja" (Marx).

h) Tämä tukeminen merkitsee, että puolustetaan ja toteutetaan käytännössä tunnuslausetta: jokaisella kansalla on oikeus erota itsenäiseksi, oikeus itsenäiseen valtiolliseen elämään.

i) Ilman tämän tunnuslauseen toteuttamista on mahdoton kansojen liitto ja yhteistoiminta yhtenäisessä maailmantaloudessa, joka muodostaa sosialismin aineellisen perustan.

j) Tämä liitto voi olla vain vapaaehtoinen ja syntyä vain kansojen keskinäisen luottamuksen ja veljellisten suhteiden pohjalla.

Tästä johtuu kaksi puolta, kaksi pyrkimystä kansallisuuskysymyksessä: pyrkimys poliittiseen vapautumiseen imperialismin kahleista ja itsenäisen kansallisvaltion muodostamiseen, joka pyrkimys on syntynyt imperialistisen

sorron ja siirtomaariiston pohjalla ja kansojen taloudellisen lähentymisen pyrkimys, joka on syntynyt rinnan maailman markkinain ja maailman talouden muodostumisen kanssa.

"Kehittyvä kapitalismi tuntee kaksi historiallista pyrkimyssuuntaa kansallisuuskysymyksessä. Ensimäinen: kansallisen elämän ja kansallisuusliikkeiden herääminen, taistelu kaikkinaista kansallisuussortoa vastaan, kansallisten valtioiden muodostuminen. Toinen on, kaikkinaisten yhteyksien kehittyminen ja monistuminen kansojen kesken, kansallisten raja-aitojen särkyminen, pääoman, yleensä taloudellisen elämän, politiikan, tieteen y.m. kansainvälisen yhteyden syntyminen. Molemmat tendenssit ovat kapitalismin maailmanlaki. Ensimäinen vallitsee sen kehityksen alussa, toinen on ominainen kypsyneelle kapitalismille, joka kulkee kohden muuttumistaan sosialistiseksi yhteiskunnaksi." ("Kriitillisiä huomautuksia", Leninin kootut teokset XIX osa).

Imperialismille nämä kaksi pyrkimyssuuntaa ovat sovittamattomia vastakohtia, sillä imperialismi ei voi elää ilman riistämättä ja väkivalloin pitämättä siirtomaita "yhtenäisen kokonaisuuden" puitteissa, sillä imperialismi voi lähentää kansoja vain valtausten ja siirtomaa-anastusten tietä, joita ilman, yleensä puhuen, sen olemassaolo ei ole ajateltavissa.

Kommunismille sitävastoin nämä kaksi tendenssiä ovat ainoastaan saman asian, sorrettujen kansojen imperialismin ikeestä vapauttamisen kaksi puolta, sillä kommunismi on tietoinen siitä, että kansojen liittyminen yhtenäiseksi maailmantaloudeksi on mahdollinen vain keskinäisen luottamuksen ja vapaaehtoisen sopimuksen pohjalla, että kansojen vapaaehtoisen liittoutumisen tie kulkee siirtomaiden

"yhtenäisestä" imperialistisesta "kokonaisuudesta" eroamisen kautta, niiden itsenäisiksi valtioiksi muuttumisen kautta.

Tästä välttämättömyys käydä sitkeää, keskeytymätöntä ja päättävää taistelua hallitsevien kansojen (Englanti, Ranska, Amerika, Italia, Japani y.m.) "sosialistien" suurvaltaista schovinismia vastaan, "sosialistien", jotka eivät halua taistella imperialistisia hallituksia vastaan, jotka eivät halua tukea "heidän omien" siirtomaidensa sorrettujen kansojen taistelua sorrosta vapautumisen ja valtiollisen itsenäisyyden puolesta.

Ilman tällaista taistelua ei ole ajateltavissa hallitsevien kansojen työväenluokan kasvattaminen todellisen kansainvälisyyden hengessä, läheiseen vuorovaikutukseen vasalli- ja siirtomaiden työtätekevien joukkojen kanssa, proletaarisen vallankumouksen todellisen valmistamisen hengessä. Vallankumous Venäjällä ei olisi voittanut, Koltshakkia ja Denikiniä ei olisi lyöty, jollei Venäjän proletariaatin puolella olisi ollut entisen Venäjän imperiumin sortamien kansojen myötätunto ja tuki. Saavuttaakseen näiden kansojen myötätunto ja tuki, sen piti ennenkaikkea murskata venäläisen imperialismin kahleet ja vapauttaa nämä kansat kansallisuussorrosta. Ilman tätä olisi ollut mahdoton lujittaa Neuvostovaltaa, juurruttaa todellista kansainvälisyyttä ja luoda kansojen yhteistoimintaa varten se mainio järjestö, jota kutsutaan Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi ja joka on elävä esikuva siitä liitosta, johon kansat keskenään yhdistyvät yhtenäisessä maailman taloudessa.

Siitä välttämättömyys taistella sorrettujen maiden sosialistien kansallista sulkeutuneisuutta, ahdasmielisyyttä ja eristyneisyyttä vastaan, sosialistien, jotka eivät halua nostaa kansallista kellotapuliaan korkealle eivätkä ymmärrä maansa vapautusliikkeen yhteyttä hallitsevien maiden proletaarisen liikkeen kanssa.

Ilman tätä taistelua ei voi ajatella sorrettujen kansallisuuksien proletariaatin politiikan itsenäisyyden puolustamista, sen luokkasolidarisuuden puolustamista hallitsevien maiden proletariaatin kanssa taistelussa yhteisen vihollisen, imperialismin, kukistamiseksi, ilman tätä taistelua kansainvälisyys on mahdottomuus.

Tätä tietä voidaan hallitsevien ja sorrettujen kansojen työtätekevät joukot kasvattaa vallankumoukselliseen kansainvälisyyteen.

Lenin sanoo tästä kommunismin kaksipuolisesta työväen kasvatustyöstä kansainvälisyyden hengessä:

"Voiko tämä kasvatus olla konkreettisesti samanlainen suurten, sortuvien kansallisuuksien ja pienten, sorrettujen kansallisuuksien keskuudessa, alistavien ja alistettujen kansojen keskuudessa?

"Ilmeisesti ei. Matka samaan päämäärään, kaikkien kansojen täydelliseen tasaoikeudellisuuteen, mitä kiinteimpään lähentymiseen ja jatkuvaan yhteensulautumiseen, käy tässä ilmeisesti erilaisia konkreettisia teitä, samoin kuin jonkun sivun keskiöön tie kulkee toiselta reunalta oikeaan ja toiselta, päinvastaiselta reunalta vasempaan. Jos suuren sortavan, valtauksia hankkivan kansallisuuden sosialisti, joka yleensä saarnaa kansojen yhteensulattamista, minuutiksikaan unohtaa, että "hänen" Nikolai II :nsa, "hänen" Vilhelminsä, Yrjönsä, Poincarensa jne. myös ovat "yhteensulattamisen" kannalla — Nikolai II Galitsian "yhteensulattamisen" kannalla, Vilhelm II Belgian jne. — niin on tällainen sosialisti naurettava doktrinääri teoriassa, imperialismin käskyläinen käytännössä.

"Työväen internatsionalistisen kasvatuksen painopisteen sortavissa maissa on ehdottomasti oltava siinä, että se julistaa ja puolustaa sorrettujen maiden eroamisvapautta. Ilman sitä ei ole kansainvälisyyttä. Me olemme oikeutetut ja velvolliset halveksimaan sortavan kansallisuuden jokaista sosialistia, joka ei harjoita tällaista propagandaa, pitämään häntä imperilistina ja lurjuksena. Tämä vaatimus on ehdoton, olkoonpa, että itsenäistyminen on mahdollinen ja "toteutettavissa" ennen sosialismia vain yhdessä tapauksessa tuhannesta.

"Pienen kansallisuuden sosialistin on päinvastoin agitatsioninsa painopiste keskitettävä toiseen sanaan yleisessä määritelmässämme: "kansojen vapaaehtoinen yhteenliittyminen." Hän voi rikkomatta velvollisuuksiaan internatsionalistina, puoltaa sekä kansallisuutensa poliittista riippumattomuutta että sen liittymistä johonkin naapurivaltioon X, Y, Z jne. Jokatapauksessa on hänen taisteltava pienkansallista ahdasmielisyyttä, sulkeutuneisuutta, eristäytymistä vastaan, kokonaisuuden yleisetua puoltaen, alistaen osittaisedut yleisetuun.

"Ihmiset, jotka eivät ole syventyneet tähän kysymykseen, pitävät "ristiriitaisena" sitä, että sortavien kansallisuuksien sosialistien pitäisi puoltaa "itsenäistymisvapautta", sorrettujen kansojen sosialistien taas "yhtymisvapautta". Pienikin harkinta jo osoittaa, että muuta tietä kansainvälistymiseen ja kansojen yhteenliittymiseen ei ole, eikä muuta tietä tähän päämäärään nykyisessä tilanteessa voi olla" (katso "Kansallisuuskysymyksestä käydyn väittelyn tulokset").

VII.

Strategia ja taktiikka.

Tästä teemasta otan käsitelläkseni kuusi kysymystä: a) strategia ja taktiikka tieteenä proletariaatin luokkataistelun johtamisesta, b) vallankumouksen etaapit ja strategia, c) kumousliikkeen nousu ja lasku ja taktiikka, d) strateginen johto, e) taktillinen johto, f) reformismi ja vallankumouksellisuus.

1. Strategia ja taktiikka tieteenä proletariaatin luokkataistelun johtamisesta.

II Internatsionaalen valtakausi oli etupäässä proletaaristen armeijain muodostamis- ja opetusaikaa enemmän tai vähemmän rauhallisen kehityksen tilanteessa. Tänä ajanjaksona oli parlamenttarismi luokkataistelun pääasiallisin muoto. Päiväjärjestykseen eivät silloin kuuluneet kysymykset luokkien suurista yhteentörmäyksistä, proletariaatin valmistumisesta kumoustaisteluihin, proletariaatin diktatuurin toteuttamisen teistä — siltä ainakin näytti. Katsottiin sen riittävän, että käytettiin hyväkseen kaikki julkisen kehityksen tiet proletaaristen armeijain muodostamiseksi ja opettamiseksi, käytettiin hyväkseen parlamenttarismia sovellutettuna oloihin, joiden vallitessa proletariaatti jäi ja joiden vallitessa sen — niin näytti — piti jäädä oppositsionin asemaan. Tuskinpa tarvinnee todistella, että tällaisena ajanjaksona, ja kun köyhälistön tehtävät käsitettiin näin, ei voinut olla ehjää strategiaa yhtä

vähän kuin harkittua taktiikkaakaan. Oli sirpaleita, erillisiä ajatuksia taktiikasta ja strategiasta, mutta taktiikkaa ja strategiaa ei ollut.

II Internatsionaalen kuoleman synti ei ollut se, että se aikansa toteutti parlamenttaaristen taistelumuotojen taktiikkaa, vaan se, että se yliarvioi näiden muotojen merkityksen, pitäen niitä melkein ainoina muotoina, ja kun koitti avonaisten kumoustaistelujen kausi ja kysymys parlamentin ulkopuolisista taistelumuodoista tuli ensisijalle, niin II Internatsionaalen puolueet käänsivät selkänsä uusille tehtäville, eivätkä omaksuneet niitä.

Vasta seuraavalla, proletariaatin avointen esiintymisten kaudella — proletaarisen vallankumouksen kaudella, jolloin kysymys porvariston kukistamisesta tuli välttämättömän käytännön kysymykseksi, jolloin kysymys proletariaatin reservistä (strategia), tuli yhdeksi polttavimmista päivän kysymyksistä, jolloin *kaikki* taistelu- ja järjestömuodot — sekä parlamenttaariset että parlamentin ulkopuoliset (taktiikka) — ilmenivät täysin määrättyinä — vain tällä kaudella voitiin luoda proletariaatin taistelulle ehjä strategia ja harkittu taktiikka. Marxin ja Engelsin nerokkaat ajatukset taktiikasta ja strategiasta, jotka II Internatsionaalen opportunistit olivat hämänneet, toi Lenin päivänvaloon juuri tänä aikana. Mutta Lenin ei rajoittunut siihen, että hän nosti arvoonsa Marxin ja Engelsin erinäiset taktilliset määritelmät. Hän kehitti niitä edelleen ja täydensi uusilla ajatuksilla ja määritelmillä yhdistäen kaiken tämän proletariaatin luokkataistelun sääntöjen ja johtavain perusteiden järjestelmäksi. Sellaiset Leninin kirjat kuin "Mitä tehdä?", "Kaksi taktiikkaa", "Imperialismi", "Valtio ja vallankumous", "Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky", "Penikkatauti" muodostavat epäilemättä arvokkaimman lisän marxilaisuuden yleiseen aarreaittaan, vallankumoukselliseen arsenaaliin. Leninismin strategia ja taktiikka on tiede proletariaatin vallankumoustaistelun johtamisesta.

2. *Vallankumouksen etaapit ja strategia*

Strategia on proletariaatin pääiskun suunnan määrittelyä vallankumouksen kyseessäolevan etaapin pohjalla, vallankumouksellisten voimien (pääreservien ja toisarvoisten reservien) asianmukaisen sijoitussuunnitelman luomista, taistelua tämän suunnitelman toteuttamiseksi koko kyseessäolevan kumousetaapin aikana.

Meidän vallankumouksemme on jo läpikäynyt kaksi etaappia ja joutunut lokakuun vallankumouksen jälkeen kolmanteen etaappiin. Strategia on muuttunut sen mukaan.

Ensimäinen etaappi. Vuodesta 1903 helmikuuhun 1917. Päämäärä — tsarismin kukistaminen ja keskiaikaisuuden jätteiden täydellinen hävittäminen. Vallankumouksen perusvoima — proletariaatti. Lähin reservi — talonpoikaisto. Perusiskun suunta: liberaalisen ja monarkistisen porvariston eristäminen, porvariston, joka yritti saada talonpoikaiston valtoihinsa ja likvideeraamaan vallankumouksen *tekemällä sovinnon* tsarismin kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma: työväenluokan liitto talonpoikaiston kanssa. "Proletariaatin on vietävä loppuun asti demokraattinen vallankumous, liittämällä itseensä talonpoikaisjoukot, kukistaakseen väkivallalla itsevaltiuden vastarinnan ja paralysoidakseen porvariston häilyväisyyden" (katso "Kaksi taktiikkaa").

Toinen etaappi. Maaliskuu 1917 — lokakuu 1917.

Päämäärä — imperialismin kukistaminen Venäjällä ja imperialistisesta sodasta luopuminen. Kumouksen perusvoima — proletariaatti. Lähin reservi — köyhä talonpoikaisto. Naapurimaiden proletariaatti todennäköisenä reservinä. Pitkittyvä sota ja imperialismin kriisi suotuisana edellytyksenä. Pääiskun suunta — pikkuporvarillisen demokratian (menshevikien ja eserräin) eristäminen, demokratian, joka yritti saada työtätekevien talonpoikain joukot valtoihinsa ja lopettaa vallankumouksen *tekemällä sovinnon* imperialismin kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma — proletariaatin liitto köyhimmän talonpoikaiston kanssa. "Proletariaatin on suoritettava sosialistinen vallankumous vetämällä puolelleen maaseudun puolproletaariset joukot, murtaakseen väkivallalla porvariston vastarinnan ja paralysoidakseen talonpoikaiston ja pikkuporvariston häilyväisyyden" ("Kaksi taktiikkaa").

Kolmas etaappi. Alkoi Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Päämäärä — proletariaatin diktatuurin lujittaminen yhdessä maassa, käyttäen sitä tukikohtana imperialismin kukistamiseksi kaikissa maissa. Vallankumous laajenee yli yhden maan puitteiden. On alkanut maailman vallankumouksen kausi. Vallankumouksen perusvoimat: proletariaatin diktatuuri yhdessä maassa, proletariaatin vallankumouksellinen liike kaikissa maissa. Päävreservi: puolproletaariset ja pientalonpoikaiset joukot kehittyneissä maissa, vapausliike siirto- ja vasallimaissa. Pääiskun suunta: pikkuporvarillisen demokratian eristäminen. II Internatsionaalen puolueiden eristäminen, puolueiden, jotka muodostavat *sovittelupolitiikan* päätuen imperialismin kanssa. Voimainsijoitussuunnitelma: proletaarisen vallankumouksen liitto siirto- ja vasallimaiden vapausliikkeen kanssa.

Strategia on tekemisissä vallankumouksen päävoimien ja niiden reservien kanssa. Strategia muuttuu vallankumouksen siirtyessä toisesta etaapista toiseen, pysyy perusteiltaan muuttumattomana koko tämän etaapin ajan.

3. Liikkeen nousut ja laskut ja taktiikka.

Taktiikka on proletariaatin menettelylinjan määrittelyä suhteellisen lyhyeksi liikkeen nousu- tai laskuajaksi, vallankumouksen nousu- tai laskuajaksi, taistelua tämän linjan toteuttamisesta vaihtamalla vanhat taistelu- ja järjestömuodot uusiin, vanhat tunnuslauseet uusiin, näitä muotoja yhteensovittamalla jne. Kun strategian päämääränä on sodan voittaminen, sanokaamme tsarismia tai porvaristoa vastaan, niin taktiikka asettaa itselleen pienempiä päämääriä, sillä se ei pyri voittamaan sotaa kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan yksityiset tappelut, yksityiset taistelut, suorittamaan menestyksellisesti yksityiset sotaretket ja esiintymiset, jotka vastaavat konkreettista tilannetta vallankumouksen kyseessäolevana nousu- tai laskukautena. Taktiikka on strategian osa, alistettu sen alle ja palvelee sitä.

Taktiikka muuttuu riippuen nousu- ja laskuaikojen vaihteluista. Kun vallankumouksen ensi etaapin ajan (1903—1917 helmikuuhun) strateginen suunnitelma pysyi muuttumattomana, taktiikka muuttui samana aikana useamman kerran. Vv. 1903—1905 oli puolueen taktiikka hyökkäävää, sillä kumousliike paisui ja taktiikan oli pidettävä lähtökohtanaan tätä tosiasiaa. Tämän mukaisesti taistelumuodotkin olivat kumouksellisia, vastaten vallankumouksen nousuajan vaatimuksia. Paikalliset poliittiset lakot, poliittiset mielenosoitukset, poliittinen yleislakko,

duuman boikotti, kapina, kumoukselliset taistelutunnukset — tällaisia olivat toinen toisiinsa vaihtuvat taistelumuodot tuona ajanjaksona. Rinnan taistelumuotojen kanssa muuttuivat silloin myös järjestömuodot. Tehdaskomiteat, kumoukselliset talonpoikaiskomiteat, lakkokomiteat, työväen edustajain neuvostot, enemmän tai vähemmän julkinen työväenpuolue — siinä tuon ajanjakson järjestömuodot.

Vv. 1907—1912 ajalla puolueen oli pakko siirtyä perääntymistaktiikkaan, sillä silloin meillä oli kumousliikkeen lamaantuminen ja vallankumouksen laskukausi, ja taktiikan piti ottaa se huomioon. Sitä vastaavasti muuttuivat sekä taistelumuodot että järjestömuodot. Duuman boikotin sijaan tuli osanotto siihen, duuman ulkopuolisten avointen vallankumouksellisten esiintymisten sijaan esiintymiset ja työskentely duumassa, poliittisten yleislakkojen sijaan — taloudelliset osaislakot tai täysi hiljaisuus. Puolueen, ymmärrettävästikin, piti tuona ajanjaksona painua maan alle, kumoukselliset joukkojärjestöt korvattiin valistus-, osuustoiminta-, vakuutus- y. m. laillisilla järjestöillä.

Samaa on sanottava toisesta ja kolmannesta vallankumousetaapista joiden aikana taktiikka muuttui kymmeniä kertoja, strategisten suunnitelmien pysyessä muuttumattomina.

Taktiikka käsittelee proletariaatin taistelu- ja järjestömuotoja, niiden vaihtumista ja yhdistelemistä. Kyseessäolevan kumousetaapin pohjalla voi taktiikka muuttua useampia kertoja riippuen siitä onko kyseessä kumouksen nousu tai lasku.

4. *Strateginen johto.*

Vallankumouksen reservit ovat:

Välittömät: a) talonpoikaisto ja yleensä oman maan välikerrokset, b) naapurimaiden proletariaatti, c) vallankumouksellinen liike siirto- ja vasallimaissa, d) proletariaatin diktatuurin saavutukset — osasta niistä voi proletariaatti väliaikaisesti luopua, jos säilyttää puolellaan ylivoiman saadakseen lahjotuksi voimakkaan vihollisen ja saadakseen levähdysaikaa;

Välilliset: a) oman maan ei-proletaaristen luokkien keskinäiset ristiriidat ja konfliktit, joita proletariaatti voi käyttää hyväkseen vihollisen heikentämiseksi ja omien reserviensä vahvistamiseksi, b) proletaariselle valtiolle vihamielisten porvarillisten valtioiden väliset ristiriidat, selkkaukset ja sodat (esim. imperialistinen sota), joita proletariaatti voi käyttää hyväkseen hyökätessään tai manöveeratessaan perääntymään pakoitettuna.

Edellisen lajin reserveistä ei maksa laajemmalti puhua, koska niiden merkitys on jokaiselle selvä. Mitä tulee toisen lajin reserveihin, joiden merkitys ei aina ole selvä, niin on sanottava, että niillä joskus on ensiluokkainen merkitys vallankumouksen kululle. Tuskinpa kukaan kieltää sitä suunnattoman suurta merkitystä, joka oli pikkuporvarillisen demokratian (esserräin) ja liberaalismonarkistisen porvariston (kadettien) välisellä konfliktilla ensimäisen kumouksen aikana ja jälkeen, konfliktilla, joka epäilemättä näytteli huomattavaa osaa talonpoikaiston vapautumisessa porvariston vaikutuksesta. Vielä vähemmän on aihetta kieltää sitä suunnattoman suurta merkitystä, mikä oli vimmatulla sodalla imperialistien pääryhmäin kesken Lokakuun vallankumouksen aikana, kun keskinäiseen sotaan sotkeutuneet imperialistit eivät voineet keskittää voimiaan nuorta Neuvostovaltaa vastaan, ja proletariaatti juuri senvuoksi sai mahdollisuuden ryhtyä tar-

molla järjestämään voimia, lujittamaan valtaansa ja valmistamaan Koltshakin ja Denikinin lopullista murskaamista. On syytä olettaa, että nyt, kun imperialististen ryhmäin väliset ristiriidat yhä syventyvät ja kun niiden välinen uusi sota käy välttämättömäksi, nyt tulee tällaisilla reserveillä olemaan proletariaatille yhä suurempi merkitys.

Strategisen johdon tehtävä on kaikkien näiden reservien oikein käyttäminen saavuttaakseen vallankumouksen päätarkoitusperän sen kyseessäolevassa kehitysvaiheessa.

Mitä on reservien oikeinkäyttäminen?

Se on muutamien välttämättömien ehtojen täyttämistä, joista pääehtoina on pidettävä seuraavia.

Ensiksi. Vallankumouksen päävoimat on ratkaisevalla hetkellä keskitettävä vihollisen arimpaan kohtaan, kun vallankumous jo on kypsynyt, kun hyökkäys on täydessä vauhdissaan, kun kumous kolkuttaa ovelle, kun reservien vetäminen etujoukon avuksi on menestyksen ratkaiseva ehto. Esimerkkinä, joka hyvin kuvaa tällaista reservien käyttöä, voidaan pitää puolueen strategiaa huhti-lokakuun aikana v. 1917. Vihollisen arin kohta tuona aikana oli varmasti sota. Epäilemättä juuri tässä peruskysymyksessä kokosi puolue proletaarisen etujoukon ympärille mitä laajimmat väestöjoukot. Puolueen strategia tuona aikajaksona tähtäsi siihen, että samalla kuin etujoukko opetetaan katuesiintymisiin mielenosoitusten kautta, samalla vedetään etujoukon avuksi reservit neuvostojen kautta selkäpuolella ja sotilaskomiteain kautta rintamalla. Vallankumouksen kulku osoitti, että reservien käyttö oli oikea.

Lenin sanoo tästä vallankumouksen voimien strategisen käytön ehdosta, esittäen otteita Marxin ja Engelsin tunnetuista kapinamääritelmistä:

"Milloinkaan ei saa leikkiä kapinalla, mutta kun se kerran aletaan, on varmasti tiedettävä, että on mentävä loppuun asti. Ratkaisevalle paikalle on ratkaisevalla hetkellä koottava suuri ylivoima, sillä muutoin vihollinen, joka on paremmin valmistunut ja paremmin järjestynyt, tuhoaa kapinalliset. Kun kapina kerran on alettu, on toimittava mitä suurimmalla päättäväisyydellä ja heti siirryttävä hyökkäykseen." "Puolustus on aseellisen kapinan kuolema". "On pyrittävä yllättämään vihollinen, löydettävä hetki, jolloin sen joukot ovat hajallaan. Joka päivä (jos kysymys on yhdestä kaupungista, voi sanoa: joka tunti) on pyrittävä saavuttamaan edes pieniä menestyksiä pitäen siten yllä keinoilla millä tahansa "moraalista ylivoimaa" (katso "Syrjästä katsojan neuvoja").

Toiseksi. Ratkaisevan iskun antaminen, kapinan alkaminen on sovitettava hetkeen, jolloin kriisi on saavuttanut huippukohtansa, jolloin etujoukko on valmis tappelemaan loppuun saakka, jolloin reservi on valmis tukemaan etujoukkoa ja jolloin vihollisen riveissä vallitsee suurin sekaannus.

"Ratkaiseva taistelu" voidaan katsoa "täysin kypsyneeksi" — sanoo Lenin — *jos* "kaikki meille viholliset luokkavoimat ovat riittävästi hämmennyksissä, kyllin tapelleet keskenään, riittävästi heikentäneet itseään taistelulla, joka on ollut niille ylivoimainen; *jos* kaikki horjuvat, häilyvät, epävarmat väliainekset s.o. pikkuporvaristo, pikkuporvarillinen demokratia, erotukseksi porvaristosta, ovat riittävästi paljastaneet itsensä kansan edessä, riittävästi häväisseet itsensä käytännöllisen toimintansa varari-

kolla; *jos* proletariaatissa on päässyt alkuun ja voimakkaaseen nousuun joukkomieliala, että on lähdettävä päättävään ja uhrautuvan rohkeaan vallankumoustoimintaan porvaristoa vastaan. Silloin on vallankumous kypsynyt, silloin on voittomme taattu, jos me olemme oikein arvioineet yllämainitut... ehdot ja oikein valinneet hetken" ("Penikkatauti").

Malliesimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Lokakuun kumouksen suoritusta.

Tämän vaatimuksen rikkominen johtaa vaaralliseen virheeseen, jota kutsutaan "tahdin menetykseksi", jossa puolue jää jälkeen liikkeen kulusta tai menee liian kauas sen edelle, luoden epäonnistumisen vaaran. Esimerkkinä tällaisesta "tahdin menetyksestä", esimerkkinä siitä, miten ei pidä valita kapinahetkeä, on pidettävä eräiden toveriemme yritystä alkaa kapina Demokraattisen Neuvottelukokouksen vangitsemisesta elokuussa v. 1917, jolloin neuvostoissa tuntui vielä horjumista, rintama vielä oli sekaisin ja reservejä ei vielä oltu vedetty etujoukon avuksi.

Kolmanneksi. Kerran otettua kurssia on horjumatta noudatettava läpi kaikkien vaikeuksien ja kompastusten tiellä päämäärään. Se on välttämätöntä sentähden, jotta etujoukko ei menettäisi näkyvistään taistelun päämäärää eivätkä joukot hairahtuisi oikealta tieltä kulkiessaan tähän päämäärään ja pyrkiessään liittymään kiinteästi etujoukon ympärille. Tätä ehtoa vastaan rikkominen johtaa vaaralliseen virheeseen, jonka meriväki hyvin tuntee nimellä "kurssin kadottaminen". Esimerkkinä "kurssin kadottamisesta" on pidettävä puolueemme virheellistä menettelyä Demokraattisen Neuvottelukokouksen jälkeen,

kun puolueemme päätti ottaa osaa esiparlamenttiin. Puolueemme ikäänkuin unohti tuolla hetkellä, että esiparlamentti on porvariston yritys johtaa maamme neuvostojen tieltä porvarillisen parlamenttarismin tielle, että puolueemme osanotto tuollaiseen laitokseen voi sotkea kaikki kortit ja eksyttää oikealta tieltä työläiset ja talonpojat, jotka kävivät kumoustaistelua tunnuslauseenaan: "Kaikki valta neuvostoille". Tämä virhe tuli korjatuksi bolshevikien poistumisella esiparlamentista.

Neljänneksi. Oikein perääntymiseen perustuva reservien käsittely silloin, kun vihollinen on voimakas, kun perääntyminen on välttämätön, kun on ilmeisen epäedullista antautua taisteluun, johon vihollinen tahtoo pakoittaa, kun perääntyminen, sillä hetkellä vallitsevain voimasuhteitten vuoksi, on ainoa keino vetää etujoukko pois iskun alta ja säilyttää reservit sen mukana.

Vallankumouksellisten puolueiden — sanoo Lenin — on opittava kaikki. Ne ovat oppineet hyökkäämään. Nyt on ymmärrettävä, että tämä tiede on täydennettävä tieteellä, miten on paras perääntyä. On ymmärrettävä — ja vallankumouksellinen luokka omasta katkerasta kokemuksestaan oppii ymmärtämään — että on mahdotonta voittaa, jos ei ole oppinut oikein hyökkäämään ja oikein perääntymään" ("Penikkatauti").

Tällaisen strategian päämääränä on ajan voittaminen, vihollisen hajoittaminen ja voimien kokoaminen, siirtyäkseen sitten hyökkäämään.

Hyvänä esimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Brestin rauhan solmiamista, joka antoi puolueelle mahdollisuuden voittaa aikaa, käyttää hyväkseen ristiriitoja imperialismin leirissä, hajoittaa vihollisen voimia,

säilyttää talonpoikaisto puolellaan ja koota voimia valmistaakseen hyökkäystä Koltshakin ja Denikinin kimppuun.

"Solmiessamme yksityisrauhan — sanoi Lenin silloin — me siinä määrin kuin sillä hetkellä vain on mahdollista, vapaudumme kummastakin imperialistisesta vihollisryhmästä, käytämme heidän vihollisuuttaan ja sotaansa hyväksemme, sotaa, joka vaikeuttaa heidän toimintaansa meitä vastaan, käytämme sen ajan, jona kätemme ovat vapaat, jatkaaksemme ja lujittaaksemme sosialistista vallankumousta." (Teesit rauhasta).

"Hölmökin nyt näkee — sanoi Lenin kolme vuotta Brestin rauhan jälkeen — että Brestin rauha oli myönnytys, joka vahvisti meitä ja hajoitti kansainvälisen imperialismin voimia" ("Uudet ajat").

Nämä ovat ne pääehdot, jotka takaavat strategisen johdon olevan oikean.

5. *Taktillinen johto.*

Taktillinen johto on osa strategista johtoa, alistettu viimemainitun tehtävien ja vaatimusten alaiseksi. Taktillisen johdon tehtävänä on hallita proletariaatin kaikkia taistelu- ja järjestömuotoja, taata niiden oikea käyttö, jotta saavutettaisiin sen hetken voimasuhteiden aikana suurin mahdollinen määrä tuloksia, joita tarvitaan strategisen menestyksen valmistamiseen.

Mikä on proletariaatin taistelu- ja järjestömuotojen oikeata käyttämistä?

Se, että täytetään eräät välttämättömät ehdot, joista tärkeimmiksi on katsottava seuraavat:

Ensiksi. Etualalle on työnnettävä juuri ne taistelu- ja järjestömuodot, jotka liikkeen sillä hetkellä tapahtuvan

nousun tai laskun oloihin parhaiten soveltuvina ovat omiaan helpottamaan ja varmentamaan joukkojen vetämistä vallankumouksellisiin asemiin, miljoonajoukkojen vetämistä vallankumouksen rintamalle, niiden sijoittamista vallankumouksen rintamalla.

Ei ole kysymys siitä, että etujoukko tuntisi vanhan järjestelmän säilymisen mahdottomaksi ja sen kumoamisen välttämättömäksi. Kysymys on siitä, että joukot, miljoonaiset joukot käsittäisivät sen välttämättömäksi ja osoittaisivat olevansa valmiit tukemaan etujoukkoa. Mutta tämän voivat joukot tulla käsittämään vain oman kokemuksensa kautta. Antaa miljoonaisille joukoille mahdollisuus oman kokemuksen pohjalla oppia tajuamaan vanhan vallan kumoamisen välttämättömyys, löytää sellaiset taistelutavat ja sellaiset järjestömuodot, jotka tekevät joukoille helpommaksi kumouksellisten tunnuslauseiden oikeuden käsittämisen oman kokemuksensa pohjalla — siinä tehtävä.

Etujoukko olisi menettänyt yhteyden työväenluokan kanssa ja työväenluokka joukkojen kanssa, jos puolue ei olisi aikanaan päättänyt ottaa osaa duumaan, jos se ei olisi päättänyt keskittää voimiaan duumatyöhön ja laajentaa taistelua tämän työn pohjalla, saadakseen joukot omasta kokemuksestaan helpommin tajuamaan duuman kelvottomuuden, kadettien lupausten valheellisuuden, mahdottomuuden päästä sovintoon tsarismin kanssa, talonpoikaiston ja työväenluokan liiton välttämättömyyden. Ilman joukkojen kokemuksia duumakaudella olisi kadettien paljastaminen ja proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Otsovismin (duumaedustajain poiskutsumisen) taktiik-

ka uhkasi eristää etujoukon sen miljoonaisista reserveistä.

Puolue olisi joutunut irralleen työväenluokasta ja työväenluokka menettänyt vaikutusvaltansa laajojen talonpoikais- ja sotilasjoukkojen keskuudessa, jos proletariaatti olisi kulkenut vasemmisto-kommunistien perässä, jotka kutsuivat kapinaan huhtikuussa v. 1917, jolloin menshevikit ja esserrät eivät vielä olleet ehtineet paljastaa itseään sodan ja imperialismin puoltajiksi, jolloin joukot eivät vielä oman kokemuksen pohjalla olleet ehtineet tajuta, että menshevikien ja esserräin puheet rauhasta, maasta ja vapaudesta olivat valheellisia. Ilman joukkojen kokemusta kerenskiläisyyden ajalla ei menshevikejä ja esserrejä olisi voitu eristää joukoista ja proletariaatin diktatuuri olisi ollut mahdoton. Siksi pikkuporvarillisten puolueiden virheiden "kärsivällisen selittämisen" taktiikka ja avoimen taistelun taktiikka neuvostoissa oli ainoa oikea taktiikka.

Vasemmisto-kommunistien taktiikan vaarallisuus oli siinä, että se uhkasi muuttaa puolueen proletaarisen vallankumouksen johtajasta kouralliseksi tyhjänpäiväisiä salaliittolaisia, joilta puuttuu maaperä jalkainsa alta.

"Etujoukolla yksinään ei voi voittaa — sanoo Lenin. Ei olisi vain tyhmää, vaan vieläpä rikos heittää etujoukko yksinään ratkaisevaan taisteluun, kun koko luokka, kun laajat joukot eivät vielä ole asettuneet joko suoranaisesti auttamaan etujoukkoa tai ainakin hyvänsuovan puolueettomuuden kannalle. Mutta siihen, että todella koko luokka, että pääoman sortamien työläisten todella laajat joukot tulisivat tälle kannalle — siihen ei riitä pelkkä propaganda, pelkkä agitatsioni. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omakohtaista poliittista kokemusta. Tämä on suurten vallankumouksien peruslaki, jonka nyt on epäämättömän selvästi vahvistanut ei ainoastaan Venäjä, vaan myös Saksa. Ei vain Venäjän sivistymättömien, vieläpä usein lukutaidottomien joukkojen, vaan myös Saksan korkeasti sivistyneiden ja kauttaaltaan lukutaitoisten joukkojen on pitänyt omassa nahassaan kokea, miten voimaton, luonteeton, porvariston edessä mateleva, avuton ja matalamielinen II Internatsionaalen ritarien hallitus on ollut, miten äärimmäisten taantumuksellisten (Kornilov Venäjällä, Kapp ja kumppanit Saksassa) diktatuuri on kiertämätön ja proletariaatin diktatuurin ainoa vaihtoehto — ennenkuin ne ovat ratkaisevasti kääntyneet kommunismin tielle" ("Penikkatauti").

Toiseksi. Kunakin hetkenä on löydettävä tapahtumain ketjusta se erikoinen rengas, johon tarttumalla voi pitää käsissä koko ketjun ja valmistaa edellytykset strategisen menestyksen saavuttamiseksi.

Kysymys on siitä, että osataan puolueen edessä olevasta tehtäväsarjasta erottaa juuri se päiväntehtävä, jonka ratkaiseminen on polttopisteenä ja jonka suorittaminen tekee menestykselliseksi muiden päiväntehtäväin ratkaisun.

Tämän määritelmän merkityksen voisi osoittaa kahdella esimerkillä, joista toisen voisi ottaa kaukaisesta menneisyydestä (puolueen muodostumiskaudelta) ja toisen — läheisimmästä nykyajastamme (uuden talouspolitiikan, nepin kaudelta).

Puolueen muodostumiskaudelta, jolloin lukemattomat kerhot ja järjestöt eivät vielä ole olleet toisiinsa sidotut, jolloin "hantvärkkärimäinen" ahdas kerhohenki jäyti puo-

luetta ylhäältä alas asti, jolloin aatteellinen hajanaisuus oli puolueen sisäisen elämän luonteenomaisimpana piirteenä — tällä kaudella perusrenkaana ketjussa ja perustehtävänä puolueen silloisten lähinpäin tehtäväin ketjussa oli yleisvenäläisen maanalaisen lehden luominen. Miksi? Siksi, että vain yleisvenäläisen maanalaisen lehden kautta voitiin niissä oloissa luoda kauttaaltaan ehjä puolueen kantajoukko, joka kykeni sitomaan toisiinsa lukemattomat kerhot ja järjestöt, luomaan aatteellisen ja taktillisen yhtenäisyyden edellytykset ja laskemaan siten perustan todellisen puolueen muodostamiselle.

Aikana, jolloin siirryttiin sodasta taloudelliseen rakennustyöhön, jolloin teollisuus kitui rappion kourissa ja maatalous kärsi kaupunkituotteiden puutetta, jolloin valtion teollisuuden liitto talonpoikaistalouden kanssa muuttui menestykselliseksi sosialistisen rakennustyön perusehdoksi — tuona aikana osoittautui perusrenkaaksi yhteiskunnallisten prosessien ketjussa, perustehtäväksi muiden tehtävien joukossa kaupan kehittäminen. Miksi? Siksi, että nepin oloissa teollisuuden ja talonpoikaistalouden välinen liitto ei ole mahdollinen muutoin kuin kaupan kautta, siksi, että tuotanto ilman menekkiä nepin aikana tietää kuolemaa teollisuudelle, siksi, että teollisuutta voidaan laajentaa vain menekkiä laajentamalla, kauppaa kehittämällä, siksi, että vasta sitten kun olemme liikkuneet kaupan alalla, vallanneet kaupan käsiimme, vasta vallattuamme tämän renkaan voimme toivoa saavamme teollisuuden sidotuksi talousmarkkinain kanssa ja menestyksellisesti ratkaistuksi muutkin lähemmät tehtävät, luodaksemme näin edellytykset sosialistisen talouden perustan rakentamiselle.

"Ei riitä se, että on vallankumousmies ja sosialismin

eli kommunismin kannattaja yleensä — sanoo Lenin — on osattava löytää kunakin hetkenä se ketjun erikoinen rengas, johon on tarrattava kaikin voimin pitääkseen käsissään koko ketjun ja valmistaakseen vankasti siirtymistä seuraavaan renkaaseen"... "Nykyhetkellä... on tällaisena renkaana kotimaisen kaupan vilkastuttaminen valtion sitä oikein säännöstellessä. Kauppa on se rengas historiallisten tapahtumain ketjussa, sosialistisen rakennustyömme ylimenomuodoissa, johon meidän on kaikin voimin tarrattava". (katso "Kullan merkityksestä").

Nämä ovat pääehdot, jotka takaavat taktillisen johdon olevan oikean.

6. *Reformismi ja vallankumouksellisuus.*

Mikä eroittaa vallankumouksellisen taktiikan reformistisesta taktiikasta?

Joidenkin mielestä leninismi on vastustavalla kannalla reformeihin, kompromisseihin ja sopimukseen nähden yleensä. Tämä on aivan väärin. Bolshevikit tietävät yhtä hyvin kuin kuka muu tahansa, että määrätyssä mielessä "jokainen lahja on hyvä", että määrätyllä ehdolla reformit yleensä, kompromissit ja sopimukset erikoisesti — ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä.

Lenin sanoo: "Käydä sotaa kansainvälisen porvariston kukistamiseksi, sotaa, joka on sata kertaa vaikeampaa, pitkällisempää ja monimutkaisempaa kuin kaikkein sitkein tavallisista valtioiden välisistä sodista — ja jo ennakolta kieltäytyä siinä luovimasta, käyttämästä hyväkseen vihollisten välisiä eturistiriitoja (olkoonpa, että ne ovat väliaikaisia), sopimuksista ja kompromisseista muodollisten liittolaisten kanssa (olkoonpa, että nämä liittolaiset ovat

väliaikaisia, heikkoja, horjuvia ja ehdollisia) — eikö tämä ole äärettömän hullunkurista? Eikö se ole samaa kuin jos me vaivoin kavutessamme ennen tutkimattomalle ja ennen saavuttamattomalle vuorenhuipulle, jo ennakolta kieltäytyisimme kulkemasta mutkitellen, palaamasta joskus taaksepäin, luopumasta kerta kaikkiaan valitsemastamme suunnasta ja yrittämästä eri suuntaan?" ("Penikatauti").

Ilmeisesti ei ole kysymys reformeista tai kompromisseista ja sopimuksista, vaan siitä, miten ihmiset reformeja ja sopimuksia käyttävät hyväkseen.

Reformistille on reformi kaikki kaikessa, vallankumoustyö, juttutupahomma ihmisten silmäin lumeeksi. Siksi reformi, reformistisessa taktiikassa porvariston pitäessä valtaa, ehdottomasti muuttuu tämän vallan lujittamisaseeksi, vallankumouksen rappeutumisaseeksi.

Kumousmiehelle taas pääasia on vallankumoustyö eikä reformi, hänelle on reformi vallankumouksen sivutuote. Siksi reformi vallankumouksellisessa taktiikassa porvariston pitäessä valtaa luonnollisesti muuttuu tämän vallan rappeuttamisaseeksi, vallankumouksen lujittamisvälineeksi, kumousliikkeen jatkuvan kehityksen tukikohdaksi.

Kumousmies hyväksyy reformin käyttääkseen sitä julkisen toiminnan maanalaiseen työhön kytkevänä hakana, käyttääkseen sitä verhona, jonka suojassa voimaperäistetään maanalaista toimintaa, joukkojen vallankumouksellista valmistamista porvariston kukistamiseen.

Tämä on reformien ja sopimusten vallankumouksellista käyttämistä imperialismin oloissa.

Reformisti sitävastoin hyväksyy reformin kieltäytyäkseen kaikesta maanalaisesta työstä, estääkseen joukkojen

valmistamisen vallankumoukseen ja elääkseen rauhassa "armollisesti lahjoitetun" reformin turvissa.

Tällainen on reformistisen taktiikan olemus.

Näin on asianlaita reformeihin ja sopimuksiin nähden imperialismi oloissa.

Asia kuitenkin jonkun verran muuttuu imperialismin kumoamisen jälkeen, proletariaatin diktatuurin aikana. Vissillä ehdoilla, vississä tilanteissa, saattaa proletaarinen valta olla pakotettu tilapäisesti poikkeamaan vallitsevan järjestelmän vallankumouksellisen uusimisen tieltä sen asteettaisen uudistamisen tielle, "reformistiselle tielle", niinkuin Lenin sanoo tunnetussa artikkelissaan "Kullasta", kiertoliikkeiden tielle, reformien ja ei-proletaarisille luokille, tehtävien myönnytyksien tielle, jotta nämä luokat saataisiin hajoitetuksi, vallankumoukselle hengähdysaikaa, kootuksi voimia ja valmistetuksi uuden hyökkäyksen edellytykset. Ei voi kieltää, että tämä tie vississä mielessä on reformistinen. On vain muistettava, että meillä on tässä eräs perustava erikoisuus nimittäin se, että reformi tässä tapauksessa lähtee proletaarisesta vallasta, että se lujittaa proletaarista valtaa, että se antaa sille välttämättömän levähdyshetken, että se ei hajoita vallankumousta, vaan ei-proletaarisia luokkia.

Reformi muuttuu siis näissä oloissa vastakohdakseen.

Tällaisen politiikan toteuttaminen proletaarisen vallan taholta käy mahdolliseksi sen vuoksi ja vain senvuoksi, että kumouksen voima edellisellä kaudella on ollut kyllin suuri ja antanut niinmuodoin riittävän laajan tilan jolla voi perääntyä vaihtaessaan hyökkäystaktiikan väliaikaisesti perääntymistaktiikkaan ja kiertoliikkeiden taktiikkaan.

Näinollen, kun reformit ennen porvarillisen vallan aikana olivat vallankumouksen sivutuote, niin nyt proletariaatin diktatuurin aikana ovat reformien lähteenä proletariaatin vallankumoukselliset saavutukset, proletariaatin käsiin kertynyt, näistä saavutuksista muodostuva reservi.

"Reformien suhteen vallankumoukseen — sanoo Lenin — on täsmällisesti ja oikein määritellyt vain marxilaisuus, ja Marx'kin saattoi nähdä tämän suhteen vain yhdeltä puolen, nimittäin tilanteessa, joka edelti ensimäistä, edes jossain määrin lujaa, jossain määrin ajallisesti kestävää proletariaatin voittoa edes yhdessä maassa. Tuollaisessa tilanteessa oli oikean suhteen perusteena: reformi on proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun sivutuote. Proletariaatin voiton jälkeen vaikkapa vain yhdessä maassa, ilmenee jotain uutta reformien suhteessa vallankumoukseen. Periaatteessa asia jää samaksi, muodossa tapahtuu muutos, jota Marx itse ei voinut ennakolta nähdä, mutta joka on tietoisesti käsitettävissä vain marxilaisuuden filosofian ja politiikan pohjalla... Voiton jälkeen reformit (pysyen kansainvälisessä mitassa edelleenkin "sivutuotteena") ovat sille maalle, jossa voitto jo on saavutettu, sitäpaitsi välttämättömiä ja hyväksyttäviä levähdyshetkiä sellaisissa tapauksissa, joissa voimat äärimmäisten ponnistusten jälkeen ilmeisesti eivät riitä sellaisen siirtymisen vallankumoukselliseen suorittamiseen. Voitto antaa sellaisen "voimavaraston", että sen avulla voidaan kestää perääntymään pakoitettunakin, kestää sekä aineellisessa että moraalisessa mielessä". ("Kullan merkitys").

VIII.

Puolue.

Vallankumousta edeltävällä kaudella, enemmän tai vähemmän rauhallisen kehityksen kaudella, jolloin II Internatsionaalen puolueet edustivat työväen liikkeessä määräävää voimaa ja jolloin parlamenttaarisia taistelumuotoja pidettiin perusmuotoina — näissä oloissa puolueella ei ollut eikä voinut olla sitä vakavaa ja ratkaisevaa merkitystä, minkä se sitten sai avointen kumoustaistelujen oloissa. Kautsky sanoo puolustaessaan II Internatsionaalea hyökkäyksiä vastaan että II Internatsionaalen puolueet ovat rauhan aseita eivätkä sodan aseita, että ne juuri sen tähden eivät kyenneet tekemään mitään vakavampaa sodan aikana, proletariaatin vallankumouksellisten liikehtimisten kaudella. Aivan oikein. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että II Internatsionaalen puolueet ovat kelvottomia proletariaatin vallankumoukselliselle taistelulle, että ne eivät ole proletariaatin taistelupuolueita, jotka johtavat työväen valtaan, vaan vaalikoneistoja, jotka on mukautettu parlamenttivaaleihin ja parlamenttaariseen taisteluun. Tämä jo oikeastaan selittääkin sen tosiseikan, että II Internatsionaalen opportunistien valtakaudella ei proletariaatin poliittisena perusjärjestönä ollut puolue, vaan parlamenttiryhmät. On tunnettua, että tuona aikana puolue oli tosiasiassa parlamenttiryhmän lisäke ja sitä palveleva elin. Tuskinpa kaipaa todistelua että noissa oloissa ja tuollai-

sen puolueen johdossa ollessa ei voinut olla puhettakaan proletariaatin valmistamisesta vallankumoukseen.

Asia muuttui kuitenkin perinjuurin uuden aikakauden koittaessa. Uusi aikakausi on luokkien avointen yhteentörmäysten aikaa, proletariaatin kumouksellisten liikehtimisten aikaa, proletaarisen vallankumouksen aikaa, jolloin proletariaatti välittömästi valmistui imperialismin kukistamiseen ja vallanottoon. Tämä kausi asettaa proletariaatin eteen uudet tehtävät: koko puoluetyö on rakennettava uudelle vallankumoukselliselle ladulle, työväkeä on kasvatettava vallankumouksellisen taistelun hengessä, valmistettava ja vedettävä tueksi reservit, liityttävä yhteen naapurimaiden proletaarien kanssa, luotava kestävä yhteys siirto- ja vasallimaiden vapausliikkeen kanssa j.n.e. Ajatus, että nämä uudet tehtävät ovat ratkaistavissa vanhojen sosialidemokraattisten puolueiden voimin, puolueiden, jotka ovat kasvaneet parlamenttarismin rauhallisissa oloissa, merkitsee itsensä jättämistä lohduttomaan epätoivoon, syöksymistä kohti kiertämätöntä tappiota. Jättäytyä tällaisten tehtäväin taakka hartioilla vanhojen puolueiden johdettavaksi tietää sitä, että taistelun tullen ollaan täysin aseettomia. Tuskinpa tarvinnee todistella, että proletariaatti ei voinut tyytyä tällaiseen asiaintilaan.

Tarvittiin siis uusi puolue, taistelupuolue, vallankumouksellinen puolue, kyllin rohkea johtamaan proletaarit taisteluun vallasta, riittävän kokenut selviytyäkseen vallankumouksellisen tilanteen vaikeissa oloissa ja kyllin notkea välttääkseen salakarit tiellään päämääräänsä.

Ilman tällaista puoluetta ei ollut ajattelemistakaan imperialismin kukistamista, proletariaatin diktatuurin saavuttamista.

Tämä uusi puolue on leninismin puolue.

Mitkä ovat tämän uuden puolueen erikoisominaisuudet?

1. *Puolue työväenluokan etujoukkona.*

Puolueen on ennenkaikkea oltava työväenluokan *etujoukko.* Puolueen on kiteytettävä itseensä työväenluokan kaikki parhaat ainekset, niiden kokemus, niiden vallankumouksellisuus, niiden aulis uhrautuvaisuus proletariaatin asian hyväksi. Mutta, voidakseen olla todella etujoukko, täytyy puolueen olla aseistettu vallankumouksellisella teorialla, liikkeen lakien tuntemuksella, vallankumouksen lakien tuntemuksella. Ilman sitä se ei kykene johtamaan proletariaatin taistelua, tempaamaan proletariaattia mukaan. Puolue ei voi olla todellinen puolue, jos se rajoittuu rekisteröimään sen mitä työväenluokan joukot kokevat ja ajattelevat, jos se laahaa alkuvoimaisen liikkeen hännässä, jos se ei kykene voittamaan alkuvoimaisen liikkeen hitautta ja poliittista välinpitämättömyyttä, jos se ei kykene kohoamaan proletariaatin hetken etujen yläpuolelle, jos se ei kykene nostamaan joukkoja proletariaatin luokkaetujen tasolle. Puolueen on oltava työväenluokan etunenässä, sen pitää nähdä pitemmälle kuin työväenluokka, sen on vedettävä mukanaan proletariaatti, eikä laahustettava alkuvoimaisuuden hännässä. II Internatsionaalen puolueet, jotka saarnaavat "häntäoppia" ("hvostismia"), ovat porvarillisen politiikan johdattimia, politiikan, joka tekee köyhälistöstä aseen porvariston käsiin. Vain sellainen puolue, joka on asettunut proletariaatin etujoukon näkökannalle ja kykenee nostamaan joukot proletariaatin luokkaetujen tasolle — vain sellainen puo-

lue kykenee vetämään mukanaan työväenluokan pois trade-unionismin tieltä ja muuttamaan sen itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi. Puolue on työväenluokan poliittinen johtaja.

Puhuin edellä työväenluokan taistelun vaikeuksista, taistelutilanteen monimutkaisuudesta, strategiasta ja taktiikasta, reserveistä ja manöveerauksesta, hyökkäämisestä ja perääntymisestä. Nämä ehdot ainakin ovat yhtä vaikeita, jolleivät vaikeampiakin kuin sodan ehdot. Kuka voi selviytyä näistä ehdoista, kuka voi antaa oikean orienteerauksen proletaarien miljoonajoukoille? Ei mikään armeija sodassa voi tulla toimeen ilman kokenutta esikuntaa, jollei tahdo saattaa itseään häviöön. Eikö ole selvää, että proletariaatti sitäkin vähemmän voi tulla toimeen ilman kokenutta esikuntaa, jollei tahdo jättäytyä vannoutuneen vihollisensa syötäväksi. Mutta missä tämä esikunta on? Tänä esikuntana voi toimia vain proletariaatin vallankumouksellinen puolue. Työväenluokka ilman vallankumouksellista puoluetta on armeija ilman esikuntaa. Puolue on proletariaatin taisteluesikunta.

Mutta puolue ei voi olla ainoastaan *etujoukko*. Sen on samalla oltava *luokan* joukko-osasto, luokan osa, tiukasti siihen kaikilla elinjuurillaan sidottu. Etujoukon ja työväenluokan muiden joukkojen välinen eroavaisuus, puoluetovereiden ja puolueettomien välinen eroavaisuus ei voi hävitä ennenkuin häviävät luokat, niin kauan kuin proletariaatti täydentää itseään tulokkailla muista luokista, niinkauan kuin työväenluokalla kokonaisuudessaan ei ole mahdollisuutta kohota etujoukon tasalle. Mutta puolue lakkaisi olemasta puolue, jos tämä eroavaisuus muuttuisi eristyneisyydeksi, jos puolue sulkeutuisi itseensä ja eristyisi puolueettomista joukoista. Puolue ei voi johtaa

luokkaa, jos sillä ei ole yhteyttä puolueettomien joukkojen kanssa, jos ei ole siltaa puolueen ja puolueettomien joukkojen välillä, jos nämä joukot eivät hyväksy sen johtoa, jos puolue ei nauti joukkojen moraalista ja poliittista luottoa. Äskettäin otettiin puolueeseemme 200 tuhatta uutta työläisjäsentä. Merkillepantavaa siinä on se seikka että he eivät tulleet puolueeseen niin paljon itsestään kuin koko muun puolueettoman joukon lähettäminä, joukon, joka otti aktiivisesti osaa uusien jäsenten vastaanottoon ja jonka hyväksymättä ei yleensä uusia jäseniä otettu. Tämä seikka todistaa sen, että puolueettoman työväen laajat joukot pitävät puoluettamme *omana* puolueenaan, *läheisenä* puolueenaan, jonka laajeneminen ja lujittuminen on heille sydämen asia ja jonka johtoon he vapaaehtoisesti uskovat kohtalonsa. Tuskin tarvitsee todistella, että ilman näitä näkymättömiä moraalisia siteitä, jotka liittävät puolueen puolueettomiin joukkoihin, puolue ei olisi voinut muodostua luokkansa ratkaisevaksi voimaksi. Puolue on työväenluokan erottamaton osa.

"Me — sanoo Lenin — olemme luokan puolue ja siksi *melkein koko luokan* (sota-aikoina, kansalaissodan kaudella aivan koko luokan) pitää toimia puolueemme johdon alaisena, pitää liittyä puolueeseemme mitä kiinteämmin. Mutta olisi manilovilaisuutta ja hvostismia ajatella, että koko luokka tai melkein koko luokka voisi joskus kapitalismin aikana kohota yhtä tietoiseksi ja aktiiviseksi kuin sen etujoukko, sen sosialistinen puolue. Ei yksikään järkevä sosialisti vielä ole epäillyt, että kapitalismin vallitessa edes ammatillinen järjestö (jonka kehittymättömät työläiskerrokset helpommin voivat sulattaa, koska se on alkuperäisempi) voisi käsittää melkein koko työväenluokan tai koko työväenluokan. Jos unohdetaan etujou-

kon ja muun sille myötätuntoisen joukon välinen ero, niin tietää se itsepetosta. Vain itsensä pettämistä, silmäin sulkemista tehtäviemme laajuudelta, näiden tehtävien typistämistä merkitsisi etujoukon ja kaikkien sille myötätuntoisten joukkojen välisen eroavaisuuden unohtaminen, sen unohtaminen, että etujoukon ainainen velvollisuus on kohottaa yhä laajemmat ja laajemmat työläiskerrokset tämän etujoukon tasalle". ("Askel eteenpäin").

2. *Puolue työväenluokan järjestyneenä joukko-osastona.*

Puolue ei ole ainoastaan työväenluokan etujoukko. Jos se tahtoo todella johtaa luokan taistelua, niin on sen samalla oltava luokkansa *järjestynyt* joukko-osasto. Puoluetehtävät kapitalismin oloissa ovat tavattoman suuret ja moninaiset. Puolueen on ohjattava proletariaatin taistelua äärettömän vaikeissa sisäisen ja ulkonaisen kehityksen oloissa, sen on vietävä proletariaatti hyökkäykseen silloin kun tilanne hyökkäystä vaatii, sen on johdettava köyhälistö välttämään voimakkaan vihollisen isku, kun tilanne vaatii perääntymistä, sen on valettava järjestymättömien puolueettomien työläisten miljoonajoukkoihin taistelukurin ja suunnitelmallisuuden henki, järjestyneisyyden ja kestävyyden henki. Mutta puolue voi suorittaa nämä tehtävät vain siinä tapauksessa, että se itse on kurin ja järjestyneisyyden ruumiillistuma, että se itse on proletariaatin *järjestynyt* joukko-osasto. Ilman näitä ehtoja ei voi olla puhettakaan siitä, että puolue voi todella johtaa proletariaatin miljoonajoukkoja. Puolue on työväenluokan järjestynyt joukko-osasto.

Ajatus puolueesta järjestyneenä kokonaisuutena on

kiteytetty Leninin formuleeraamana puolueemme ohjesäännön ensi pykälässä, missä puolue katsotaan järjestöjen *summaksi* ja puolueen jäsenet puolueen jonkun järjestön jäseniksi. Menshevikit, jotka vastustivat tätä formuleerausta jo v. 1903, esittivät sen sijalle puolueeseen itselukeutumis-"systeemiä", puoluejäsenen nimen ulottamis-"systeemiä" jokaiseen "professoriin" ja "kimnasistiin", jokaiseen "myötätuntoiseen" ja "lakkoilijaan", joka tavalla tai toisella kannattaa puoluetta vaikkei kuulukaan eikä halua kuulua mihinkään puoluejärjestöön. Tuskin tarvitsee todistella, että tämä originelli "systeemi", jos se olisi tullut vahvistetuksi puolueessamme, olisi kiertämättä vienyt siihen, että professorit ja kimnasistit olisivat täyttäneet puolueen ja muuntaneet sen hajanaiseksi, muodottomaksi ja järjestyksettömäksi "muodostumaksi", joka olisi hukkunut "myötätuntoisten" mereen, huuhtonut pois puoluetta ja luokkaa eroittavan rajan ja tehnyt tekemättömäksi puolueelle järjestymättömien joukkojen nostamisen etujoukon tasalle. Ei kannata puhuakaan siitä, että puolueemme, jos se olisi omaksunut tällaisen opportunistisen "systeemin", ei olisi kyennyt täyttämään työväenluokan järjestävän kantajoukon tehtävää vallankumouksemme kuluessa.

"Martovin näkökannalta — sanoo Lenin — jää puolueen raja aivan epämääräiseksi, sillä "jokainen lakkolainen" voi "julistautua puolueemme jäseneksi". Mitä hyötyä tällaisesta hajanaisuudesta? Puoluejäsenen "nimityksen" laaja leviäminen. Vahinkona siitä on luokan ja puolueen toisiinsa sotkemisen epäjärjestystä aikaansaavan ajatuksen istuttaminen" ("Askel eteenpäin").

Mutta puolue ei ole vain puoluejärjestöjen summa. Puolue on samalla näiden järjestöjen yhtenäinen *järjes-*

telmä, niiden muodollinen yhtymä ehjäksi kokonaisuudeksi, ylempine ja alempine johtoelimineen, vähemmistön alistumisineen enemmistön päätöksiin, kaikkia puoluejäseniä velvoittavine käytännöllisine päätöksineen. Ilman näitä ehtoja ei puolue voi olla ehjä järjestetty kokonaisuus, joka kykenee suunnitelmallisesti ja järjestyneesti johtamaan työväenluokan taistelua.

"Ennen — sanoo Lenin — ei puolueemme muodollisesti ollut järjestetty kokonaisuus, vaan yksityisten ryhmien summa, ja siksi ei näiden ryhmien välillä voinut ollakaan muita suhteita kuin aatteellinen vuorovaikutus. *Nyt* on meistä tullut järjestynyt puolue ja tämä merkitsee vallan luomista, aatteen auktoriteetin muuttumista vallan auktoriteetiksi, alempien puolueasteitten alistumista ylempien johtoon." ("Askel eteenpäin").

Prinsiippi, että vähemmistö alistuu enemmistön päätöksiin, että puoluetyötä johdetaan keskuksesta käsin, aiheuttaa usein hyökkäyksiä horjuvien ainesten taholta, syytöksiä "byrokratismista", "formalismista" j.n.e. Tuskinpa tarvitsee todistella, että ehjä puolueen suunnitelmallinen toiminta ja työväenluokan taisteluun johtaminen olisi mahdotonta, ellei toteuteta näitä periaatteita. Leninismi järjestökysymyksessä on näiden prinsiippien tiukkaa toteuttamista. Taistelua näitä prinsiippejä vastaan, nimittää Lenin "venäläiseksi nihilismiksi" ja "herraskaiseksi anarkismiksi", jotka ansaitsevat tulla naurunalaisiksi ja hiiteen heitetyiksi.

Lenin sanoo näistä horjuvista aineksista kirjassaan "Askel eteenpäin":

"Venäläiselle nihilistille tämä herraskainen anarkismi on hyvin ominainen. Puolue näyttää hänestä kummitustehtaalta, osan alistumisen kokonaisuuden alle, vähemmistön enemmistön alle kuvittelee hän orjuuttamiseksi", työn jakaminen keskuksen johdolla nostattaa hänen puoleltaan tragi-koomillisia valituksia sitä vastaan, että ihmisistä tehdään "pikkurattaita ja ruuveja", puolueen järjestöohjesäännöstä muistuttaminen saa aikaan halveksuvan irvistyksen ja väheksyvän huomautuksen, että voihan ilman ohjesääntöäkin... Nähtävästi on selvää, että kirkuna julkeasta byrokratismista on pelkästään tyytymättömyyden verho keskuksen henkilökokoonpanoa vastaan, on vain viikunalehti. — Sinä olet byrokrati, koska kokous on sinut nimittänyt vastoin minun tahtoani; sinä olet formalisti, koska nojaudut kokouksen muodolliseen päätökseen etkä minun suostumukseeni; sinä toimit karkean mekaanisesti, koska vetoat puoluekokouksen "mekaaniseen" enemmistöön etkä välitä minun toivomuksestani tulla koopteeratuksi; sinä olet itsevaltias, koska et tahdo luovuttaa valtaa vanhan, itsetyytyväisen sakin käsiin". (Puhe on Axelrodin, Martovin, Podresovin y.m. sakista, jotka eivät alistuneet II puoluekokouksen päätöksiin ja syyttivät Leniniä "byrokratismista").

3. *Puolue proletariaatin luokkajärjestäytymisen korkeimpana muotona.*

Puolue on työväenluokan järjestäytynyt joukko-osasto. Mutta puolue ei ole työväenluokan ainoa järjestö. Proletariaatilla on vielä joukko muita järjestöjä, joita ilman se ei voi käydä oikein taistelua pääomaa vastaan: sillä on ammattiliitot, osuusliikkeet, tehdasjärjestöt, parlamenttiryhmät, puolueettomat naisyhdistykset, sanomalehdet, valistusjärjestöt, nuorisoliitot, vallankumoukselliset taistelujärjestöt (avointen kumousesiintymisten aika-

na), edustajain neuvostot, valtiollinen järjestömuoto (jos köyhälistö on vallassa) j.n.e. Näiden järjestöjen valtava enemmistö on puolueettomia ja vain pieni osa liittyy suoranaisesti puolueeseen tai muodostaa sen haarautumia. Kaikki nämä järjestöt ovat määrätyissä oloissa työväenluokalle aivan välttämättömiä, sillä ilman niitä on mahdoton lujittaa proletariaatin luokka-asemia taistelun eri aloilla, ilman niitä on mahdoton karaista proletariaatti voimaksi, joka on määrätty korvaamaan porvarillisen järjestelmän sosialistisella järjestelmällä. Mutta miten toteutetaan yhtenäinen johto, kun järjestöjä on niin runsaasti? Mikä takaa, että monien järjestöjen olemassaolo ei vie hajanaisuuteen johdossa? Voidaan sanoa, että kukin näistä järjestöistä tekee työtä omalla erikoistuneella alallaan ja etteivät ne senvuoksi voi häiritä toinen toistaan. Tietenkin tämä on oikein. Mutta oikein on sekin, että kaikkien näiden järjestöjen on tehtävä työtä samaan suuntaan, sillä ne palvelevat *samaa luokkaa,* proletaarien luokkaa. Kysytään, kuka määrää sen linjan, sen yleissuunnan, jota kaikkien näiden järjestöjen on työssään noudatettava? Mikä on se keskusjärjestö, joka ei ainoastaan kykene riittävän kokemuksen omaavana, muokkaamaan tätä yhteislinjaa, vaan jolla myös riittävän auktoriteetin omaavana, on mahdollisuus saada kaikki nämä järjestöt toteuttamaan käytännössä tätä linjaa, saadakseen johdon yhtenäiseksi ja tehdäkseen vastakkaiset virtaukset mahdottomiksi?

Se järjestö on proletariaatin puolue.

Puolueella on tähän kaikki edellytykset; ensiksikin, koska puolue on luokan parasten ainesten kokoamispaikka, ainesten, joilla on välittömät yhteydet proletariaatin puolueettomien järjestöjen kanssa ja jotka hyvin usein johtavat niitä: toiseksi, koska puolue työväenluokan parhaiden jäsenten kokoontumispaikkana on paras koulu työväenluokan johtajien muokkaamiseksi, johtajien, jotka kykenevät johtamaan luokkansa kaikkia järjestömuotoja; kolmanneksi, koska puolue työväenluokan johtajien parhaana kouluna on kokemuksensa ja auktoriteettinsa puolesta ainoa järjestö, joka kykenee keskittämään proletariaatin taistelun johdon ja siten muuttamaan työväenluokan kaikki puolueettomat järjestöt palveleviksi elimiksi ja yhdyssiteeksi, jotka liittävät sen luokkaan. Puolue on proletariaatin luokkajärjestymisen korkein muoto.

Tämä ei tietysti merkitse sitä, että puolueettoman järjestön, ammattiliiton, osuustoiminnan j.n.e. pitää olla muodollisesti alistettu puolueen johdon alaiseksi. Kysymys on vain siitä, että puoluejäsenet, jotka kuuluvat näihin järjestöihin ja epäilemättä vaikutusvaltaisina ihmisinä, tekisivät kaikkensa, jotta nämä puolueettomat järjestöt lähestyisivät toiminnassaan proletariaatin puoluetta ja vapaaehtoisesti hyväksyisivät sen poliittisen johdon.

Sentähden Lenin sanoo, että "puolue on proletariaatin luokkajärjestön korkein muoto", jonka poliittisen ohjauksen pitää olla ulotettu proletariaatin kaikkiin muihin järjestömuotoihin (katso "Penikkatauti").

Sentähden opportunistinen teoria puolueettomien järjestöjen "riippumattomuudesta" ja "puolueettomuudesta", teoria, joka on antanut hedelminään *riippumattomia* parlamenttimiehiä ja puolueesta *irrottuneita* sanomalehtitoimitsijoita, *ahdasmielisiä* ammattiliittolaisia ja *porvarillistuneita* osuustoimintamiehiä, on sovittamaton leninismin teorian ja käytännön kanssa.

4. *Puolue proletariaatin diktatuurin aseena.*

Puolue on proletariaatin korkein järjestömuoto. Puolue on johtava perustekijä proletaariluokan sisällä ja tämän luokan järjestöjen keskuudessa. Tästä ei kuitenkaan seuraa, että puoluetta voidaan pitää itsetarkoituksena, itseään tyydyttävänä voimana. Puolue ei ole ainoastaan proletaarien luokkayhdistymisen korkein muoto — se on samalla proletariaatin käsissä diktatuurin *saavuttamisase,* kun diktatuuria ei vielä ole saavutettu, diktatuurin *lujittamisase* ja *laajentamisase,* kun diktatuuri jo on saavutettu. Puolue ei olisi voinut saavuttaa niin suurta merkitystä eikä se olisi voinut nousta proletariaatin kaikkien muiden järjestömuotojen yläpuolelle, jollei proletariaatin eteen olisi astunut kysymys vallasta, jollei imperialismin tilanne, sotien välttämättömyys, kriisi olisi vaatineet proletariaatin kaikkien voimien keskittämistä yhteen kohtaan, kumousliikkeen kaikkien lankojen vetämistä yhteen paikkaan, jotta porvaristo saataisiin kukistetuksi ja proletariaatin diktatuuri luoduksi. Puolue on proletariaatille tarpeen ennenkaikkea taisteluesikuntana, joka on välttämätön vallanoton menestymiselle. Tuskin kaipaa todistelua, että ilman puoluetta, joka kykeni kokoomaan ympärilleen proletariaatin joukkojärjestöt ja keskittämään taistelun kuluessa koko liikkeen johdon, Venäjän proletariaatti ei olisi voinut toteuttaa vallankumouksellista diktatuuriaan.

Mutta puolue on proletariaatille tarpeellinen ei ainoastaan diktatuurin valtaamista varten, vaan vielä enemmän diktatuurin säilyttämistä, lujittamista ja laajentamista varten sosialismin täydellisen voiton hyväksi.

"Nykyään varmaankin jo melkein jokainen käsittää — sanoo Lenin — että bolshevikit eivät olisi voineet pitää valtaa — puhumattakaan kahdesta ja puolesta vuodesta — edes kahta ja puolta kuukautta ilman mitä ankarinta ja todella rautaista kuria puolueessamme, ilman mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta tukea työväenluokan koko massan taholta, s.o. kaiken sen taholta, mitä työväenluokassa on ajattelevaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää vetämään mukaansa tai temppaamaan liikkeelle takapajuiset kerrokset." ("Penikkatauti").

Mitä merkitsee "säilyttää" ja "laajentaa" diktatuuria? Se merkitsee kurin ja järjestyneisyyden hengen valamista proletaarien miljoonajoukkoihin; se merkitsee vakuuden ja suojusmuurin luomista proletaarisissa joukoissa pikkuporvarillisen alkuvoimaisuuden ja pikkuporvarillisten tottumusten syövyttäviä vaikutuksia vastaan; se merkitsee proletaarien järjestötyön lujittamista pikkuporvarillisten kerrosten uudelleen kasvattamisen ja uusiksi muokkaamisen alalla; se merkitsee proletaaristen joukkojen auttamista kasvattamaan itsensä voimaksi, joka kykenee hävittämään luokat ja valmistamaan maaperän sosialistisen tuotannon järjestämiselle. Kaiken tämän suorittaminen on mahdoton ilman puoluetta, puoluetta, jonka tekee voimakkaaksi sen ehjyys ja kuri.

"Proletariaatin diktatuuri — sanoo Lenin — on sitkeää taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvattavaa ja kurinpidollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja tottumuksia vastaan. Miljoonain ja kymmenien miljoonain ihmisten tottumuksen voima on pelottavin voima. Ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, ilman puoluetta, joka nauttii kaiken sen luottamusta, mitä kyseessä-

olevassa luokassa on rehellistä — ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen — on mahdotonta käydä menestyksellisesti tätä taistelua" ("Penikkatauti").

Proletariaatti tarvitsee puoluetta valloittaakseen ja säilyttääkseen diktatuurin. Puolue on proletariaatin diktatuurin ase.

Tästä taas seuraa, että luokkien hävitessä, proletariaatin diktatuurin kuoleutuessa kuolee myös puolue.

5. *Puolue yhteistahtona, joka ei siedä ryhmityksiä.*

Proletariaatin diktatuurin valtaaminen ja säilyttäminen on mahdoton ilman puoluetta, jonka voima on sen tiiviydessä ja rautaisessa kurissa. Mutta rautainen kuri puolueessa ei ole ajateltavissa ilman tahdon yhteyttä, ilman puolueen kaikkien jäsenten toiminnan täydellistä ja ehdotonta yhtenäisyyttä. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että puolueen sisällä on kielletty taistelu eri mielipiteiden välillä. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää eri mielipiteiden kritiikkiä ja taistelua puolueen sisällä. Sitäkin vähemmän tämä merkitsee, että kurin pitää olla "sokeaa". Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää tietoista ja vapaaehtoista alistumista, sillä vain tietoinen kuri voi olla rautaista kuria. Mutta sen jälkeen, kun mielipiteiden taistelu on päättynyt, kritiikki tyhjentävästi esitetty ja päätös tehty, on kaikkien puoluejäsenten yhteistahto ja yhteistoiminta se välttämätön ehto, jota ilman ei voi ajatella yhtenäistä puoluetta yhtä vähän kuin rautaista kuria puolueessa.

Lenin sanoo: "Nykyisellä kärjistyneen kansalaissodan kaudella kommunistinen puolue voi täyttää velvollisuutensa vain siinä tapauksessa, että se on järjestetty mahdollisimman keskitetysti, että siinä vallitsee rautainen kuri, sotakuria lähentelevä kuri, ja että sen puoluekeskus on laajoilla valtuuksilla varustettu auktoriteettinen valtaelin, joka nauttii puoluejäsenten yleistä luottamusta" ("Kominterniin pääsyn ehdot").

Näin on asianlaita puoluekuriin nähden taistelutilanteessa diktatuurin valtaamisen edellä.

Samaa on sanottava puoluekurista diktatuurin valtaamisen jälkeen, mutta vielä enemmän korostettuna.

"Se, joka vähimmässäkään määrässä heikentää — sanoo Lenin — rautaista kuria proletariaatin puolueessa (erittäinkin proletariaatin diktatuurin aikana) se todellisuudessa auttaa porvaristoa proletariaattia vastaan" ("Penikkatauti").

Tästä seuraa, että ryhmitykset eivät sovi yhteen puolueen yhtenäisyyden eikä sen rautaisen kurin kanssa. Tuskin tarvinnee todistaa, että ryhmitysten säilyminen johtaa useampien keskuksien olemassaoloon, useampien keskuksien olemassaolo taas merkitsee sitä, että yhteinen keskus puolueesta puuttuu, yhteistahto hajoaa, kuri heikkenee ja höltyy, diktatuuri heikkenee ja rappeutuu. II Internatsionaalen puolueet, jotka taistelevat proletariaatin diktatuuria vastaan eivätkä tahdo johtaa proletaareja valtaan, voivat kyllä sallia sellaista vapaamielisyyttä kuin ryhmittymisvapaus, sillä ne eivät lainkaan tarvitse rautaista kuria. Mutta Kommunistisen Internatsionaalen puolueet, jotka rakentavat työnsä proletariaatin diktatuurin luomis- ja lujittamistehtäväin pohjalle, eivät voi suostua "vapaamielisyyteen" eivätkä ryhmitysvapauteen. Puolue on yhteistahto, joka ei siedä ryhmityksiä ja vallan hajoittamista puolueessa.

Tästä syystä on Lenin selvittänyt "ryhmitysten vaaraa puolueen ehjyyden proletariaatin etujoukon yhteistahdon toteuttamisen kannalta, proletariaatin diktatuurin menestymisen perusehdon kannalta". Tämä Leninin selvitys on vahvistettu X:n puoluekokouksen erikoisessa päätöslauselmassa." — "Puolueen ehjyydestä."

Tästä syystä Lenin vaati "hävittämään täydelleen ryhmittymät" ja "hajoittamaan heti poikkeuksetta kaikki ryhmät, olkootpa ne syntyneet millä pohjalla tahansa", "puolueesta ehdottomasti ja heti erottamisen" uhalla. (Katso päätöslauselmaa "Puolueen ehjyydestä").

6. *Puolue lujittuu siten, että se puhdistaa itsensä opportunistisista aineksista.*

Ryhmittäytymisen lähteenä puolueessa ovat sen opportunistiset ainekset. Proletariaatti ei ole suljettu luokka. Siihen virtaa lakkaamatta uusia tulokkaita talonpoikaistosta, pikkuporvaristosta, intelligenssistä, joita kapitalismin kehitys proletarisoi. Samaan aikaan tapahtuu proletariaatin kerman, pääasiallisesti ammattiliitto- ja parlamenttitoimitsijoiden rappeutumisprosessi, kerman, jota porvaristo ruokkii hyvin siirtomaiden antaman ylivoiton laskuun. "Tämä porvarillistuneiden työläisten kerros — sanoo Lenin — tai "työläisaristokraattien" kerros, työläisten, jotka elintavoiltaan, tulojensa määriltä ja koko maailmankatsomukseltaan ovat täydellisiä pikkuporvareita — tämä kerros on II Internatsionaalen päätuki ja meidän päivinämme *porvariston tärkein yhteiskunnallinen* (ei sotilaallinen) *tuki.* Sillä ne ovat *porvariston todellisia agentteja työväenliikkeessä,* kapitalistiluokan työläiskäskyläisiä, reformismin ja schovinismin todellisia johdattimia" ("Imperialismi").

Kaikki nämä pikkuporvarilliset ryhmät tunkeutuvat tavalla tai toisella puolueeseen, tuoden mukanaan horjumisen ja opportunismin hengen, rappeutumisen ja epäluottamuksen hengen. Ne ne pääasiassa muodostavat ryhmittymisen ja rappeutumisen alkulähteen, epäjärjestyksen ja puolueen sisältäkäsin tapahtuvan räjähdyksen syyn. Taistella imperialismia vastaan selkäpuolellaan tällaiset "liittolaiset", tietää sellaisten sotilaiden asemaan joutumista, joita ammutaan yhtäaikaa kahdelta puolen, edestä rintamalta ja takaa selkäpuolelta. Siksi säälimätön taistelu tällaisia aineksia vastaan, niiden ajaminen pois puolueesta on välttämätön ennakkoehto, voidakseen menestyksellä taistella imperialismia vastaan.

Teoria opportunististen ainesten "voittamisesta" aatteellisen taistelun tietä puolueen sisällä, teoria näiden ainesten "vähittäisestä hävittämisestä" saman puolueen puitteissa on mätä ja vaarallinen teoria, joka uhkaa puoluetta halvauksella ja kroonillisella sairaudella, joka uhkaa saattaa puolueen opportunismin syövytettäväksi, joka uhkaa jättää proletariaatin ilman vallankumouksellista puoluetta, joka uhkaa riistää proletariaatilta sen pääaseen taistelussa imperialismia vastaan. Puolueemme ei olisi voinut päästä oikealle tielle, se ei olisi voinut ottaa valtaa ja järjestää proletariaatin diktatuuria, se ei olisi voinut selviytyä kansalaissodassa voittajana, jos sen riveissä olisivat olleet Martovit ja Danit, Potersovit ja Axelrodit. Se, että puolueemme onnistui itsessään luomaan sisäisen yhtenäisyyden ja riveissään ennenkuulumattoman ehjyyden, se on ennenkaikkea sen ansiota, että se kykeni aikanaan puhdistautumaan opportunismin loasta, että se osasi ajaa ulos puolueesta likvidaattorit ja menshevikit. Proletaaristen puolueiden kehityksen ja lujittumisen tie

käy niiden puhdistumisen kautta opportunisteista ja reformisteista, sosiali-imperialisteista ja -shovinisteista, sosialipatrioteista ja -pacifisteista. Puolue lujittuu siten, että puhdistaa itsensä opportunistisista aineksista.

"Jos pidämme riveissämme menshevikit ja reformistit — sanoo Lenin — emme voi voittaa proletaarisessa vallankumouksessa, emme voi puolustaa sitä. Periaatteessa tämä on ilmeistä. Käytännössä ovat sen vahvistaneet Venäjän ja Unkarin kokemukset... Venäjällä on *monta kertaa* ollut vaikeita tilanteita, joissa neuvostovalta *varmasti* olisi kukistunut, jos menshevikit, reformistit ja pikkuporvarilliset demokraatit olisivat jääneet puolueeseemme... Italiassa — niinkuin yleisesti myönnetään — proletariaatin ratkaisevat taistelut porvaristoa vastaan valtiovallan valtaamisesta ovat lähestymässä. Sellaisena hetkenä ei ole vain ehdottoman välttämätöntä poistaa puolueesta menshevikit, reformistit, turattilaiset, vaan voipa vielä osoittautua hyödylliseksi poistaa hyviä kommunisteja, joilla on tapana horjua ja jotka osoittavat viettymystä "yhtenäisyyteen" reformistien kanssa, poistaa heidät kaikista vastuunalaisista tehtävistä... Vallankumouksen aattona ja sinä hetkenä, kun käydään kuuminta taistelua sen voitosta, voivat pienimmätkin horjumiset puolueen sisällä *tuhota kaikki,* murskata vallankumouksen, riistää vallan proletariaatin käsistä, sillä sen valta ei vielä ole luja, sillä hyökkäys sen kimppuun on vielä liian voimakas. Jos horjuvat johtajat tällaisena aikana poistuvat, niin ei se heikennä vaan se vahvistaa sekä puoluetta että työväenliikettä ja vallankumousta" (katso "Vääriä puheita vapaudesta").

IX.

Tyyli työssä.

"Puhe ei ole kirjallisesta tyylistä. Tarkoitan tyyliä työssä, sitä erikoista ja omalaatuistaan leninismin käytännössä, mikä luo leniniläisen työntekijän erikoistyypin. Leninismi on teoreettinen ja käytännöllinen koulu, joka muokkaa puolue- ja valtiollisen työntekijän erikoisen tyypin, joka luo erikoisen leniniläisen tyylin työssä. Mitkä ovat tämän tyylin kuvaavimmat piirteet? Mitkä ovat sen erikoisuudet?

Niitä on kaksi: a) venäläinen kumouksellinen lennokkuus ja b) amerikalainen toimekkuus. Leninismin tyyli on näiden kahden ominaisuuden yhdistelmä puolue- ja valtiollisessa toiminnassa.

Venäläinen kumouksellinen lennokkuus on vastamyrkkyä hitautta, turtumista, konservatiivisuutta, ajatuksen pysähdystilaa ja isoisiltä perittyjen tottumusten orjallista noudattamista vastaan. Venäläinen kumouksellinen lennokkuus on elävöittävä voima, joka herättää ajatuksen, vie eteenpäin, murskaa menneen, avaa uusia näköaloja. Ilman sitä on kaikkinainen liike eteenpäin mahdoton. Mutta sillä on myös kaikki mahdollisuudet epäsikiöistyä käytännössä tyhjäksi "vallankumoukselliseksi" manilovilaisuudeksi, jos siihen ei yhdy amerikalainen toimeliaisuus työssä. Esimerkkejä tällaisesta epäsikiöistymisestä on yllinkyllin. Kukapa ei tunne "vallankumouksellisen" sanasepittelyn ja "kumouksellisen" suunnitelmainluomisen tautia, jonka lähteenä on usko kaikki-

voivan ja kaikkimuuttavan dekreetin voimaan. Eräs venäläinen kirjailija I. Ehrenburg on kertomuksessaan "Täydellistynyt kommunistinen ihminen" kuvannut tätä tautia sairastavan "bolshevikin tyypin", joka otti tehdäkseen luonnoksen aivan täydellisestä ihmisestä ja... "hukkui" ... tähän "työhönsä". Kertomuksessa on paljon liioteltua, mutta silti se epäilemättä arvioi oikein taudin. Mutta tuskinpa kukaan muu on niin pahasti ja säälittä ruoskinut tämän lajin sairaita kuin Lenin; "kommunistiseksi ylimielisyydeksi" hän ivasi tätä sairaalloista uskoa sanasepusteluun ja dekreeteillä luomiseen.

"Kommunistinen ylimielisyys — sanoi Lenin — se on sitä, että ihminen, joka on kommunistisen puolueen jäsen ja jota ei vielä ole puhdistettu siitä (potkittu pois puolueesta. — Suom.), kuvittelee voivansa suorittaa kaikki tehtävänsä antamalla kommunistisia dekreettejä" (Poliittisen valistustyöntekijäin kokouksessa pitämästä puheesta).

"Vallankumouksellisen" sanahelinän vastakohdaksi Lenin tavallisesti asetti yksinkertaiset ja arkipäiväiset asiat ja alleviivasi tällä, että "vallankumouksellinen sepittely" on todellisen leninismin sekä henkeä että kirjainta vastaan.

"Vähemmän koreita fraaseja — sanoo Lenin — enemmän arkipäivän yksinkertaisia asioita... Vähemmän poliittista pärinää, enemmän huomioita kommunistisen rakennustyön yksinkertaisimmille, mutta eläville tosiseikoille". — ("Suuri alote").

Amerikalainen toimekkuus on päinvastoin vastamyrkkyä "vallankumoukselliselle" manilovilaisuudelle ja mielikuvitukselliselle sanasepittelylle. Amerikalainen toimekkuus on se murtamaton voima, joka ei tunne eikä

tunnusta esteitä, joka sitkeällä toimekkuudellaan huuhtoo pois kaikki esteet, joka ei voi olla loppuun viemättä kerran alettua asiaa — vaikka kyseessä olisi kuinka pieni asia —, jota ilman on mahdoton ajatellakaan vakavaa rakennustyötä. Mutta amerikalaisella toimekkuudella on kaikki edellytykset muuttua ahdasmieliseksi ja periaatteettomaksi touhuamiseksi, jos se ei yhdy venäläiseen kumoukselliseen lennokkuuteen. Kuka ei tuntisi ahtaan käytännöllisyyden ja periaattettoman touhuamisen tautia, touhuamisen, joka usein on saanut eräät "bolshevikit" uudelleen syntymään ja luopumaan vallankumouksen asiasta! Tämä omituinen tauti on esitetty B. Piljnakin kertomuksessa "Nälkävuosi", missä kuvataan venäläisten "bolshevikien" tyyppejä, jotka ovat täynnään tahtoa ja käytännöllistä päättäväisyyttä, jotka "toimivat" hyvin "tarmokkaasti", mutta joilta puuttuu perspektiivit, jotka eivät tiedä "miksi niin tehdään" ja jotka tämän tähden luisuvat vallankumouksellisen toiminnan tieltä. Ei kukaan ole niin myrkyllisesti ivannut tätä touhuamistautia kuin Lenin. "Ahdasmielinen käytännöllisyys", "päätön touhukkuus" — nimitti Lenin pilkallisesti tätä tautia. Hän asetti tavallisesti sen vastakohdaksi elävän kumoustoiminnan ja kumousperspektiivien välttämättömyyden arkityömme kaikissa asioissa. Tällä hän alleviivasi, että periaatteeton touhukkuus on yhtä vastakkainen todelliselle leninismille, kuin "vallankumouksellinen" sanahelinä.

Venäläisen kumouksellisen lennokkuuden yhdistäminen amerikalaiseen toimekkuuteen — kas siinä on leninismin ydin puolue ja valtiollisessa työssä.

Vain tällainen yhdistelmä antaa meille leniniläisen toimitsijan täydellisen tyypin, leninismin tyylin työssä.

SISÄLTÖ:

Työläisen Tietokirjasto

Tässä sarjassa tullaan julkaisemaan kaikenlaisia tietokirjoja. Siihen tulee kommunistisia, luonnontieteellisiä, kehitysopillisia, historiallisia ja yleensä kaikkia sellaisia teoksia, jotka koskevat yleistä valistusta. Siinä tullaan julkaisemaan erikoistutkimuksia eri maista, eri tapauksista, siihen tulee kuulumaan puhtaasti luonnontieteellisiä teoksia. Täten se ei yksipuolisesti sisällä vain työväenliikkeelle välittömiä kirjoja, vaan tulee se käsittämään inhimillisen tietämisen kaikki asteet, kaikki saavutukset. Kirjaston tarkotuksena on jakaa valistusta kaikilta aloilta, ottaa maailmankirjallisuuden parhaat teokset ja julaista ne. Tällä tavalla saadaan yleinen sivistys nopeasti juurrutetuksi suuriin joukkoihin. Näin laaja on Työläisen Tietokirjaston ohjelma. Joten kirjasto ei ole "kuiva", vaan mielenkiintoinen valistuskirjasto, jonka jokainen numero palvelee määrättyä tarvetta ja vaatimusta. Tarkotus on luoda sellainen sivistyspohja, että se kestää, olipa kysymyksessä kommunistinen tietoisuus tai yleissivistys.

Tähän saakka tässä sarjassa on ilmestynyt seuraavat teokset:

Kommunistinen Manifesti

kirj. Karl Marx, — kolmas painos. Historiallinen, ikuisesti elävä teos, kirjotettu tyylillä, joka tempaa mukaansa, pätevä, koskapa sen tekijä on vallankumouksellisen työväenliikkeen tieteellinen selittäjä, oppikirja tänään kuten se oli silloin kuin se julkaistiin. Sidottuna koviin kansiin 75c.

Napoleon Kolmannen Vallankaappaus

Kirjottanut Karl Marx. Vasta ilmestynyt uutuus Työläisen Tietokirjastoon. Hinta koviin kansiin sidottuna 75c.

Kuinka loistavasti siinä sovellutetaankin käytäntöön materialistista historiankirjottamista! Kuin panoraamana vaeltaa edessämme kuva Europan proletariaatin taisteluista, sen petkuttamisesta, porvariskuninkaasta, tuosta vähäpätöisestä, nerottomasta kiipeilijästä, jonka osalle oli sattunut kapitalistisen maailmantuotannon jalkoihin joutuminen, hänen noustaan ja hänen laskustaan — ei niinkään paljo yksilönä, vaan yhteiskunnallisen kuohunnan aallonharjalle heittämänä — ja loogillisesti tuolta paikalta pudonneena, joka sitten hävisi näyttämöltä yhtä tarpeellisena kuin tyhjä tynnöri, joka kumisten vierii eteenpäin, kun sitä joku potkaisee.

Työn Historia

kirjottanut A. Tjumenew. Parempi kuin Kommunismin aapinen, helppotajuinen, koskapa siinä alusta alkaen kuvataan työn taistelua riistoa vastaan ja tavalla, jota jokainen ymmärtää. Hinta koviin kansiin sidottuna 75c.

Maailman Taloudellinen Työväenliike

kirjottanut A. Losovsky. Tässä kirjassa osotetaan niin perinpohjin taloudellisen työväenliikkeen huonot ja hyvät menettelytavat, että jokaisen työväenliikettä kannattavankin on se luettava, puhumattakaan siitä, joka ottaa siihen osaa. Hinta koviin kansiin sidottuna 75 senttiä.

Lenin ja Leninismi

kirjottanut I. Stalin. Lenin kuuluu nyt historialle. Hänen työnsä elää. Hän on vallankumouksen suuri selittäjä, taktiikan erehtymätön mestari, marxilaisuuden suurin tietäjä, mestari, jonka sydän sykki työväenluokalle kuin isän lapselleen, mies, joka oli ankara kurissaan, armahtamaton luokkavihassaan — ja samalla hyvätuulinen maailmankansalainen, joka tunsi kaikkien maiden työläisten pyrkimykset ja virheet, taistelut ja saavutukset. Hinta koviin kansiin sidottuna 75c.